Šis dokuments ir izveidots vienīgi dokumentācijas nolūkos, un iestādes neuzņemas nekādu atbildību par tā saturu

►**B** **EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2012/27/ES**

(2012. gada 25. oktobris)

par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(OV L 315, 14.11.2012., 1. lpp.)

Grozīta ar:

		Oficiālais Vēstnesis		
		Nr.	Lappuse	Datums
►**M1**	Padomes Direktīva 2013/12/ES (2013. gada 13. maijs)	L 141	28	28.5.2013.

Labota ar:

►**C1** Kļūdu labojums, OV L 113, 25.4.2013., 24. lpp. (2012/27/ES)

▼B

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2012/27/ES

(2012. gada 25. oktobris)

par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 194. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([1]),

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ([2]),

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ([3]),

tā kā:

(1) Savienība saskaras ar vēl nebijušiem izaicinājumiem, kurus rada aizvien lielāka atkarība no enerģijas importa un energoresursu trūkums, kā arī nepieciešamība ierobežot klimata pārmaiņas un pārvarēt ekonomisko krīzi. Energoefektivitāte ir vērtīgs līdzeklis šo problēmu risināšanai. Tā uzlabo Savienības energoapgādes drošību, pazeminot primārās enerģijas patēriņu un samazinot enerģijas importu. Tā rentablā veidā palīdz samazināt siltumnīcefekta gāzu emisiju un tādējādi mazina klimata pārmaiņas. Pārejai uz energoefektīvāku ekonomiku būtu jāpaātrina arī inovatīvu tehnoloģisko risinājumu izplatība un jāuzlabo rūpniecības konkurētspēja Savienībā, stiprinot ekonomikas izaugsmi un radot augstas kvalitātes darbvietas vairākās nozarēs, kas saistītas ar energoefektivitāti.

(2) Eiropadomes 2007. gada 8. un 9. marta sanāksmes secinājumos ir uzsvērta nepieciešamība Savienībā palielināt energoefektivitāti, lai līdz 2020. gadam sasniegtu mērķi ietaupīt 20 % Savienības primārās enerģijas patēriņa, salīdzinot ar prognozēto. Eiropadomes 2011. gada 4. februāra sanāksmes secinājumos uzsvērts, ka ir jāsasniedz mērķis līdz 2020. gadam par 20 % palielināt

([1]) OV C 24, 28.1.2012., 134. lpp.
([2]) OV C 54, 23.2.2012., 49. lpp.
([3]) Eiropas Parlamenta 2012. gada 11. septembra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2012. gada 4. oktobra lēmums.

▼B

energoefektivitāti, par ko 2010. gada jūnijā vienojās Eiropadome, bet kas ir atstāts novārtā. 2007. gadā izteiktās prognozes liecina, ka primārās enerģijas patēriņš 2020. gadā būs 1 842 Mtoe. Samazinājums par 20 % nozīmē, ka 2020. gadā tiks patērēti 1 474 Mtoe, kas ir samazinājums par 368 Mtoe, salīdzinot ar prognozēto.

(3) Eiropadomes 2010. gada 17. jūnija sanāksmes secinājumos energoefektivitātes mērķi apstiprināja kā vienu no pamatmērķiem Savienības jaunajā nodarbinātības un gudras, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes stratēģijā (stratēģija "Eiropa 2020"). Saskaņā ar šo procesu un lai šo mērķi īstenotu valsts līmenī, dalībvalstīm ciešā dialogā ar Komisiju ir jānosaka valstu mērķi un savās valsts reformu programmās ir jānorāda, kā tās paredzējušas tos sasniegt.

(4) Komisijas 2010. gada 10. novembra paziņojumā par stratēģiju "Enerģētika 2020" energoefektivitāte ir noteikta kā galvenais elements Savienības enerģētikas stratēģijā 2020. gadam, un paziņojumā ir uzsvērts, ja jāveido jauna energoefektivitātes stratēģija, kas visām dalībvalstīm ļaus nošķirt enerģijas izmantošanu no ekonomiskās izaugsmes.

(5) Eiropas Parlaments 2010. gada 15. decembra rezolūcijā par energoefektivitātes rīcības plāna pārskatīšanu aicināja Komisiju pārskatītajā Energoefektivitātes rīcības plānā iekļaut pasākumus, lai novērstu trūkumus, kas traucē 2020. gadā sasniegt vispārējo Savienības energoefektivitātes mērķi.

(6) Viena no stratēģijas "Eiropa 2020" iniciatīvām ir pamatiniciatīva "Resursu ziņā efektīva Eiropa", kuru Komisija pieņēma 2011. gada 26. janvārī. Tajā energoefektivitāte ir norādīta kā viens no galvenajiem faktoriem, lai nodrošinātu energoresursu izmantošanas ilgtspējību.

(7) Eiropadomes 2011. gada 4. februāra sanāksmes secinājumos ir atzīts, ka Savienības energoefektivitātes mērķis ir atstāts novārtā un ka ir nepieciešama apņēmīga rīcība, cenšoties pēc iespējas pilnīgāk izmantot ievērojamās iespējas vairāk taupīt enerģiju ēkās, transportā, ražojumos un procesos. Minētajos secinājumos ir arī paredzēts, ka līdz 2013. gadam pārskatīs Savienības energoefektivitātes mērķa īstenošanu un vajadzības gadījumā izvērtēs iespēju veikt papildu pasākumus.

(8) Komisija 2011. gada 8. martā pieņēma paziņojumu par 2011. gada energoefektivitātes plānu. Paziņojumā tika apstiprināts, ka šobrīd Savienība netuvojas energoefektivitātes mērķa sasniegšanai. Šāds stāvoklis ir izveidojies, neskatoties uz panākumiem valstu energoefektivitātes politikās, kas izklāstītas pirmajos valstu energoefektivitātes rīcības plānos, kurus dalībvalstis iesniedza, izpildot prasības, kas paredzētas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/32/EK (2006. gada 5. aprīlis) par enerģijas galapatēriņa efektivitāti un energoefektivitātes pakalpojumiem [1]. Otro rīcības plānu sākotnējā analīze apstiprina to, ka Savienība

[1] OV L 114, 27.4.2006., 64. lpp.

▼B

netuvojas mērķim. Lai to labotu, 2011. gada Energoefektivitātes plānā ir ietverta virkne energoefektivitātes politikas virzienu un pasākumu, kas ietver visu energoapgādes ķēdi, tostarp enerģijas ražošanu, pārvadi un sadali, publiskā sektora svarīgo lomu energoefektivitātes jomā, ēkas un ierīces, rūpniecību un nepieciešamību dot iespēju galalietotājiem pārvaldīt savu enerģijas patēriņu. Energoefektivitāte transporta nozarē paralēli tika aplūkota arī Baltajā grāmatā par transporta nozari, kas pieņemta 2011. gada 28. martā. Baltās grāmatas 26. iniciatīvā jo īpaši ir aicināts noteikt atbilstīgus visu veidu transportlīdzekļu CO_2 emisiju standartus, ko vajadzības gadījumā papildina ar prasībām par energoefektivitāti, kuras aptvertu visu veidu piedziņas sistēmas.

(9) Komisija 2011. gada 8. martā pieņēma arī "Ceļvedi virzībai uz konkurētspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni 2050. gadā" norādot uz nepieciešamību vairāk koncentrēties uz energoefektivitāti no šīs perspektīvas.

(10) Šajā sakarā ir jāatjaunina Savienības energoefektivitātes tiesiskais regulējums, pieņemot direktīvu, kura paredzēta, lai sasniegtu vispārējo energoefektivitātes mērķi – līdz 2020. gadam ietaupīt 20 % Savienības primārās enerģijas patēriņa – un panāktu turpmākus energoefektivitātes uzlabojumus arī pēc 2020. gada. Minētajam nolūkam ar šo direktīvu būtu jāizveido kopēja sistēma, lai Savienībā veicinātu energoefektivitāti, un jāparedz konkrētas darbības, lai īstenotu dažus priekšlikumus, kas iekļauti 2011. gada energoefektivitātes plānā, un izmantotu būtiskus vēl neīstenotus enerģijas ietaupījuma potenciālus, kas plānā ir apzināti.

(11) Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā Nr. 406/2009/EK (2009. gada 23. aprīlis) par dalībvalstu pasākumiem siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisiju samazināšanai, lai izpildītu Kopienas saistības siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisiju samazināšanas jomā līdz 2020. gadam ([1]), ir paredzēta prasība Komisijai līdz 2012. gadam veikt izvērtējumu un sagatavot ziņojumu par Savienības un tās dalībvalstu gūtajiem panākumiem, izpildot mērķi līdz 2020. gadam samazināt enerģijas patēriņu par 20 %, salīdzinot ar prognozēm. Tajā ir arī norādīts, ka, lai palīdzētu dalībvalstīm izpildīt Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanas saistības, Komisijai līdz 2012. gada 31. decembrim būtu jāierosina pastiprināti vai jauni pasākumi, lai paātrinātu energoefektivitātes palielinājumu. Šī direktīva izpilda minēto prasību. Tā arī veicina to mērķu sasniegšanu, kas noteikti "Ceļvedī virzībai uz konkurētspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni 2050. gadā.", jo īpaši samazinot siltumnīcefekta gāzu emisijas enerģētikas nozarē, un palīdz sasniegt mērķi līdz 2050. gadam panākt elektroenerģijas ražošanu bez emisijām.

(12) Ir jāizmanto integrēta pieeja, lai realizētu visu esošo enerģijas ietaupījuma potenciālu, ieskaitot ietaupījumus enerģijas piegādes un galapatēriņa nozarēs. Tajā pašā laikā būtu jāstiprina noteikumi, kas ietverti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2004/8/EK (2004. gada 11. februāris) par tādas koģenerācijas veicināšanu, kas balstīta uz lietderīgā siltuma pieprasījumu iekšējā enerģijas tirgū ([2]), un Direktīvā 2006/32/EK.

([1]) OV L 140, 5.6.2009., 136. lpp.
([2]) OV L 52, 21.2.2004., 50. lpp.

▼B

(13) Būtu vēlams 20 % energoefektivitātes mērķi sasniegt, kopīgi īstenojot īpašus valstu un Eiropas pasākumus, kas veicina energoefektivitāti dažādās jomās. Dalībvalstīm būtu jāprasa noteikt indikatīvus valsts energoefektivitātes mērķus, shēmas un programmas. Šie mērķi un katras dalībvalsts individuālie centieni Komisijai būtu jānovērtē vienlaikus ar datiem par panākto, lai novērtētu iespējamību sasniegt vispārējo Savienības mērķi un apmēru, kādā individuālie centieni ir pietiekami, lai panāktu kopīgo mērķi. Tādēļ Komisijai, izmantojot pārskatīto tiesisko pamatu un saskaņā ar stratēģijas "Eiropa 2020" procesu, būtu cieši jāuzrauga valstu energoefektivitātes programmu īstenošana. Nosakot indikatīvos valsts energoefektivitātes mērķus, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai ņemt vērā apstākļus, kas ietekmē primārās enerģijas patēriņu konkrētajā valstī un kas var būt, piemēram, atlikušais rentablais enerģijas ietaupījuma potenciāls, izmaiņas enerģijas importā un eksportā, visu atjaunojamo energoresursu attīstība, kodolenerģija, oglekļa dioksīda uztveršana un uzglabāšana un iepriekš veiktās darbības. Veicot modelēšanu, Komisijai būtu laikus un pārredzami jāapspriež ar dalībvalstīm modelēšanas pieņēmumi un modelēšanas rezultātu projekti. Ir vajadzīga uzlabota modelēšana attiecībā uz energoefektivitātes pasākumu ietekmi, tehnoloģiju krājumu un efektivitāti.

(14) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/28/EK (2009. gada 23. aprīlis) par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu ([1]) ir norādīts, ka Kiprā un Maltā, ņemot vērā to izolētību un nomaļo atrašanās vietu, aviācija ir to iedzīvotājiem un ekonomikai neaizstājams transporta veids. Tādēļ Kiprā un Maltā bruto enerģijas galapatēriņš aviotransportā ir nesamērīgi augsts, proti, vairāk kā trīs reizes lielāks nekā vidējais Kopienā 2005. gadā, un tādēļ tās nesamērīgi skar pašreizējie tehnoloģiskie un regulatīvie ierobežojumi.

(15) Kopējais publiskā sektora izdevumu apjoms ir līdzvērtīgs 19 % Savienības iekšzemes kopprodukta. Šā iemesla dēļ publiskais sektors ir svarīgs virzītājspēks, kas stimulē tirgus pāreju uz efektīvākiem ražojumiem, ēkām un pakalpojumiem, kā arī veicina iedzīvotāju un uzņēmumu enerģijas patēriņa paradumu maiņu. Turklāt enerģijas patēriņa samazināšana, izmantojot energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus, var atbrīvot publiskos resursus citiem mērķiem. Publiskajām struktūrām valsts, reģionālā un vietējā līmenī vajadzētu būt par paraugu energoefektivitātes ziņā.

(16) Ņemot vērā to, ka Padomes 2011. gada 10. jūnija secinājumos par 2011. gada energoefektivitātes plānu ir uzsvērts, ka ēkas rada 40 % no enerģijas galapatēriņa Savienībā, un lai izmantotu

([1]) OV L 140, 5.6.2009., 16. lpp.

▼B

izaugsmes un nodarbinātības iespējas amatniecības un būvniecības nozarēs, kā arī būvmateriālu ražošanā un tāda veida profesionālajā darbībā kā, piemēram, arhitektūrā, konsultāciju un inženiertehniskajos pakalpojumos, dalībvalstīm būtu jāizstrādā ilgtermiņa stratēģija laikposmam pēc 2020. gada ieguldījumu mobilizēšanai dzīvojamām ēkām un komerciālām platībām nolūkā uzlabot ēku fonda energoefektivitāti. Minētajā stratēģijā būtu jāiekļauj pilnīga renovācija, kas būtu rentabla un kuras rezultāts būtu modernizācija, kas salīdzinājumā ar stāvokli pirms renovācijas ievērojami samazinātu gan piegādātās enerģijas daudzumu, gan ēkas enerģijas galapatēriņu, panākot ļoti lielu energoefektivitāti. Vajadzētu būt iespējai šāda veida pilnīgu renovāciju īstenot pakāpeniski.

(17) Ir jāpaaugstina ēku renovācijas temps, jo pastāvošais ēku fonds ir lielākā potenciālā enerģijas ietaupījuma joma. Turklāt ēkas ir ļoti būtiskas, lai panāktu Savienības mērķi līdz 2050. gadam siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināt par 80–95 %, salīdzinot ar 1990. gadu. Publiskajām struktūrām piederošas ēkas veido ievērojamu daļu no pastāvošā ēku fonda, un tām ir augsta atpazīstamība sabiedrības dzīvē. Tādēļ ir lietderīgi noteikt dalībvalsts teritorijā centrālajai valdībai piederošu un centrālās valdības izmantotu ēku renovācijas gada normu, lai uzlabotu to energoefektivitāti. Šai renovācijas normai nevajadzētu skart pienākumus saistībā ar gandrīz nulles enerģijas ēkām, kuri noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2010/31/ES (2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti ([1]). Šajā direktīvā noteiktais pienākums renovēt centrālās valdības ēkas papildina minēto direktīvu, saskaņā ar kuru dalībvalstu pienākums ir nodrošināt to, ka gadījumos, kad esošajās ēkās veic nozīmīgu atjaunošanu, šo ēku energoefektivitāte tiek uzlabota tā, lai tās atbilstu minimālajām energoefektivitātes prasībām. Dalībvalstīm būtu jāvar īstenot alternatīvus rentablus pasākumus, lai panāktu līdzvērtīgus energoefektivitātes uzlabojumus attiecīgās valsts centrālās valdības ēkās. Pienākums renovēt centrālās valdības ēku platību būtu jāpiemēro administratīvās pārvaldes iestādēm, kuru kompetence attiecas uz visu dalībvalsts teritoriju. Ja konkrētā dalībvalstī un konkrētajā kompetences jomā nav vienas attiecīgas administratīvās pārvaldes iestādes, kuras kompetence aptvertu visu teritoriju, šis pienākums būtu jāpiemēro tām administratīvās pārvaldes iestādēm, kuru kompetence kopā aptver visu teritoriju.

(18) Vairākas pašvaldības un citas publiskās struktūras dalībvalstīs jau ir ieviesušas integrētas pieejas enerģijas taupīšanai un enerģijas piegādei, piemēram, īstenojot ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānus, piemēram tos, kas izstrādāti saskaņā ar Pilsētas mēru pakta iniciatīvu, un integrētas pilsētplānošanas pieejas, kas ir plašākas par atsevišķiem pasākumiem saistībā ar ēkām un transporta veidiem. Dalībvalstīm būtu jārosina pašvaldības un citas publiskās struktūras pieņemt integrētus un ilgtspējīgus energoefektivitātes plānus ar skaidriem mērķiem, iesaistīt iedzīvotājus to

([1]) OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp.

▼B

izstrādē un īstenošanā un atbilstīgi informēt viņus par to saturu un virzību mērķu sasniegšanā. Šādi plāni var nodrošināt būtiskus enerģijas ietaupījumus, jo īpaši, ja tos īsteno ar energovadības sistēmām, kas ļauj attiecīgajām publiskajām struktūrām labāk pārvaldīt savu enerģijas patēriņu. Starp lielpilsētām, pilsētām un citām publiskajām struktūrām būtu jāveicina pieredzes apmaiņa attiecībā uz novatoriskiem risinājumiem.

(19) Attiecībā uz noteiktu ražojumu un pakalpojumu iegādi, kā arī ēku iegādi un nomu, centrālām valdībām, kas slēdz publiskus darbu, piegādes vai pakalpojumu līgumus, būtu jākalpo par piemēru un jāpieņem energoefektīvi pirkumu lēmumi. Tas būtu jāpiemēro administratīvās pārvaldes iestādēm, kuru kompetence attiecas uz visu dalībvalsts teritoriju. Ja konkrētā dalībvalstī un konkrētajā kompetences jomā nav vienas attiecīgas administratīvās pārvaldes iestādes, kuras kompetence aptvertu visu teritoriju, šis pienākums būtu jāpiemēro tām administratīvās pārvaldes iestādēm, kuru kompetence kopā aptver visu teritoriju. Tomēr tam nevajadzētu ietekmēt Savienības publiskā iepirkuma direktīvu noteikumus. Dalībvalstīm būtu jāmudina publiskās struktūras ņemt vērā pirkumu energoefektivitāti attiecībā uz citiem ražojumiem, uz kuriem neattiecas šīs direktīvas energoefektivitātes prasības pirkumu jomā.

(20) Izvērtējums par iespēju Savienības līmenī ieviest "baltās apliecības" shēmu apliecināja, ka šā brīža situācijā šāda sistēma izraisītu pārmērīgas administratīvās izmaksas un ka pastāv risks, ka enerģijas ietaupījums koncentrētos dažās dalībvalstīs, nevis visā Savienībā. Šādas Savienības mēroga shēmas mērķi vismaz šajā posmā varētu labāk sasniegt, izmantojot valstu energoefektivitātes pienākuma shēmas energoapgādes uzņēmumiem vai citus alternatīvus politikas pasākumus, ar kuru palīdzību var ietaupīt tikpat daudz enerģijas. Šāda vēriena shēmas ir lietderīgi veidot kopējā sistēmā Savienības līmenī, vienlaikus nodrošinot dalībvalstīm būtiskas pielāgojumu iespējas, lai pilnībā ņemtu vērā valstu tirgus dalībnieku organizāciju, enerģētikas nozares īpašo kontekstu un galalietotāju ieradumus. Kopējai sistēmai būtu jādod energoapgādes uzņēmumiem iespēja sniegt energopakalpojumus visiem galalietotājiem, ne tikai tiem, kuriem viņi pārdod enerģiju. Tas palielina konkurenci enerģijas tirgū, jo energoapgādes uzņēmumi var dažādot savus produktus, nodrošinot papildu energopakalpojumus. Ar kopējo sistēmu dalībvalstīm būtu jāļauj savās valsts shēmās iekļaut prasības, kurām ir sociāli mērķi, jo īpaši, lai nodrošinātu to, ka neaizsargātiem klientiem ir piekļuve augstākas energoefektivitātes sniegtajiem ieguvumiem. Dalībvalstīm, pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, būtu jānosaka, uz kuriem enerģijas sadales vai enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumiem būtu jāattiecina pienākums sasniegt enerģijas galapatēriņa ietaupījuma mērķi, kas izklāstīts šajā direktīvā.

▼B

Jo īpaši būtu jāatļauj dalībvalstīm nepiemērot šo pienākumu maziem enerģijas sadales uzņēmumiem, maziem enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumiem un mazām enerģētikas nozarēm, lai izvairītos no nesamērīga administratīva sloga. Komisijas 2008. gada 25. jūnija paziņojumā ir noteikti principi, kas būtu jāievēro tām dalībvalstīm, kuras pieņem lēmumu neizmantot šo iespēju. Atbildīgās puses, uz kurām attiecas valsts energoefektivitātes pienākuma shēmas, kā līdzekli valsts iniciatīvu energoefektivitātes jomā atbalstam varētu pildīt savus pienākumus, katru gadu valsts energoefektivitātes fondā iemaksājot summu, kas ir līdzvērtīga ieguldījumiem, kuri nepieciešami saskaņā ar shēmu.

(21) Ņemot vērā visaptverošo prasību atjaunot publisko finanšu ilgtspēju un nodrošināt fiskālo konsolidāciju, īstenojot konkrētus pasākumus, kuri ir šīs direktīvas darbības jomā, pienācīga uzmanība būtu jāvelta tam, lai energoefektivitātes īstenošanas pasākumi dalībvalstu līmenī būtu rentabli un pamatoti ar atbilstoša līmeņa analīzi un novērtējumu.

(22) Prasība panākt ietaupījumu gada laikā galalietotājiem pārdotajā enerģijas apjomā, salīdzinot ar to, kas citādi tiktu pārdots, nav maksimālais apjoma ierobežojums attiecībā uz enerģijas tirdzniecību vai patēriņu. Dalībvalstīm būtu jāvar visu pārdoto enerģijas apjomu vai daļu no pārdotā enerģijas apjoma, kurš izmantots ražošanas darbībās, kas uzskaitītas I pielikumā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā ([1]), neiekļaut aprēķinos par galalietotājiem pārdoto enerģiju, jo ir atzīts, ka dažas nozares vai apakšnozares, kurās veic minētās darbības, var būt pakļautas ievērojamam oglekļa emisiju pārvirzes riskam. Ir lietderīgi, ka dalībvalstis apzinās shēmu izmaksas, lai precīzi spētu izvērtēt pasākumu izmaksas.

(23) Neskarot 7. panta prasības un nolūkā mazināt administratīvo slogu, ikviena dalībvalsts visus 7. panta īstenošanai paredzētos atsevišķos politikas pasākumus var apvienot visaptverošā valsts energoefektivitātes programmā.

(24) Lai izmantotu enerģijas ietaupījuma potenciālu dažos tirgus segmentos, kuros energoauditu nepiedāvā komerciāli (piemēram, maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU)), dalībvalstīm būtu jāizstrādā programmas, lai mudinātu MVU veikt energoauditus. Lielos uzņēmumos energoauditiem vajadzētu būt obligātiem, un tie būtu jāveic regulāri, jo enerģijas ietaupījums var būt nozīmīgs. Energoauditos būtu jāņem vērā attiecīgie Eiropas vai starptautiskie standarti, piemēram, EN ISO 50001 (energopārvaldības

([1]) OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.

▼B

sistēmas) vai EN 16247-1 (energoauditi), vai – ja ietver energoauditu – EN ISO 14000 (vides pārvaldības sistēmas) un tādējādi ievērojot arī šīs direktīvas VI pielikuma noteikumus, jo tie nepārsniedz šo attiecīgo standartu prasības. Pašlaik tiek izstrādāts īpašs Eiropas standarts attiecībā uz energoauditiem.

(25) Ja energoauditus veic uzņēmuma iekšējie speciālisti, nepieciešamās neatkarības nodrošināšanai būtu jānosaka, ka šie eksperti nedrīkst būt tieši iesaistīti auditējamajā darbībā.

(26) Izstrādājot energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus, būtu jāņem vērā efektivitātes ieguvumi un ietaupījums no rentablu tehnoloģisku inovāciju, piemēram, viedo skaitītāju, plašas izmantošanas. Ja ir uzstādīti viedie skaitītāji, uzņēmumiem tos nevajadzētu izmantot nepamatotai rēķinu sagatavošanai par iepriekš sniegtiem, bet vēl neapmaksātiem pakalpojumiem.

(27) Attiecībā uz elektroenerģiju un saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/72/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu [1], ja viedo skaitītāju ieviešana tiek vērtēta pozitīvi, līdz 2020. gadam vismaz 80 % no patērētājiem būtu jānodrošina ar viedo mēraparātu sistēmām. Attiecībā uz gāzi un saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/73/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu [2], ja viedo mēraparātu sistēmu ieviešana tiek vērtēta pozitīvi, dalībvalstīm vai to izraudzītai kompetentai iestādei būtu jāsagatavo viedo mēraparātu sistēmu ieviešanas grafiks.

(28) Individuālu skaitītāju vai siltummaksas sadalītāju izmantošana, lai uzskaitītu individuālo siltuma patēriņu daudzdzīvokļu ēkās, kurās ir centralizēta siltumapgāde vai kopīga centrālā siltumapgāde, ir lietderīga tajos gadījumos, kad galalietotāju rīcībā ir resursi, ar kuru palīdzību kontrolēt savu individuālo patēriņu. Tāpēc to izmantošana ir lietderīga tikai tajās ēkās, kurās radiatori ir aprīkoti ar termostatiskajiem vārstiem.

(29) Dažās daudzdzīvokļu ēkās, kurās ir centralizēta siltumapgāde vai kopīga centrālā siltumapgāde, precīzu individuālo siltuma skaitītāju izmantošana būtu tehniski sarežģīta un dārga, ņemot vērā to, ka siltumapgādē izmantotais karstais ūdens dzīvokļiem tiek piegādāts un no tiem tiek aizvadīts caur vairākiem punktiem. Var pieņemt, ka individuāla siltuma patēriņa uzskaite daudzdzīvokļu ēkās tehniski tomēr ir iespējama gadījumos, kad individuālu skaitītāju uzstādīšana neprasītu ēkā mainīt jau esošos siltumapgādē izmantotos karstā ūdens cauruļvadus. Šādās ēkās individuālo siltuma patēriņa uzskaiti var veikt, katram radiatoram uzstādot individuālo siltummaksas sadalītāju.

(30) Direktīvā 2006/32/EK ir noteikts, ka dalībvalstīm jānodrošina galalietotāji ar individuāliem skaitītājiem par konkurētspējīgu cenu, kas precīzi ataino viņu faktisko enerģijas patēriņu un kas

[1] OV L 211, 14.8.2009., 55. lpp.
[2] OV L 211, 14.8.2009., 94. lpp.

▼B

sniedz informāciju par faktisko izmantošanas laiku. Lielākajā daļā gadījumu šī prasība ir piemērojama ar nosacījumu, ka tas ir tehniski iespējams, izmaksu ziņā lietderīgi un samērīgi attiecībā uz iespējamo enerģijas ietaupījumu. Tomēr, ja tiek veikts pieslēgums jaunai ēkai vai ēkā tiek veikta nozīmīga atjaunošana, kā noteikts Direktīvā 2010/31/ES, šādi individuāli skaitītāji par konkurētspējīgu cenu būtu jānodrošina vienmēr. Direktīvā 2006/32/EK ir arī prasība, ka skaidri saprotamu rēķinu, pamatojoties uz faktisko patēriņu, būtu jāsagatavo pietiekami bieži, lai ļautu patērētājiem regulēt savu enerģijas izmantošanu.

(31) Direktīvās 2009/72/EK un 2009/73/EK ir noteikts, ka dalībvalstīm jānodrošina viedo mēraparātu sistēmu ieviešana, lai veicinātu patērētāju aktīvu līdzdalību elektrības un gāzes piegādes tirgū. Attiecībā uz elektrību, ja viedo skaitītāju ieviešana tiek atzīta par rentablu, vismaz 80 % patērētāju ir jānodrošina ar viedo mēraparātu sistēmām līdz 2020. gadam. Attiecībā uz dabasgāzi nav noteikts termiņš, bet tiek prasīts sagatavot grafiku. Minētajās direktīvās ir noteikts arī, ka galalietotāji pienācīgi un pietiekami bieži jāinformē par faktisko elektrības/gāzes patēriņu un maksu, lai dotu viņiem iespēju regulēt savu patēriņu.

(32) Direktīvu 2006/32/EK, 2009/72/EK un 2009/73/EK noteikumiem par uzskaiti un rēķiniem ir bijusi ierobežota ietekme uz enerģijas taupīšanu. Daudzviet Savienībā šie noteikumi nav palīdzējuši lietotājiem saņemt aktuālu informāciju par savu enerģijas patēriņu vai rēķinus, kas balstīti uz faktisko patēriņu, tik bieži, cik atbilstoši pētījumiem ir nepieciešams, lai patērētāji varētu regulēt savu enerģijas izmantošanu. Šo noteikumu nepietiekamās skaidrības dēļ ir arī saņemtas liels skaits iedzīvotāju sūdzību saistībā ar telpu apkuri un karsto ūdeni daudzdzīvokļu namos.

(33) Lai uzlabotu galalietotāju iespējas attiecībā uz pieeju informācijai par sava individuālā enerģijas patēriņa uzskaiti un rēķiniem, ņemot vērā iespējas, ko sniedz viedo mēraparātu sistēmu īstenošana un viedo skaitītāju ieviešana dalībvalstīs, ir svarīgi, ka Savienības tiesību aktu prasības šajā jomā ir skaidrākas. Tam būtu jāpalīdz samazināt izmaksas, kas saistītas ar tādu viedo mēraparātu sistēmu ieviešanu, kuras aprīkotas ar enerģijas taupību veicinošām funkcijām, un sekmēt energopakalpojumu un pieprasījuma pārvaldības tirgus attīstību. Viedo mēraparātu sistēmu ieviešana ļautu bieži sagatavot rēķinus, pamatojoties uz faktisko patēriņu. Tomēr ir arī nepieciešams precizēt prasības, kas attiecas uz piekļuvi informācijai un uz godīgu un precīzu rēķinu sagatavošanu, kuru pamatā ir faktiskais patēriņš, gadījumos, kad viedie skaitītāji nebūs pieejami līdz 2020. gadam, tostarp attiecībā uz uzskaiti un rēķiniem par apkures, dzesēšanas un karstā ūdens individuālo patēriņu daudzdzīvokļu ēkās, kurās šos pakalpojumus nodrošina centralizēta siltumapgāde/dzesēšana vai šādās ēkās uzstādīta sava kopēja apkures sistēma.

▼B

(34) Izstrādājot energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus, dalībvalstīm būtu pienācīgi jāņem vērā nepieciešamība nodrošināt pareizu iekšējā tirgus darbību un saskaņotu *acquis* īstenošanu saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību.

(35) Augstas efektivitātes koģenerācijai un centralizētajai siltumapgādei un dzesēšanai ir ievērojams primārās enerģijas ietaupījuma potenciāls, kurš Savienībā nav pilnībā izmantots. Dalībvalstīm būtu jāveic visaptverošs izvērtējums par augstas efektivitātes koģenerācijas un centralizētas siltumapgādes un dzesēšanas potenciālu. Pēc Komisijas pieprasījuma šie izvērtējumi būtu jāatjaunina, lai nodrošinātu ieguldītājiem informāciju par valsts attīstības plāniem un veicinātu stabilu un atbalstošu ieguldījumu vidi. Jaunās elektroenerģijas ražošanas iekārtas un pastāvošās iekārtas, kuras tiek būtiski modernizētas vai kurām tiek atjaunināta atļauja vai licence, būtu, pamatojoties uz pozitīvu izmaksu un ieguvumu analīzi, jāaprīko ar augstas efektivitātes koģenerācijas iekārtām, lai rekuperētu siltuma pārpalikumu, kas rodas elektroenerģijas ražošanā. Pēc tam, izmantojot centralizētās siltumapgādes tīklus, šo siltuma pārpalikumu var transportēt turp, kur tas vajadzīgs. Gadījumi, uz kuriem attiecas prasība par atļaujas kritēriju piemērošanu, parasti būs gadījumi, uz kuriem attiecas arī prasība par atļauju saņemšanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām ([1]) un par atļauju saskaņā ar Direktīvu 2009/72/EK.

(36) Var būt lietderīgi, ka kodolenerģijas iekārtas vai elektroenerģijas ražošanas iekārtas, ar kurām plānots izmantot ģeoloģisko uzglabāšanu, kas atļauta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/31/EK (2009. gada 23. aprīlis) par oglekļa dioksīda ģeoloģisko uzglabāšanu ([2]), atrastos vietās, kur nav rentabli rekuperēt siltuma pārpalikumu ar augstas efektivitātes koģenerācijas palīdzību vai nodrošinot centralizētās siltumapgādes vai dzesēšanas tīklu. Tāpēc dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai uz minētajām iekārtām neattiecināt pienākumu veikt izmaksu un ieguvumu analīzi, lai iekārtā izmantotu aprīkojumu, kas ļauj rekuperēt siltuma pārpalikumu ar augstas efektivitātes koģenerācijas iekārtas palīdzību. Vajadzētu arī būt iespējai no prasības ražot arī siltumu atbrīvot tādas maksimālās slodzes un elektroenerģijas ražošanas rezerves iekārtas, kuras piecu gadu laikā plānots ekspluatēt vidēji ne vairāk kā 1 500 darba stundas gadā.

(37) Ir lietderīgi, ka dalībvalstis veicina pasākumu un procedūru ieviešanu, lai atbalstītu koģenerācijas iekārtas, kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauda ir mazāka par 20 MW, lai sekmētu dalītu enerģijas ražošanu.

([1]) OV L 334, 17.12.2010., 17. lpp.
([2]) OV L 140, 5.6.2009., 114. lpp.

▼B

(38) Augstas efektivitātes koģenerācija būtu jādefinē, izmantojot enerģijas ietaupījumu, ko iegūst, apvienojot, nevis nodalot siltuma un elektroenerģijas ražošanu. Savienības tiesību aktos izmantotajām koģenerācijas un augstas efektivitātes koģenerācijas definīcijām nevajadzētu skart atšķirīgu definīciju izmantošanu valstu tiesību aktos tādā nolūkā, kas atšķiras no attiecīgo Savienības tiesību aktu nolūka. Lai maksimāli palielinātu enerģijas ietaupījumu un nezaudētu iespējas ietaupīt enerģiju, īpaša uzmanība būtu jāpievērš koģenerācijas iekārtu darbības apstākļiem.

(39) Lai palielinātu pārredzamību tiktāl, ka galalietotājs varētu izvēlēties starp koģenerācijas režīmā saražoto elektroenerģiju un elektroenerģiju, kas ražota ar citiem paņēmieniem, būtu jānodrošina, lai, pamatojoties uz saskaņotām efektivitātes atsauces vērtībām, ir iespējams apliecināt to, ka elektroenerģija saražota, izmantojot augstas efektivitātes koģenerāciju. Izcelsmes apliecināšanas shēmas pašas par sevi nenozīmē tiesības gūt labumu no valsts līmeņa atbalsta mehānismiem. Ir svarīgi, lai izcelsmes apliecinājumos varētu ietvert visus augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas veidus. Izcelsmes apliecinājumi būtu jānošķir no apmaiņai paredzētiem sertifikātiem.

(40) Būtu jāņem vērā koģenerācijas un centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas nozaru īpašā struktūra, kas ietver daudzus mazus un vidējus ražotājus, it īpaši pārskatot administratīvās procedūras, kas jāievēro, lai saņemtu atļauju koģenerācijas jaudas vai saistītu tīklu ierīkošanai, piemērojot principu "vispirms domāt par mazākajiem".

(41) Lielākā daļa Savienības uzņēmumu ir MVU. Tie pārstāv milzīgu enerģijas ietaupījuma potenciālu Savienībā. Lai palīdzētu tiem pieņemt energoefektivitātes pasākumus, dalībvalstīm būtu jāizveido labvēlīga sistēma, kas ļautu sniegt MVU tehnisko atbalstu un mērķtiecīgu informāciju.

(42) Direktīvā 2010/75/ES energoefektivitāte ir viens no kritērijiem, lai noteiktu labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, kas būtu izmantojami par atsauci, paredzot atļaujas nosacījumus iekārtām, kas ietilpst tās darbības jomā, ieskaitot sadedzināšanas iekārtas, kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauda ir 50 MW vai lielāka. Tomēr minētajā direktīvā dalībvalstīm ir paredzēta iespēja nepiemērot energoefektivitātes prasības sadedzināšanas iekārtām vai citām iekārtām objektā, kuras emitē oglekļa dioksīdu, attiecībā uz darbībām, kas minētas Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā. Dalībvalstis informāciju par energoefektivitātes līmeņiem varētu iekļaut ziņojumos, kas tām jāiesniedz saskaņā ar Direktīvu 2010/75/ES.

(43) Dalībvalstīm, pamatojoties uz objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem, būtu jāizveido noteikumi, kas reglamentē izmaksu uzņemšanos un sadali elektrotīkla pieslēguma un elektrotīkla jaudas palielinājuma gadījumā un veicot tehniskos pielāgojumus, kas vajadzīgi, lai integrētu jaunus augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotas elektroenerģijas ražotājus, ņemot vērā pamatnostādnes un kodeksus, kas izstrādāti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 714/2009

▼B

(2009. gada 13. jūlijs) par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā ([1]) un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 715/2009 (2009. gada 13. jūlijs) par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem ([2]). Augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotas elektroenerģijas ražotājiem būtu jāļauj izsludināt konkursu par pieslēguma darbiem. Būtu jāatvieglo tādas elektroenerģijas piekļuve tīkla sistēmai, kas saražota augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā, īpaši mazās un mikrokoģenerācijas iekārtās. Saskaņā ar Direktīvas 2009/72/EK 3. panta 2. punktu un Direktīvas 2009/73/EK 3. panta 2. punktu dalībvalstis var uzņēmumiem, kas darbojas elektroenerģijas un gāzes nozarēs, piemērot sabiedrisko pakalpojumu saistības, tostarp attiecībā uz energoefektivitāti.

(44) Pieprasījuma reakcija ir svarīgs instruments energoefektivitātes uzlabošanai, jo tā būtiski palielina patērētāju vai to izvēlētu trešo personu iespējas rīkoties saistībā ar patēriņa un rēķinu informāciju, un tādējādi nodrošina mehānismu, ar ko samazina vai pielāgo patēriņu, kā rezultātā ietaupa enerģiju gan enerģijas galapatēriņa posmā, gan – labāk izmantojot tīklus un ražošanas līdzekļus – enerģijas ražošanas, pārvades un sadales posmos.

(45) Pieprasījuma reakcija var būt balstīta uz galalietotāju reakciju uz cenas signāliem vai uz ēku automatizāciju. Būtu jāuzlabo pieprasījuma reakcijas nosacījumi un piekļuve tai, tostarp maziem galapatērētājiem. Tāpēc un ņemot vērā viedo tīku pastāvīgo paplašināšanu, dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai valsts energoregulatori būtu spējīgi garantēt, ka tīkla tarifi un noteikumi sekmē uzlabojumus energoefektivitātes jomā un atbalsta dinamisku cenu piemērošanu, lai nodrošinātu galalietotāju pieprasījuma reakciju. Līdztekus elektroenerģijas ražošanai būtu jācenšas panākt tirgus integrāciju un vienlīdzīgas tirgus piekļuves iespējas pieprasījuma puses resursiem (piedāvājuma un patērētāju slodze). Turklāt dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai valstu energoregulatoru pieeja būtu integrēta un ietvertu enerģijas ietaupījuma potenciālu enerģijas piegādes un galapatēriņa nozarēs.

(46) Vajadzētu būt pieejamam pietiekamam skaitam uzticamu profesionāļu, kuri ir lietpratīgi energoefektivitātes jomā, lai nodrošinātu šīs direktīvas efektīvu un savlaicīgu īstenošanu, piemēram, attiecībā uz atbilstību prasībām par energoauditiem un energoefektivitātes pienākuma shēmu īstenošanu. Tādēļ dalībvalstīm būtu

([1]) OV L 211, 14.8.2009., 15. lpp.
([2]) OV L 211, 14.8.2009., 36. lpp.

▼B

jāievieš sertifikācijas shēmas energopakalpojumu sniedzējiem, energoauditu veicējiem un citu energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu īstenotājiem.

(47) Ir jāturpina attīstīt energopakalpojumu tirgu, lai nodrošinātu gan energopakalpojumu pieprasījuma, gan piegādes pieejamību. To var veicināt pārredzamība, piemēram, izmantojot energopakalpojumu sniedzēju sarakstus. Pieprasījumu var palīdzēt veicināt arī līgumu paraugi, paraugprakses piemēru apmaiņa un pamatnostādnes, jo īpaši energoefektivitātes līgumu slēgšanai. Tāpat kā cita veida trešo personu finansēšanas pasākumos, energoefektivitātes līgumā energopakalpojuma saņēmējs izvairās no ieguldījumu izmaksām, daļu no enerģijas ietaupījuma finanšu vērtības izmantojot, lai apmaksātu ieguldījumu, ko pilnībā vai daļēji veikusi trešā persona.

(48) Ir jāapzina un jānovērš regulatīvie un neregulatīvie šķēršļi energoefektivitātes līgumu un citu enerģijas ietaupījumu trešo personu finansēšanas pasākumu izmantošanai. Šie šķēršļi ietver grāmatvedības noteikumus un prakses, kas neļauj rēķinos visa ieguldījuma cikla garumā atbilstīgi atspoguļot kapitālieguldījumus un ikgadējus finanšu ietaupījumus, kuri rodas energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu rezultātā. Valsts līmenī būtu jārisina arī ar esošā ēku fonda atjaunošanu saistītie šķēršļi, kuru pamatā ir atšķirīgie pamudinājumi dažādiem attiecīgajiem dalībniekiem.

(49) Dalībvalstis un reģioni būtu jāmudina pilnībā izmantot struktūrfondus un Kohēzijas fondu, lai veicinātu ieguldījumus energoefektivitātes uzlabošanas pasākumos. Ieguldījumiem energoefektivitātē ir potenciāls veicināt ekonomikas izaugsmi, nodarbinātību, inovācijas un enerģētiskās nabadzības samazinājumu mājsaimniecībās, un tādēļ tie pozitīvi ietekmē ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju. Potenciālās finansēšanas jomas ietver energoefektivitātes pasākumus sabiedriskās ēkās un dzīvojamās mājās un jaunu prasmju nodrošināšanu, lai veicinātu nodarbinātību energoefektivitātes nozarē.

(50) Dalībvalstīm būtu jāveicina finansēšanas mehānismu izmantošana, lai sekmētu šīs direktīvas mērķu sasniegšanu. Šādi finansēšanas mehānismi varētu ietvert finanšu ieguldījumus un naudassodus, kas saistīti ar konkrētu šīs direktīvas noteikumu neievērošanu; līdzekļus, kas saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 3. punktu atvēlēti energoefektivitātei; līdzekļus, kas energoefektivitātei atvēlēti daudzgadu finanšu shēmā, jo īpaši Kohēzijas fondā, struktūrfondos un lauku attīstības fondos, un šim mērķim īpaši paredzētos Eiropas finanšu instrumentos, piemēram, Eiropas Energoefektivitātes fondā.

▼B

(51) Finansēšanas mehānismi attiecīgos gadījumos varētu būt balstīti uz līdzekļiem, kas energoefektivitātei atvēlēti no Savienības projektu obligācijām, līdzekļiem, ko energoefektivitātei atvēlējusi Eiropas Investīciju banka un citas Eiropas finanšu iestādes, jo īpaši Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka un Eiropas Padomes Attīstības banka, līdzekļiem, kas piesaistīti finanšu iestādēs, valstu līdzekļiem, tostarp veidojot regulatīvas un fiskālas sistēmas, ar ko veicina energoefektivitātes iniciatīvu un programmu īstenošanu, ienākumiem, kas gūti no ikgadējās emisijas sadales saskaņā ar Lēmumu Nr. 406/2009/EK.

(52) Finansēšanas mehānismi jo īpaši varētu izmantot minētos ieguldījumus, līdzekļus un ienākumus, lai veidotu iespējas piesaistīt privāto kapitālu un sekmētu tā piesaisti, jo īpaši institucionālo ieguldītāju kapitālu, vienlaikus izmantojot kritērijus, lai nodrošinātu vides un sociālo mērķu sasniegšanu finansējuma piešķiršanai; izmantot inovatīvus finansēšanas mehānismus (piemēram, aizdevuma garantijas privātkapitālam, aizdevuma garantijas, lai veicinātu energoefektivitātes līgumu slēgšanu, dotācijas, subsidētus aizdevumus, īpašas kredītlīnijas un trešo personu finansēšanas sistēmas), kas samazina energoefektivitātes projektu riskus un ļauj veikt rentablu renovāciju pat mājsaimniecībās ar maziem un vidējiem ieņēmumiem; būt saistītiem ar programmām vai aģentūrām, kuras apkopos energotaupības projektus un izvērtēs to kvalitāti, sniegs tehnisko atbalstu, veicinās energopakalpojumu tirgu un palīdzēs veicināt patērētāju pieprasījumu pēc energopakalpojumiem.

(53) Finansēšanas mehānismi varētu arī nodrošināt vajadzīgos līdzekļus, ar ko atbalstīt apmācību un sertifikācijas programmas, kuras uzlabo energoefektivitātes prasmes un garantē to kvalitāti; nodrošināt līdzekļus, lai pētītu un demonstrētu maza mēroga un mikrotehnoloģijas enerģijas ražošanas jomā un paātrinātu to izplatības tempu un lai optimizētu minēto ģeneratoru pieslēgšanu elektrotīkliem; būt saistīti ar programmām visu mājokļu energoefektivitātes veicināšanas darbību veikšanai, lai novērstu energoresursu trūkumu un mudinātu īres namu īpašniekus padarīt savu īpašumu pēc iespējas energoefektīvāku; nodrošināt pienācīgus līdzekļus, lai atbalstītu sociālo dialogu un standartu noteikšanu ar mērķi uzlabot energoefektivitāti un nodrošināt labus darba apstākļus un veselības aizsardzību un drošību darbā.

(54) Būtu jāizmanto pieejamie Savienības finanšu instrumenti un inovatīvi finansēšanas mehānismi, lai praktiski realizētu mērķi, saskaņā ar kuru paredzēts uzlabot publisko struktūru ēku energoefektivitāti. Šajā sakarā dalībvalstis – uz brīvprātības pamata un ņemot vērā valsts budžeta noteikumus – šādu mehānismu attīstīšanai var izmantot savus ieņēmumus, kas gūti no Lēmumā Nr. 406/2009/EK minētajiem ikgadējiem emisiju sadales apjomiem.

▼B

(55) Īstenojot 20 % energoefektivitātes mērķi, Komisijai būs jāpārrauga jauno pasākumu ietekme uz Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka Savienības sistēmu emisijas kvotu tirdzniecībai (ETS), lai saglabātu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas stimulus, ar kuriem atalgo ieguldījumus zemu oglekļa dioksīda emisiju tehnoloģijās un sagatavo ETS nozares inovācijām, kas būs vajadzīgas nākotnē. Tai būs jāpārrauga ietekme uz tām rūpniecības nozarēm, kas ir pakļautas ievērojamam oglekļa emisiju pārvirzes riskam, kā tas ir noteikts Komisijas Lēmumā 2010/2/ES (2009. gada 24. decembris), ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2003/87/EK nosaka sarakstu ar nozarēm vai apakšnozarēm, kurās pastāv būtisks oglekļa dioksīda emisiju pārvirzes risks [1], lai nodrošinātu, ka šī direktīva veicina un nekavē šo nozaru attīstību.

(56) Direktīvā 2006/32/EK dalībvalstīm ir noteikta prasība pieņemt un līdz 2016. gadam censties sasniegt vispārējo valsts enerģijas ietaupījuma indikatīvo mērķi 9 % apmērā, kas sasniedzams, piemērojot energopakalpojumus un citus energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus. Minētajā direktīvā ir norādīts, ka otrajam dalībvalstu pieņemtajam Energoefektivitātes plānam atbilstīgā un vajadzības gadījumā sekos Komisijas priekšlikumi par papildu pasākumiem, tostarp par mērķu piemērošanas laikposma pagarināšanu. Ja ziņojumā secina, ka nav sasniegti pietiekami rezultāti minētajā direktīvā noteikto valsts indikatīvo mērķu sasniegšanā, šiem priekšlikumiem ir jāattiecas uz mērķu līmeni un būtību. Ietekmes izvērtējumā, kas pievienots šai direktīvai, ir secināts, ka dalībvalstis varētu sasniegt 9 % mērķi, kas ir daudz pieticīgāks nekā vēlāk pieņemtais 20 % enerģijas ietaupījuma mērķis 2020. gadam, tādēļ nav nekādas vajadzības pievērsties mērķu līmenim.

(57) Programmai "Saprātīga enerģija Eiropai", kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1639/2006/EK (2006. gada 24. oktobris), ar ko izveido konkurētspējas un inovāciju pamatprogrammu (2007. līdz 2013. gads) [2], ir bijusi būtiska nozīme tādas vides izveidē, kas veicina pienācīgu Savienības ilgtspējīgas enerģijas politikas īstenošanu, atceļot tādus tirgus šķēršļus kā, piemēram, tirgus dalībnieku un iestāžu nepietiekama informētība un spēja, valsts līmeņa tehniskie vai administratīvie šķēršļi, kas traucē iekšējā enerģijas tirgus pienācīgai darbībai, vai nepietiekami attīstīts darba tirgus, kas būtu atbilstošs uzdevumam izveidot ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni. Daudzi no minētajiem šķēršļiem joprojām ir aktuāli.

(58) Lai izmantotu ar energopatēriņu saistīto ražojumu ievērojamās iespējas taupīt enerģiju, būtu straujāk un plašāk jāīsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/125/EK (2009. gada 21. oktobris), ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina

[1] OV L 1, 5.1.2010., 10. lpp.
[2] OV L 310, 9.11.2006., 15. lpp.

▼B

prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem ([1]), un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/30/ES (2010. gada 19. maijs) par enerģijas un citu resursu patēriņa norādīšanu ražojumiem, kas saistīti ar energopatēriņu, izmantojot etiķetes un standarta informāciju par precēm ([2]). Prioritāte būtu jānosaka ražojumiem ar lielāko enerģijas ietaupījuma potenciālu, kā noteikts ekodizaina darba plānā, un vajadzības gadījumā – pašreizējo pasākumu pārskatīšanai.

(59) Lai precizētu nosacījumus, ar kādiem dalībvalstis var noteikt energoefektivitātes prasības saskaņā ar Direktīvu 2010/31/ES, vienlaikus ievērojot Direktīvu 2009/125/EK un tās īstenošanas pasākumus, būtu attiecīgi jāgroza Direktīva 2009/125/EK.

(60) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi, proti, līdz 2020. gadam sasniegt Savienības noteikto 20 % energoefektivitātes mērķi un likt pamatus turpmākai energoefektivitātes uzlabošanai pēc 2020. gada, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, neīstenojot papildu energoefektivitātes pasākumus, un to, ka minēto mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.

(61) Lai varētu pielāgoties tehnikas attīstībai un energoresursu sadales izmaiņām, Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz saskaņoto efektivitātes atsauces vērtību pārskatīšanu, kuras noteiktas, pamatojoties uz Direktīvu 2004/8/EK, un attiecībā uz vērtībām, aprēķina metodēm, standarta primārās enerģijas koeficientu un prasībām, kas noteiktas šīs direktīvas pielikumos. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.

(62) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs direktīvas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu ([3]).

([1]) OV L 285, 31.10.2009., 10. lpp.
([2]) OV L 153, 18.6.2010., 1. lpp.
([3]) OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

▼B

(63) Būtu jāatceļ visi Direktīvas 2004/8/EK un Direktīvas 2006/32/EK būtiskie noteikumi, izņemot Direktīvas 2006/32/EK 4. panta 1. līdz 4. punktu un I, III un IV pielikumu. Pēdējos minētos noteikumus būtu jāturpina piemērot līdz 9 % mērķa sasniegšanas termiņa beigām. Būtu jāsvītro Direktīvas 2010/30/ES 9. panta 1. un 2. punkts, kuros dalībvalstīm ir paredzēts pienākums censties iepirkt tikai ražojumus ar augstāko energoefektivitātes klasi.

(64) Pienākumu transponēt šo direktīvu valsts tiesību aktos būtu jāattiecina tikai uz tiem noteikumiem, kuros ir būtiskas izmaiņas, salīdzinot ar Direktīvām 2004/8/EK un 2006/32/EK. Pienākums transponēt noteikumus, kuri palikuši nemainīgi, izriet no minētajām direktīvām.

(65) Šai direktīvai nevajadzētu skart dalībvalstu saistības attiecībā uz termiņu Direktīvu 2004/8/EK un 2006/32/EK transponēšanai valstu tiesību aktos un minēto direktīvu piemērošanu.

(66) Saskaņā ar dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko paziņojumu par skaidrojošiem dokumentiem dalībvalstis ir apņēmušās pamatotos gadījumos paziņojumam par saviem transponēšanas pasākumiem pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros ir paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un attiecīgajām daļām valsts transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

PRIEKŠMETS, DARBĪBAS JOMA, DEFINĪCIJAS UN ENERGOEFEKTIVITĀTES MĒRĶI

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Ar šo direktīvu izveido kopēju pasākumu sistēmu energoefektivitātes veicināšanai Savienībā, lai nodrošinātu Savienības 2020. gada 20 % energoefektivitātes pamatmērķa sasniegšanu un liktu pamatus turpmākiem energoefektivitātes uzlabojumiem pēc minētā termiņa.

Ar to paredz noteikumus, kas izstrādāti, lai novērstu šķēršļus enerģijas tirgū un pārvarētu tirgus trūkumus, kas kavē enerģijas piegādes un patēriņa efektivitāti, un tajā paredzēta indikatīvo valsts energoefektivitātes mērķu noteikšana 2020. gadam.

2. Šajā direktīvā paredzētās prasības ir minimālās prasības, un tās neliedz jebkurai dalībvalstij uzturēt spēkā vai ieviest stingrākus pasākumus. Šādi pasākumi ir saderīgi ar Savienības tiesību aktiem. Ja valsts tiesību aktos ir paredzēti stingrāki pasākumi, dalībvalstis šādus tiesību aktus dara zināmus Komisijai.

▼B

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

1) “enerģija” ir visa veida energoprodukti, kurināmais, siltumenerģija, atjaunojamā enerģija, elektroenerģija vai jebkāds cits enerģijas veids, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1099/2008 (2008. gada 22. oktobris) par enerģētikas statistiku ([1]) 2. panta d) punktā;

2) “primārās enerģijas patēriņš” ir bruto iekšzemes patēriņš, izņemot ar enerģētiku nesaistītu izmantošanu;

3) “enerģijas galapatēriņš” ir visa enerģija, kas piegādāta rūpniecībai, transportam, mājsaimniecībām, pakalpojumu nozarei un lauksaimniecībai. Tajā nav ietverta enerģijas piegāde enerģijas pārveidošanas nozarei un pašai enerģētikas nozarei;

4) “energoefektivitāte” ir attiecība starp iegūto jaudu, pakalpojumu, precēm vai enerģiju un ieguldīto enerģiju;

5) “enerģijas ietaupījums” ir ietaupītās enerģijas apjoms, ko nosaka, izmērot un/vai aplēšot patēriņu pirms un pēc energoefektivitātes uzlabošanas pasākuma īstenošanas, vienlaikus nodrošinot, ka tiek standartizēti ārējie apstākļi, kas ietekmē enerģijas patēriņu;

6) “energoefektivitātes uzlabošana” ir energoefektivitātes pieaugums, kas panākts tehnoloģisku pārmaiņu, paradumu maiņas un/vai ekonomisku pārmaiņu rezultātā;

7) “energopakalpojums” ir fizisks labums, lietderīgums vai ieguvums, kas gūts no enerģijas un energoefektīvas tehnoloģijas vai tāda pasākuma apvienojuma, kurā var būt iekļautas pakalpojuma sniegšanai vajadzīgās ekspluatācijas, uzturēšanas un kontroles darbības un ko sniedz, pamatojoties uz līgumu, un attiecībā uz kuru parastos apstākļos ir pierādīts, ka tas izraisa pārbaudāmu un izmērāmu vai aplēšamu energoefektivitātes uzlabojumu vai primārās enerģijas ietaupījumu;

8) “publiskas struktūras” ir “līgumslēdzējas iestādes”, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2004/18/EK (2004. gada 31. marts) par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru ([2]);

9) “centrālā valdība” ir visas administratīvās pārvaldes iestādes, kuru kompetence aptver visu dalībvalsts teritoriju;

10) “kopējā izmantojamā platība” ir ēkas vai ēkas daļas platība, kur enerģiju izmanto iekštelpu mikroklimata regulēšanai;

11) “energovadības sistēma” ir saistītu vai mijiedarbojošos elementu kopums plānā, ar ko nosaka energoefektivitātes mērķi un stratēģiju, kā sasniegt minēto mērķi;

([1]) OV L 304, 14.11.2008., 1. lpp.
([2]) OV L 134, 30.4.2004., 114. lpp.

▼B

12) “Eiropas standarts” ir standarts, ko pieņēmusi Eiropas Standartizācijas komiteja, Eiropas Elektrotehniskās standartizācijas komiteja vai Eiropas Telekomunikāciju standartu institūts un kas ir darīts publiski pieejams;

13) “starptautisks standarts” ir standarts, ko pieņēmusi Starptautiskā Standartizācijas organizācija un kas ir darīts publiski pieejams;

14) “atbildīgā puse” ir enerģijas sadales vai enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmums, kuram ir saistošas valsts energoefektivitātes pienākuma shēmas, kas minētas 7. pantā;

15) “pilnvarotā puse” ir juridiska persona, kurai valdība vai cita publiska struktūra ir deleģējusi pilnvaras valdības vai citas publiskas struktūras vārdā izstrādāt, pārvaldīt vai uzturēt finanšu shēmu;

16) “iesaistītā puse” ir uzņēmums vai publiska struktūra, kas, balstoties uz brīvprātīgu vienošanos, ir apņēmusies sasniegt konkrētus mērķus vai uz kuru attiecas valsts regulatīvs politikas instruments;

17) “īstenojošā publiskā iestāde” ir publisko tiesību subjekts, kura atbildībā ir veikt vai pārraudzīt aplikšanu ar enerģijas vai oglekļa dioksīda nodokli, finanšu shēmas un instrumentus, finanšu stimulus, standartus un normas, enerģijas patēriņa marķējuma shēmas un apmācības vai izglītības pasākumus;

18) “politikas pasākums” ir regulatīvs, finanšu, fiskāls, brīvprātīgs vai informācijas sniegšanas instruments, kas dalībvalstī ir oficiāli izveidots un tiek īstenots, lai tirgus dalībniekiem radītu atbalsta sistēmu, prasību vai stimulu nodrošināt un pirkt energopakalpojumus un īstenot citus energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus;

19) “atsevišķa darbība” ir darbība, kuras rezultātā ir panākti pārbaudāmi un izmērāmi vai aplēšami energoefektivitātes uzlabojumi un kuras īstenošana izriet no politikas pasākuma;

20) “enerģijas sadales uzņēmums” ir fiziska vai juridiska persona, tostarp sadales sistēmas operators, kas ir atbildīga par enerģijas transportēšanu, lai to piegādātu galalietotājiem vai sadales stacijām, kuras pārdod enerģiju galalietotājiem;

21) “sadales sistēmas operators” ir “sadales sistēmas operators”, kā definēts attiecīgi Direktīvā 2009/72/EK un Direktīvā 2009/73/EK;

22) “enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmums” ir fiziska vai juridiska persona, kas pārdod enerģiju galalietotājiem;

23) “galalietotājs” ir fiziska vai juridiska persona, kas iepērk enerģiju savai tiešajai lietošanai;

24) “energopakalpojumu sniedzējs” ir fiziska vai juridiska persona, kas sniedz energopakalpojumus vai citus energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus galalietotāja iekārtās vai telpās;

▼B

25) “energoaudits” ir sistemātiska procedūra ar mērķi iegūt piemērotu informāciju par ēkas vai ēku grupas, rūpnieciskās vai komerciālās darbības vai iekārtas vai privāto vai publisko pakalpojumu faktisko enerģijas patēriņa profilu, skaitliskā izteiksmē noteikt rentabla enerģijas ietaupījuma iespējas un konstatējumus apkopot ziņojumā;

26) “mazie vai vidējie uzņēmumi” vai “MVU” ir uzņēmumi, kas definēti Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju ([1]) pievienotā pielikuma I sadaļā; mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu kategorijā ietilpst uzņēmumi, kas nodarbina mazāk nekā 250 darbinieku un kuru gada apgrozījums nepārsniedz EUR 50 miljonus un/vai gada bilance kopā nepārsniedz EUR 43 miljonus;

27) “energoefektivitātes līgums” ir tāda līgumiska vienošanās starp energoefektivitātes palielināšanas pasākuma saņēmēju un sniedzēju, ko pārbauda un pārrauga visā līguma darbības laikā, ja ieguldījumus (darbu, piegādi vai pakalpojumu) minētajā pasākumā apmaksā attiecībā uz līgumā atrunātu energoefektivitātes palielinājuma līmeni vai citu energoefektivitātes kritēriju, piemēram, finanšu ietaupījumu, par kuru ir panākta vienošanās;

28) “viedo mēraparātu sistēma” ir elektroniska sistēma, ar ko var mērīt enerģijas patēriņu, sniedzot vairāk informācijas nekā ar parasto skaitītāju, un ar ko var pārraidīt un saņemt datus, izmantojot kādu elektroniskās saziņas veidu;

29) “pārvades sistēmas operators” ir “pārvades sistēmas operators”, kā definēts attiecīgi Direktīvā 2009/72/EK un Direktīvā 2009/73/EK;

30) “koģenerācija” ir siltumenerģijas un elektroenerģijas vai mehāniskās enerģijas vienlaicīga ražošana vienā procesā;

31) “ekonomiski pamatots pieprasījums” ir pieprasījums, kas nepārsniedz siltumapgādes vai dzesēšanas vajadzības un ko pretējā gadījumā atbilstīgi tirgus nosacījumiem apmierinātu, izmantojot elektroenerģijas ražošanas metodes, kas nav koģenerācija;

32) “lietderīgais siltums” ir siltums, kas saražots koģenerācijas procesā, lai apmierinātu ekonomiski pamatotu siltumapgādes vai dzesēšanas pieprasījumu;

33) “koģenerācijas režīmā saražotā elektroenerģija” ir elektroenerģija, kas saražota procesā, kurš ir saistīts ar lietderīgā siltuma ražošanu un kura aprēķini veikti saskaņā ar I pielikumā noteikto metodoloģiju;

34) “augstas efektivitātes koģenerācija” ir koģenerācija, kas atbilst II pielikumā izklāstītajiem kritērijiem;

([1]) OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.

▼B

35) “kopējā efektivitāte” ir gadā saražotās elektroenerģijas, mehāniskās enerģijas un lietderīgā siltuma summa attiecībā pret kurināmā daudzumu, kas izmantots siltuma ražošanai koģenerācijas procesā un bruto elektroenerģijas un mehāniskās enerģijas ražošanai;

36) “attiecība starp elektroenerģiju un siltumu” ir attiecība starp koģenerācijas režīmā saražoto elektroenerģiju un lietderīgo siltumu, ko, izmantojot attiecīgās iekārtas darbības datus, aprēķina laikā, kad iekārta pilnībā darbojas koģenerācijas režīmā;

37) “koģenerācijas iekārta” ir iekārta, kas spēj darboties koģenerācijas režīmā;

38) “maza apjoma koģenerācijas iekārta” ir koģenerācijas iekārta ar uzstādīto jaudu, kas nesasniedz 1 MW_e;

39) “mikrokoģenerācijas iekārta” ir koģenerācijas iekārta, kuras maksimālā jauda nesasniedz 50 kW_e;

40) “apbūves intensitāte” ir attiecība starp būves platību un zemesgabala platību noteiktā teritorijā;

41) “efektīva centralizētā siltumapgāde un dzesēšana” ir centralizētās siltumapgādes vai dzesēšanas sistēma, kuras darbībā izmanto vismaz 50 % atjaunojamās enerģijas, 50 % siltuma pārpalikuma, 75 % koģenerācijas režīmā saražota siltuma vai šādu enerģijas un siltuma veidu kombināciju 50 % apmērā;

42) “efektīva siltumapgāde un dzesēšana” ir siltumapgādes un dzesēšanas risinājums, kas salīdzinājumā ar pamata scenāriju, kurā ņemtas vērā ierastās metodes, rentablā veidā – kā tas novērtēts šajā direktīvā minētajā izmaksu un ieguvumu analīzē – ievērojami samazina primārās enerģijas patēriņu, kas nepieciešams vienas piegādātās enerģijas vienības piegādei attiecīgās sistēmas robežās, ņemot vērā ieguvei, pārveidei, transportēšanai un sadalei nepieciešamo enerģiju;

43) “efektīva individuālā siltumapgāde un dzesēšana” ir individuālās siltumapgādes un dzesēšanas risinājums, kurš – salīdzinājumā ar efektīvu centralizēto siltumapgādi un dzesēšanu – ievērojami samazina no neatjaunojamiem energoresursiem iegūtas primārās enerģijas patēriņu, kas nepieciešams vienas piegādātās enerģijas vienības piegādei attiecīgās sistēmas robežās, vai kuram nepieciešams tāds pats no neatjaunojamiem energoresursiem iegūtas primārās enerģijas patēriņa apjoms, bet par zemākām izmaksām, ņemot vērā ieguvei, pārveidei, transportēšanai un sadalei nepieciešamo enerģiju;

44) “būtiska modernizācija” ir modernizācija, kuras izmaksas pārsniedz 50 % no ieguldījuma izmaksām par līdzvērtīgu jaunu iekārtu;

45) “agregators” ir pieprasījuma pakalpojumu sniedzējs, kurš apkopo vairākas īstermiņa patērētāju slodzes ar mērķi tās pārdot vai izsolīt organizētos enerģijas tirgos.

▼B

3. pants

Energoefektivitātes mērķi

1. Katra dalībvalsts nosaka indikatīvu valsts energoefektivitātes mērķi, pamatojoties vai nu uz primārās enerģijas patēriņu, vai enerģijas galapatēriņu, primārās enerģijas ietaupījumu vai enerģijas galaietaupījumu, vai energointensitāti. Dalībvalstis paziņo minētos mērķus Komisijai saskaņā ar šīs direktīvas 24. panta 1. punktu un XIV pielikuma 1. daļu. To darot, dalībvalstis minētos mērķus izsaka arī kā absolūtu primārās enerģijas patēriņa un enerģijas galapatēriņa līmeni 2020. gadā un paskaidro, kā un uz kādu datu pamata šie aprēķini ir veikti.

Nosakot minētos mērķus, dalībvalstis ņem vērā:

▼M1

a) to, ka enerģijas patēriņš Savienībā 2020. gadā nevar būt lielāks kā 1 483 Mtoe primārās enerģijas vai 1 086 Mtoe galapatēriņa enerģijas;

▼B

b) pasākumus, kas paredzēti šajā direktīvā;

c) pasākumus, kas pieņemti, lai sasniegtu valsts enerģijas ietaupījuma mērķus, kuri pieņemti saskaņā ar Direktīvas 2006/32/EK 4. panta 1. punktu; un

d) citus pasākumus, lai veicinātu energoefektivitāti dalībvalstīs un Savienības līmenī.

Nosakot minētos energoefektivitātes mērķus, dalībvalstis var arī ņemt vērā apstākļus, kas ietekmē primārās enerģijas patēriņu konkrētajā valstī, piemēram:

a) atlikušais rentablais enerģijas ietaupījuma potenciāls;

b) IKP attīstība un prognozes;

c) enerģijas importa un eksporta izmaiņas;

d) visu atjaunojamo energoresursu attīstība, kodolenerģija, oglekļa dioksīda uztveršana un uzglabāšana; un

e) iepriekš veiktās darbības.

▼M1

2. Komisija līdz 2014. gada 30. jūnijam izvērtē gūtos panākumus un to, vai Savienība varēs sasniegt enerģijas patēriņa mērķi – ne vairāk kā 1 483 Mtoe primārās enerģijas un/vai 1 086 Mtoe galapatēriņa enerģijas 2020. gadā.

▼B

3. Veicot 2. punktā minēto pārskatīšanu, Komisija:

a) summē indikatīvos valstu energoefektivitātes mērķus, par kuriem dalībvalstis irpaziņojušas;

b) izvērtē, vai minēto mērķu summa var tikt uzskatīta par uzticamu orientieri attiecībā uz to, vai Savienība kopumā gūst pietiekamu progresu, ņemot vērā pirmā gada ziņojuma novērtējumu, kas jāveic saskaņā ar 24. panta 1. punktu, un valstu energoefektivitātes rīcības plānu novērtējumu, kas jāveic saskaņā ar 24. panta 2. punktu;

▼B

c) ņem vērā papildu analīzi, kuras pamatā ir:

i) izvērtējums par progresu attiecībā uz enerģijas patēriņu un enerģijas patēriņu saistībā ar saimniecisko darbību Savienības līmenī, tostarp progresu attiecībā uz enerģijas piegādes efektivitāti dalībvalstīs, kuras savus valsts indikatīvos mērķus ir balstījušas uz enerģijas galapatēriņu vai enerģijas galaietaupījumu, tostarp progresu, kas panākts, dalībvalstīm izpildot šīs direktīvas III nodaļas noteikumus;

ii) modelēšanas rezultāti saistībā ar turpmākajām enerģijas patēriņa tendencēm Savienības līmenī;

▼M1

d) salīdzina saskaņā ar a) līdz c) apakšpunktu iegūtos rezultātus ar enerģijas patēriņa apjomu, kas būtu vajadzīgs, lai 2020. gadā sasniegtu enerģijas patēriņa līmeni ne vairāk kā 1 483 Mtoe primārās enerģijas un/vai 1 086 Mtoe galapatēriņa enerģijas.

▼B

II NODAĻA

ENERĢIJAS IZMANTOJUMA EFEKTIVITĀTE

4. pants

Ēku renovācija

Dalībvalstis izstrādā ilgtermiņa stratēģiju, lai mobilizētu ieguldījumus gan valsts, gan privāto dzīvojamo ēku un komercplatību fonda renovācijā. Šajā stratēģijā iekļauj:

a) pārskatu par valsts ēku fondu, kura pamatā attiecīgos gadījumos ir statistiska izlase;

b) rentablu renovācijas pieeju noteikšana atkarībā no ēku veida un klimatiskās joslas;

c) politikas jomas un pasākumi, lai veicinātu ēku rentablu pilnīgu renovāciju, tostarp pakāpenisku pilnīgu renovāciju;

d) ilgtermiņa perspektīvas, kas privātpersonām, būvniecības nozarei un finanšu iestādēm palīdzētu pieņemt lēmumus par ieguldījumiem;

e) ar pierādījumiem pamatotas aplēses par paredzēto enerģijas ietaupījumu un plašākiem ieguvumiem.

Stratēģijas pirmo versiju dalībvalstis publicē līdz 2014. gada 30. aprīlim. Pēc tam ik pēc trim gadiem dalībvalstis stratēģiju atjaunina un katru versiju iesniedz Komisijai kā daļu no valstu energoefektivitātes rīcības plāniem.

▼B

5. pants

Publisko struktūru ēkas kā piemērs

1. Neskarot Direktīvas 2010/31/ES 7. pantu, katra dalībvalsts nodrošina, lai, sākot ar 2014. gada 1. janvāri, katru gadu tiktu renovēti 3 % kopējās platības tās centrālās valdības īpašumā esošajās un izmantotajās ēkās, kuras apsilda un/vai dzesē, lai izpildītu vismaz minimālās energoefektivitātes prasības, kuras tā ir noteikusi, piemērojot Direktīvas 2010/31/ES 4. pantu.

3 % normu aprēķina, pamatojoties uz attiecīgās dalībvalsts centrālās valdības īpašumā esošo un izmantoto ēku, kuru kopējā izmantojamā platība ir lielāka par 500 m^2, kopējo platību, kas katra gada 1. janvārī neatbilst valsts minimālajām energoefektivitātes prasībām, kuras noteiktas, piemērojot Direktīvas 2010/31/ES 4. pantu. Sākot ar 2015. gada 9. jūliju minēto robežvērtību samazina līdz 250m^2.

Ja dalībvalsts ir paredzējusi, ka pienākums ik gadu renovēt 3 % no kopējās platības attiecas uz ēku platībām, kas atrodas tādu administratīvās pārvaldes iestāžu īpašumā un lietošanā, kuras pārstāv par centrālo valdību zemāku līmeni, 3 % normu aprēķina, pamatojoties uz attiecīgās dalībvalsts centrālās valdības un to administratīvās pārvaldes iestāžu īpašumā esošo un izmantoto ēku, kuru kopējā izmantojamā platība ir lielāka par 500 m^2 un, sākot ar 2015. gada 9. jūliju – lielāka par 250 m^2, kopējo platību, kas katra gada 1. janvārī neatbilst valsts minimālajām energoefektivitātes prasībām, kuras noteiktas, piemērojot Direktīvas 2010/31/ES 4. pantu.

Īstenojot centrālās valdības ēku visaptverošas renovācijas pasākumus saskaņā ar šā punkta pirmo daļu, dalībvalstis var izvēlēties tos attiecināt uz visu ēku, tostarp ēkas ārējo struktūru, iekārtojumu, izmantošanu un uzturēšanu.

Dalībvalsts nosaka, ka energoefektivitātes pasākumos prioritāte ir tām centrālās valdības ēkām, kurām ir viszemākā energoefektivitāte, ja minēto pasākumu īstenošana ir rentabla un tehniski iespējama.

2. Dalībvalstis var pieņemt lēmumu nenoteikt vai nepiemērot 1. punktā minētās prasības šādām ēku kategorijām:

a) ēkām, ko oficiāli aizsargā kā daļu no klasificētas vides vai to īpašās arhitektūras un vēsturiskās vērtības dēļ, tiktāl, ciktāl konkrētu minimālo energoefektivitātes prasību izpilde nepieņemami izmainītu to raksturu vai izskatu;

b) ēkām, kuras ir bruņoto spēku vai centrālās valdības īpašumā un kalpo valsts aizsardzības mērķiem, izņemot bruņoto spēku un citu valsts aizsardzības iestāžu personālam paredzētas atsevišķas dzīvojamās telpas vai biroja ēkas;

c) ēkām, kas kalpo par kulta vietām un ko izmanto reliģiskām darbībām.

▼B

3. Ja dalībvalsts attiecīgajā gadā renovē vairāk nekā 3 % centrālās valdības ēku kopējās platības, tā papildus renovēto platību var ieskaitīt jebkurā no trim iepriekšējo vai nākamo gadu ikgadējā renovācijas normā.

4. Dalībvalstis var centrālās valdības ēku ikgadējā renovācijas normā ieskaitīt jaunas ēkas, ko tās izmanto un kas ir to īpašumā, aizstājot centrālās valdības konkrētas ēkas, kuras ir nojauktas divu iepriekšējo gadu laikā, vai ēkas, kas divu iepriekšējo gadu laikā ir pārdotas, nojauktas vai izņemtas no ekspluatācijas citu ēku intensīvāka izmantojuma dēļ.

5. Piemērojot 1. punktu, dalībvalstis līdz 2013. gada 31. decembrim sagatavo un publisko to centrālās valdības apsildāmo un/vai dzesējamo ēku sarakstu, kuru kopējā izmantojamā platība ir lielāka par 500 m^2, un, – sākot ar 2015. gada 9. jūliju – to ēku sarakstu, kuru kopējā izmantojamā platība ir lielāka par 250 m^2, izņemot ēkas, uz kurām attiecas 2. punktā minētais atbrīvojums. Sarakstā norāda šādus datus:

a) platību m^2; un

b) katras ēkas energoefektivitāti vai atbilstīgos datus par enerģijas patēriņu.

6. Neskarot Direktīvas 2010/31/ES 7. pantu, dalībvalstis var izvēlēties alternatīvu pieeju šā panta 1. līdz 5. punktam, īstenojot citus rentablus pasākumus, tostarp pilnīgu renovāciju, kā arī pasākumus nolūkā mainīt ēku izmantotāju paradumus, lai līdz 2020. gadam savas centrālās valdības īpašumā esošajās un izmantotajās ēkās, panāktu tādu enerģijas ietaupījuma apjomu, kas ir vismaz līdzvērtīgs 1. punktā noteiktajam apjomam, un kas tiek ziņots ik gadu.

Piemērojot šādu alternatīvu pieeju, dalībvalstis var aplēst enerģijas ietaupījumu, ko nodrošinātu 1. līdz 4. punkta īstenošana, izmantojot atbilstīgas standartvērtības saistībā ar centrālās valdības atsauces ēku enerģijas patēriņu pirms un pēc renovācijas, kā arī ņemot vērā aplēses par to ēku fonda platību. Centrālās valdības atsauces ēku kategorijām ir jāatbilst šādu ēku fondam.

Dalībvalstis, kas izvēlas alternatīvo iespēju, līdz 2013. gada 31. decembrim paziņo Komisijai alternatīvos pasākumus, ko tās plāno pieņemt, norādot, kā ar šiem pasākumiem tiks panākti līdzvērtīgi energoefektivitātes uzlabojumi centrālajai valdībai piederošajās ēkās.

7. Dalībvalstis, pienācīgi ņemot vērā publisko struktūru attiecīgo kompetenci un administratīvo organizāciju, mudina publiskās struktūras, tostarp reģionāla un vietēja līmeņa struktūras, un sociālo mājokļu struktūras, kas ir publisko tiesību subjekti:

a) pieņemt energoefektivitātes plānu, atsevišķu vai kā daļu no plašāka klimata vai vides plāna, kurā iekļauti konkrēti enerģijas taupīšanas

▼B

un energoefektivitātes mērķi un darbības, nolūkā sekot centrālās valdības ēku piemēram, kas izklāstīts 1., 5. un 6. punktā;

b) ieviest energovadības sistēmu, tostarp energoauditus, kā daļu no sava plāna īstenošanas;

c) vajadzības gadījumā izmantot energopakalpojumu uzņēmumus un energoefektivitātes līgumu slēgšanu, lai finansētu renovācijas un īstenotu plānus energoefektivitātes uzturēšanai un uzlabošanai ilgtermiņā.

6. pants

Pirkumi, ko veic publiskās struktūras

1. Dalībvalstis nodrošina, lai centrālās valdības iegādātos tikai tādus ražojumus, pakalpojumus un ēkas, kuriem ir augsts energoefektivitātes līmenis, ciktāl tas atbilst rentabilitātei, ekonomiskajai īstenojamībai, lielākai ilgtspējai, tehniskajai piemērotībai, kā arī pietiekamai konkurencei, kā minēts III pielikumā.

Pirmajā daļā noteiktais pienākums attiecas uz līgumiem par ražojumu, pakalpojumu un ēku iegādi, ko veic publiskās struktūras, tiktāl, ciktāl šādu līgumu vērtība ir vienāda ar Direktīvas 2004/18/EK 7. pantā noteiktajām robežvērtībām vai lielāka par tām.

2. Šā panta 1. punktā minēto pienākumu bruņoto spēku līgumiem piemēro tikai tiktāl, ciktāl tā piemērošana nav pretrunā bruņoto spēku pasākumu būtībai un galvenajam mērķim. Pienākumu nepiemēro militārā ekipējuma piegādes līgumiem, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/81/EK (2009. gada 13. jūlijs), ar kuru koordinē procedūras attiecībā uz to, kā līgumslēdzējas iestādes vai subjekti, kas darbojas drošības un aizsardzības jomā, piešķir noteiktu būvdarbu, piegādes un pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesības ([1]).

3. Dalībvalstis, pienācīgi ņemot vērā publisko struktūru attiecīgo kompetenci un administratīvo organizāciju, mudina publiskās struktūras, tostarp reģionāla un vietēja līmeņa struktūras, sekot to centrālo valdību piemēram un iegādāties tikai tādus ražojumus, pakalpojumus un ēkas, kurām ir augsts energoefektivitātes līmenis. Dalībvalstis mudina publiskās struktūras, izsludinot pakalpojumu konkursus, kuros enerģija ir svarīga sastāvdaļa, izvērtēt iespēju noslēgt ilgtermiņa energoefektivitātes līgumus, kas nodrošina enerģijas ietaupījumu ilgtermiņā.

4. Neskarot 1. punktu, dalībvalstis, iegādājoties ražojumu kopumu, uz kuru visu attiecas saskaņā ar Direktīvu 2010/30/ES pieņemts deleģētais akts, var prasīt, lai ražojumu kopējā energoefektivitāte būtu svarīgāka nekā katra kopumā iekļautā ražojuma energoefektivitāte atsevišķi, iegādājoties ražojumu kopumu, kas atbilst kritērijam par piederību augstākajai energoefektivitātes klasei.

([1]) OV L 216, 20.8.2009., 76. lpp.

▼B

7. pants

Energoefektivitātes pienākuma shēmas

1. Katra dalībvalsts izveido energoefektivitātes pienākuma shēmu. Ar minēto shēmu nodrošina, ka enerģijas sadales uzņēmumi un/vai enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumi, kas saskaņā ar 4. punktu ir izraudzīti kā atbildīgās puses un kas darbojas katras dalībvalsts teritorijā, līdz 2020. gada 31. decembrim sasniedz kumulatīva enerģijas galapatēriņa ietaupījuma mērķi, neskarot 2. punktu.

Minētais mērķis ir vismaz līdzvērtīgs mērķim ik gadu no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim panākt jaunus ietaupījumus 1,5 % apmērā no tā enerģijas apjoma – aprēķinot to kā vidējo no pēdējo triju gadu rādītājiem pirms 2013. gada 1. janvāra –, kuru ik gadu pārdod visu enerģijas sadales uzņēmumu vai visu enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumu galalietotājiem. Minētajā aprēķinā var daļēji vai pilnībā neiekļaut pārdotās enerģijas apjomu, ko izmanto transportam.

Dalībvalstis lemj, kā otrajā daļā minēto jauno ietaupījumu aprēķināto apjomu sadalīt visā laikposmā.

2. Katra dalībvalsts, ievērojot 3. punktu, var:

a) veikt 1. punkta otrajā daļā paredzēto aprēķinu, izmantojot šādas vērtības: 1 % – 2014. un 2015. gadā, 1,25 % – 2016. un 2017. gadā, 1,5 % – 2018., 2019. un 2020. gadā;

b) aprēķinā neiekļaut visu to enerģijas apjomu vai daļu no tā, kas pārdots izmantošanai rūpnieciskās darbībās, kuras uzskaitītas Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā;

c) atļaut 1. punktā noteiktajā enerģijas ietaupījumā ieskaitīt enerģijas ietaupījumu, kas, īstenojot 14. panta 4. punktā, 14. panta 5. punkta b) apakšpunktā un 15. panta 1. līdz 6. punktā un 9. punktā paredzētās prasības, ir iegūts enerģijas pārveides, sadales un pārvades nozarēs, tostarp efektīvā centralizētas siltumapgādes un dzesēšanas infrastruktūrā; un

d) šā panta 1. punktā minētajos enerģijas ietaupījumos ieskaitīt izmērāmu un pārbaudāmu enerģijas ietaupījumu, kas gūts atsevišķās darbībās, kuras veic kopš 2008. gada 31. decembra un kuru ietekme joprojām būs manāma 2020. gadā.

3. Šā panta 2. punkta piemērošana neizraisa 1. punktā noteikto enerģijas ietaupījumu samazināšanos par vairāk nekā 25 %. Dalībvalstis, kas izmanto 2. punktu, līdz 2014. gada 5. jūnijam par to paziņo Komisijai, tostarp norādot 2. punktā uzskaitītos elementus, kas tām jāpiemēro, un aprēķinu, kurā parādīta to ietekme uz 1. punktā minēto enerģijas ietaupījuma apjomu.

▼B

4. Neskarot enerģijas ietaupījuma mērķa aprēķinu saskaņā ar 1. punkta otro daļu, katra dalībvalsts, piemērojot 1. punkta pirmo daļu, pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, izraugās atbildīgās puses no enerģijas sadales uzņēmumiem un/vai enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumiem, kuri darbojas to teritorijā, un to vidū var būt transportlīdzekļu degvielas sadales uzņēmumi vai transportlīdzekļu degvielas mazumtirdzniecības uzņēmumi, kas darbojas to teritorijā. Enerģijas ietaupījuma apjomu, kas vajadzīgs, lai izpildītu pienākumu, galalietotāju vidū panāk atbildīgās puses, kuras dalībvalsts attiecīgā gadījumā ir izraudzījusies, neatkarīgi no saskaņā ar 1. punktu veiktā aprēķina, vai, ja dalībvalstis tā nolemj, ar sertificētiem ietaupījumiem, ko panākušas citas personas, kā izklāstīts 7. punkta b) apakšpunktā.

5. Enerģijas ietaupījumu, kas tiek prasīts no katras atbildīgās puses, dalībvalstis izsaka vai nu kā galapatēriņu, vai kā primārās enerģijas patēriņu. Metodi, kas izvēlēta, lai izteiktu vajadzīgo enerģijas ietaupījumu apjomu, izmanto arī, lai aprēķinātu ietaupījumu, uz kuru pretendē atbildīgās puses. Piemēro IV pielikumā noteiktos pārrēķina koeficientus.

6. Dalībvalstis nodrošina, lai ietaupījums, kas izriet no šā panta 1., 2. un 9. punkta un 20. panta 6. punkta, tiktu aprēķināts saskaņā ar V pielikuma 1. un 2. punktu. Tās ievieš mērīšanas, kontroles un pārbaudes sistēmas, saskaņā ar kurām pārbauda vismaz statistiski būtisku un reprezentatīvu izlasi no atbildīgo pušu īstenotajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem. Minēto mērīšanu, kontroli un pārbaudi veic neatkarīgi no atbildīgajām pusēm.

7. Saistībā ar energoefektivitātes pienākuma shēmu dalībvalstis var:

a) to noteiktajos ietaupījuma pienākumos iekļaut prasības, kurām ir sociāls mērķis, tostarp pieprasot, lai daļa no energoefektivitātes pasākumiem prioritārā kārtā tiktu īstenoti mājsaimniecībās, kuras skar enerģētiskā nabadzība, vai sociālajās mājās;

b) atļaut atbildīgajām pusēm ieskaitīt savā pienākumā sertificētu enerģijas ietaupījumu, ko panākuši energopakalpojumu sniedzēji vai citas trešās personas, tostarp gadījumos, kad atbildīgās puses, izmantojot citas valsts apstiprinātas struktūras vai publiskas iestādes, veicina tādu pasākumu īstenošanu, kuri var būt vai var nebūt saistīti ar oficiālām partnerībām un kuros var būt iesaistīti arī citi finansējuma avoti. Ja dalībvalstis to atļauj, tās nodrošina, ka ir ieviests apstiprināšanas process, kurš ir skaidrs, pārredzams un pieejams visiem tirgus dalībniekiem un kura mērķis ir, cik vien iespējams, samazināt sertifikācijas izmaksas;

c) atļaut atbildīgajām pusēm attiecīgajā gadā gūto ietaupījumu uzskaitīt tā, it kā tas būtu gūts jebkurā no četriem iepriekšējiem vai trijiem nākamajiem gadiem.

8. Reizi gadā dalībvalstis publicē katras atbildīgās puses vai katras atbildīgās puses apakškategorijas panākto enerģijas ietaupījumu, kā arī kopējo ietaupījuma apjomu saskaņā ar shēmu.

▼B

Dalībvalstis nodrošina, lai atbildīgās puses pēc pieprasījuma iesniegtu:

a) apkopotus statistikas datus par saviem galalietotājiem (norādot uz būtiskām izmaiņām salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto informāciju); un

b) aktuālo informāciju par galalietotāju patēriņu, tostarp vajadzības gadījumā par slodzes profiliem, klientu segmentāciju un ģeogrāfisko izvietojumu, vienlaikus saglabājot privātas vai sensitīvas komercinformācijas integritāti un konfidencialitāti saskaņā ar piemērojamiem Savienības tiesību aktiem.

Šādu pieprasījumu veic ne biežāk kā reizi gadā.

9. Kā alternatīvu energoefektivitātes pienākuma shēmas izveidei saskaņā ar 1. punktu dalībvalstis var izvēlēties citus politikas pasākumus, lai panāktu enerģijas ietaupījumu galalietotāju vidū, ar noteikumu, ka minētie politikas pasākumi atbilst 10. un 11. punktā izklāstītajiem kritērijiem. Jauna enerģijas ietaupījuma ikgadējam apjomam, ko iegūst, izmantojot šo pieeju, jābūt līdzvērtīgam jauna enerģijas ietaupījuma apjomam, kurš paredzēts 1., 2. un 3. punktā. Ar noteikumu, ka tiek saglabāts ietaupījumu līdzvērtīgums, dalībvalstis pienākuma shēmas var apvienot ar citiem politikas pasākumiem, tostarp valstu energoefektivitātes programmām.

Šā punkta pirmajā daļā minētajos politikas pasākumos var ietilpt, bet ne tikai, šādi politikas pasākumi vai to kombinācijas:

a) enerģijas vai CO_2 nodokļi, kuru rezultātā mazinās tiešās lietošanas enerģijas patēriņš;

b) finansējuma shēmas un instrumenti vai fiskāli stimuli, kuru ietekmē tiek piemērotas energoefektīvas tehnoloģijas vai paņēmieni un tāpēc mazinās tiešās lietošanas enerģijas patēriņš;

c) noteikumi vai brīvprātīgas vienošanās, kuru ietekmē tiek piemērotas energoefektīvas tehnoloģijas vai paņēmieni un tāpēc mazinās tiešās lietošanas enerģijaspatēriņš;

d) standarti un normas, kuru mērķis ir uzlabot ražojumu un pakalpojumu, tostarp ēku un transportlīdzekļu, energoefektivitāti, izņemot gadījumus, kad tie ir obligāti un piemērojami dalībvalstīs saskaņā ar Savienības tiesību aktiem;

e) enerģijas patēriņa marķējuma shēmas, izņemot tās, kas ir obligātas un piemērojamas dalībvalstīs saskaņā ar Savienības tiesību aktiem;

f) apmācība un izglītība, tostarp konsultēšanas programmas attiecībā uz enerģijas patēriņu, kuru rezultātā tiek piemērotas energoefektīvas tehnoloģijas vai paņēmieni un tāpēc mazinās tiešās lietošanas enerģijas patēriņš.

▼B

Dalībvalstis līdz 2013. gada 5. decembrim Komisijai paziņo, kādus politikas pasākumus tās plāno pieņemt šā punkta pirmās daļas un 20. panta 6. punkta īstenošanai, ievērojot V pielikuma 4. punktā paredzēto sistēmu un parādot, kā ar minētajiem pasākumiem tiks panākts vajadzīgais ietaupījuma apjoms. Attiecībā uz šā punkta otrajā daļā un 20. panta 6. punktā minētajiem politikas pasākumiem, šajā paziņojumā izklāsta, kā tiek izpildīti 10. punktā norādītie kritēriji. Attiecībā uz citiem politikas pasākumiem, kas nav minēti šā punkta otrajā daļā vai 20. panta 6. punktā, dalībvalstis paskaidro, kā tiek panākts līdzvērtīgs ietaupījumu līmenis, īstenota pārraudzība un pārbaudes. Komisija trīs mēnešu laikā pēc paziņojuma var ieteikt grozījumus.

10. Neskarot 11. punktu, politikas pasākumiem, kas tiek veikti saskaņā ar 9. punkta otro daļu un 20. panta 6. punktu, piemēro šādus kritērijus:

a) politikas pasākumos līdz 2020. gada 31. decembrim ir paredzēti vismaz divi starpposma termiņi, un to rezultātā tiek sasniegts 1. punktā paredzēto mērķu vērienīgums;

b) pēc vajadzības ir noteikta katras pilnvarotās puses, iesaistītās puses vai īstenojošās publiskās iestādes atbildība;

c) enerģijas ietaupījums, kas jāpanāk, ir noteikts pārredzamā veidā;

d) enerģijas ietaupījuma apjoms, kas ir prasīts vai jāpanāk, īstenojot politikas pasākumu, ir izteikts kā galapatēriņš vai kā primārās enerģijas patēriņš, izmantojot IV pielikumā noteiktos pārrēķina koeficientus;

e) enerģijas ietaupījumu aprēķina, izmantojot V pielikuma 1. un 2. punktā minētās metodes un principus;

f) enerģijas ietaupījumu aprēķina, izmantojot V pielikuma 3. punktā minētās metodes un principus;

g) iesaistītās puses sniedz gada pārskatu par panākto enerģijas ietaupījumu, izņemot, ja tas nav iespējams, un dara to publiski pieejamu;

h) tiek nodrošināta rezultātu pārraudzība, un ir paredzēti piemēroti pasākumi gadījumā, ja panākumi nav pietiekami;

i) ir ieviesta kontroles sistēma, kurā ietilpst arī neatkarīga pārbaude par vismaz statistiski būtisku daļu no energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem; un

j) ik gadu tiek publicēti dati par enerģijas ietaupījuma gada tendencēm.

11. Dalībvalstis nodrošina, lai 9. punkta a) apakšpunktā minētie nodokļi atbilstu kritērijiem, kas uzskaitīti 10. punkta a), b), c), d), f), h) un j) apakšpunktā.

Dalībvalstis nodrošina, lai 9. punkta c) apakšpunktā minētie noteikumi vai brīvprātīgās vienošanās atbilstu kritērijiem, kas uzskaitīti 10. punkta a), b), c), d), e), g), h), i) un j) apakšpunktā.

▼B

Dalībvalstis nodrošina, lai citi 9. punkta otrajā daļā minētie politikas pasākumi un 20. panta 6. punktā minētie valstu energoefektivitātes fondi atbilstu kritērijiem, kas uzskaitīti 10. punkta a), b), c), d), e), h), i) un j) apakšpunktā.

12. Dalībvalstis nodrošina, lai gadījumos, kad politikas pasākumu vai atsevišķu darbību ietekme pārklājas, nenotiek enerģijas ietaupījuma dubulta uzskaite.

8. pants

Energoauditi un energovadības sistēmas

1. Dalībvalstis veicina to, lai visiem galalietotājiem būtu pieejami kvalitatīvi un rentabli energoauditi, kurus:

a) neatkarīgi veic saskaņā ar kvalifikācijas kritērijiem kvalificēti un/vai akreditēti eksperti; vai

b) īsteno un uzrauga valsts tiesību aktos paredzētas neatkarīgas iestādes.

Pirmajā daļā minētos energoauditus var veikt uzņēmuma iekšējie speciālisti vai energoauditori ar noteikumu, ka attiecīgā dalībvalsts ir ieviesusi sistēmu, ar ko nodrošina un pārbauda to kvalitāti, tostarp vajadzības gadījumā nejaušas izlases veidā pārbaudot vismaz statistiski būtisku daļu no visiem energoauditiem, kurus tie veikuši gada laikā.

Lai garantētu kvalitatīvus energoauditus un energovadības sistēmas, dalībvalstis, pamatojoties uz VI pielikumu, ievieš pārredzamus un nediskriminējošus minimālos energoauditu kritērijus.

Energoauditos neietver klauzulas, ar kurām audita rezultātus liedz nodot jebkuram kvalificētam/akreditētam energopakalpojumu sniedzējam, ar nosacījumu, ka klients neiebilst pret rezultātu tālāknodošanu.

2. Dalībvalstis izstrādā programmas, lai mudinātu MVU veikt energoauditus un pēc tam īstenot šo auditu rezultātā sniegtos ieteikumus.

Pamatojoties uz pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem un neskarot Savienības tiesību aktus valsts atbalsta jomā, dalībvalstis var izveidot MVU atbalsta shēmas, tostarp, ja tās ir noslēgušas brīvprātīgas vienošanās, lai segtu izdevumus, kas saistīti ar energoaudita veikšanu un energoauditu rentablāko ieteikumu īstenošanu, ja ierosinātie pasākumi tiek īstenoti.

Dalībvalstis informē MVU par konkrētiem piemēriem, kā energovadības sistēmas varētu palīdzēt to uzņēmējdarbībā, tostarp izmantojot attiecīgos uzņēmumus pārstāvošas starpniekorganizācijas. Komisija palīdz dalībvalstīm, atbalstot paraugprakses apmaiņu šajā jomā.

▼B

3. Dalībvalstis arī izstrādā programmas, lai, sniedzot piemērotus konsultāciju pakalpojumus, uzlabotu mājsaimniecību informētību par šādu auditu priekšrocībām.

Dalībvalstis sekmē apmācības programmas energoauditoru kvalificēšanai, lai veicinātu ekspertu pietiekamu pieejamību.

4. Dalībvalstis nodrošina, lai uzņēmumos, kas nav MVU, energoauditi tiktu veikti līdz 2015. gada 5. decembrim un lai tos neatkarīgā un rentablā veidā veiktu kvalificēti un/vai akreditēti eksperti vai ieviestu un uzraudzītu neatkarīgas iestādes saskaņā ar valsts tiesību aktiem, un lai pēc tam tos veiktu vismaz ik pēc četriem gadiem pēc dienas, kad veikts iepriekšējais energoaudits.

5. Par 4. punktā noteiktajām prasībām atbilstošiem energoauditiem uzskata tādus energoauditus, kas veikti neatkarīgā veidā, pamatojoties uz minimālajiem kritērijiem, kuri balstīti uz VI pielikumu un veikti saskaņā ar brīvprātīgu vienošanos starp ieinteresēto personu organizācijām un izraudzītu iestādi, un ko uzrauga attiecīgā dalībvalsts vai citas struktūras, kurām kompetentās iestādes ir deleģējušas attiecīgo atbildību, vai Komisija.

To tirgus dalībnieku pieejamības pamatā, kuri sniedz energopakalpojumus, ir pārredzami un nediskriminējoši kritēriji.

6. Šā panta 4. punktā noteiktās prasības nepiemēro uzņēmumiem, kuri nav MVU un kuri īsteno energovadības vai vides vadības sistēmu, ko atbilstīgi attiecīgiem Eiropas vai starptautiskiem standartiem ir sertificējusi neatkarīga struktūra, ar noteikumu, ka dalībvalstis nodrošina, ka attiecīgajā vadības sistēmā ietilpst energoaudita veikšana, pamatojoties uz minimālajiem kritērijiem, kuri balstīti uz VI pielikumu.

7. Energoauditus var veikt atsevišķi vai kā daļu no plašāka vides audita. Dalībvalstis var prasīt, lai energoauditā ietilptu tehniskās un ekonomiskās īstenojamības izvērtējums par pieslēgumu esošam vai plānotam centralizētas siltumapgādes vai dzesēšanas tīklam.

Neskarot Savienības tiesību aktus valsts atbalsta jomā, dalībvalstis var ieviest stimulu un atbalsta sistēmas, lai īstenotu energoauditu un līdzīgu pasākumu rezultātā izstrādātus ieteikumus.

9. pants

Uzskaite

1. Dalībvalstis nodrošina, lai, ciktāl tas ir tehniski iespējams, finansiāli pamatoti un samērīgi ar potenciālo enerģijas ietaupījumu, elektroenerģijas, dabasgāzes, centralizētās siltumapgādes, centralizētās dzesēšanas un mājsaimniecības karstā ūdens galalietotājiem par konkurētspējīgu samaksu tiktu nodrošināti individuāli skaitītāji, kas precīzi atspoguļo galalietotāja faktisko enerģijas patēriņu un sniedz informāciju par faktisko izmantošanas laiku.

▼B

Šādu individuālu skaitītāju par konkurētspējīgu samaksu nodrošina vienmēr, ja:

a) tiek aizstāts lietošanā esošs skaitītājs, ja vien tas tehniski nav iespējams vai nav rentabli attiecībā pret paredzamo potenciālo enerģijas ietaupījumu ilgtermiņā;

b) jaunā ēkā tiek veikts jauns pieslēgums vai ēkā notiek nozīmīgi atjaunošanas darbi, kā izklāstīts Direktīvā 2010/31/ES.

2. Ja un tādā apmērā, kādā dalībvalstis ievieš viedo mēraparātu sistēmas un viedos skaitītājus dabasgāzes un/vai elektrības patēriņa uzskatei saskaņā ar Direktīvu 2009/72/EK un Direktīvu 2009/73/EK:

a) tās nodrošina, ka galalietotāji no skaitītāju sistēmām var iegūt informāciju par faktisko izmantošanas laiku un ka, nosakot minimālās skaitītāju funkcijas un tirgus dalībniekiem noteiktos pienākumus, tiek pilnībā ņemti vērā energoefektivitātes mērķi un galalietotāju ieguvumi;

b) atbilstīgi attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem datu aizsardzības un privātuma jomā tās nodrošina viedo skaitītāju un datu paziņošanas drošumu, kā arī galalietotāju privātumu;

c) elektroenerģijas gadījumā un pēc galalietotāja pieprasījuma tās prasa skaitītāju operatoriem nodrošināt, lai skaitītājs vai skaitītāji varētu uzskaitīt elektroenerģiju, kas no galalietotāja telpām tiek ievadīta tīklā;

d) tās nodrošina, lai gadījumā, ja galalietotāji to pieprasa, uzskaites dati par viņu elektroenerģijas ievadi tīklā un patēriņu no tā būtu pieejami viņiem vai trešai personai, kas rīkojas galalietotāja vārdā, viegli saprotamā formātā, kuru viņi var izmantot, lai salīdzinātu piedāvājumus pēc līdzvērtīgām pazīmēm;

e) tās pieprasa, lai viedo skaitītāju uzstādīšanas laikā klientiem tiktu sniegti atbilstīgi padomi un informācija, jo īpaši par visām iespējām attiecībā uz skaitītāja rādījumu pārvaldību un enerģijas patēriņa pārraudzību.

3. Ja apkure un dzesēšana vai karstais ūdens ēkai tiek nodrošināts no centralizētas siltumapgādes tīkla vai no centrāla avota, kas apkalpo vairākas ēkas, siltuma vai karstā ūdens skaitītāju uzstāda pie siltuma sadalītāja vai piegādes punkta.

Daudzdzīvokļu ēkās un daudzfunkcionālās ēkās, kam apkure/dzesēšana tiek nodrošināta no centralizēta avota, no centralizētas siltumapgādes tīkla vai no centrāla avota, kas apkalpo vairākas ēkas, līdz 2016. gada 31. decembrim uzstāda arī individuālos patēriņa skaitītājus, kas uzskaita siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas vai karstā ūdens patēriņu katrā vienībā, ja tas ir tehniski iespējams un rentabli. Ja individuālu siltuma patēriņa skaitītāju izmantošana nav tehniski iespējama vai nav rentabla,

▼B

siltumenerģijas mērīšanai izmanto individuālus siltummaksas sadalītājus siltuma patēriņa uzskaitei katrā radiatorā, ja vien attiecīgā dalībvalsts nepierāda, ka šādu siltummaksas sadalītāju uzstādīšana nebūtu rentabla. Tādos gadījumos var apsvērt alternatīvas rentablas metodes siltuma patēriņa uzskaitei.

Ja siltumapgāde un dzesēšana daudzdzīvokļu ēkās tiek nodrošināta, izmantojot centralizētu siltumapgādi vai dzesēšanu, vai ja šādas ēkas galvenokārt izmanto savas kopējās apkures vai dzesēšanas sistēmas, dalībvalstis var ieviest pārredzamus noteikumus par to, kā sadala izmaksas par siltuma vai karstā ūdens patēriņu šādās ēkās, lai nodrošinātu individuālā patēriņa uzskaites pārredzamību un precizitāti. Attiecīgos gadījumos šādos noteikumos iekļauj pamatnostādnes par to, kā sadalīt maksu par siltumu un/vai karsto ūdeni, kas izmantots šādām vajadzībām:

a) karstais ūdens mājsaimniecības vajadzībām;

b) siltuma starojumam no ēkas konstrukcijām, un siltumam, kas vajadzīgs koplietošanas telpu apsildei (ja kāpņutelpas un koridori ir aprīkoti ar radiatoriem);

c) dzīvokļu apsildei.

10. pants

Rēķinu informācija

1. Ja galalietotājiem nav Direktīvā 2009/72/EK un Direktīvā 2009/73/EK minēto viedo skaitītāju, dalībvalstis līdz 2014. gada 31. decembrim nodrošina, ka saskaņā ar VII pielikuma 1.1. punktu visu nozaru, uz kurām attiecas šī direktīva, tostarp enerģijas sadales uzņēmumu, sadales sistēmu operatoru un enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumu, sagatavoto rēķinu informācija ir precīza un balstīta uz faktisko patēriņu, ja tas ir tehniski iespējams un ekonomiski pamatoti.

Šo pienākumu var izpildīt, izmantojot sistēmu, saskaņā ar kuru galalietotāji paši pastāvīgi nolasa skaitītāja rādījumus un paziņo tos enerģijas piegādātājam. Tikai tad, ja galalietotājs nav iesniedzis skaitītāja rādījumu par konkrētu apmaksas laikposmu, rēķinu izraksta, balstoties uz patēriņa aplēsi vai fiksētu likmi.

2. Saskaņā ar Direktīvu 2009/72/EK un Direktīvu 2009/73/EK uzstādītie skaitītāji nodrošina, ka rēķinu informācija ir precīza, pamatojoties uz faktisko patēriņu. Dalībvalstis nodrošina, lai galalietotājiem būtu iespēja viegli piekļūt papildinformācijai par patēriņa vēsturi, šādi ļaujot viņiem pašiem veikt detalizētas pārbaudes.

Papildu informācijā par patēriņa vēsturi ietilpst:

a) kumulatīvi dati par patēriņu vismaz trīs iepriekšējos gados vai laikā kopš piegādes līguma sākuma, ja tas ir īsāks. Dati atbilst laikposmam, par kuru ir sagatavota parasta rēķina informācija; un

▼B

b) detalizēti dati atbilstoši lietošanas laikam jebkurā dienā, nedēļā, mēnesī un gadā. Šie dati tiek darīti pieejami galalietotājam, izmantojot internetu vai skaitītāja saskarni, vismaz iepriekšējos 24 mēnešos vai laikā kopš piegādes līguma sākuma, ja tas ir īsāks.

3. Neatkarīgi no tā, vai viedie skaitītāji ir uzstādīti vai nav, dalībvalstis:

a) paredz, ka tādā apjomā, kādā galalietotājiem ir pieejama informācija par enerģijas rēķiniem un patēriņa vēsturi, pēc galalietotāja pieprasījuma to dara pieejamu galalietotāja izraudzītam energopakalpojumu sniedzējam;

b) nodrošina, lai galalietotājiem tiktu piedāvāta iespēja rēķinu informāciju un rēķinus saņemt elektroniskā formātā un lai viņi pēc pieprasījuma saņemtu skaidru un viegli saprotamu skaidrojumu par to, kā ir sagatavots viņu rēķins, it īpaši, ja rēķinu pamatā nav faktiskais patēriņš;

c) nodrošina, ka līdz ar rēķinu ir pieejama visa attiecīgā informācija, lai saskaņā ar VII pielikumu galalietotājiem nodrošinātu izsmeļošu atskaiti par aktuālajām enerģijas izmaksām;

d) var paredzēt, ka pēc galalietotāja pieprasījuma šajos rēķinos iekļauto informāciju neuzskata par maksājuma pieprasījumu. Šādos gadījumos dalībvalstis nodrošina, lai energoresursu piegādātāji piedāvātu elastīgu kārtību faktisko maksājumu veikšanai;

e) pieprasa, lai informācija un enerģijas izmaksu aplēses pēc patērētāju pieprasījuma tiktu nodrošinātas laikus un viegli saprotamā formātā, kuru patērētāji var izmantot, lai salīdzinātu piedāvājumus pēc līdzvērtīgām pazīmēm.

11. pants

Maksa par piekļuvi uzskaites un rēķinu informācijai

1. Dalībvalstis nodrošina, lai rēķinus un rēķinu informāciju par enerģijas patēriņu galalietotāji saņemtu bez maksas un lai galalietotājiem atbilstīgā veidā un bez maksas būtu nodrošināta arī pieeja viņu patēriņa datiem.

2. Neatkarīgi no 1. punkta maksu par rēķinu informācijas saņemšanu attiecībā uz individuālo siltumapgādes un dzesēšanas patēriņu daudzdzīvokļu un daudzfunkcionālās ēkās saskaņā ar 9. panta 3. punktu starp lietotājiem sadala, pamatojoties uz bezpeļņas nolūkiem. Izmaksas, kas rodas no šāda uzdevuma uzticēšanas trešai personai, piemēram, pakalpojuma sniedzējam vai vietējam enerģijas piegādātājam, un kas ietver mērīšanas, sadales un uzskaites izmaksas par faktisko individuālo patēriņu minētajās ēkās, var prasīt segt galalietotājam, ciktāl šādas izmaksas ir pamatotas.

▼B

12. pants

Patērētāju informēšanas un iespēju nodrošināšanas programma

1. Dalībvalstis veic atbilstīgus pasākumus, lai sekmētu un atvieglotu efektīvu enerģijas izmantošanu mazu klientu, tostarp mājsaimniecību, vidū. Šos pasākumus var ietvert valsts stratēģijā.

2. Šā panta 1. punktā paredzētajiem nolūkiem šajos pasākumos ietver vienu vai vairākus no a) vai b) apakšpunktā uzskaitītajiem elementiem:

a) uz uzvedības maiņas veicināšanu vērsta instrumentu un politikas darbību virkne, kurā var ietvert:

   i) fiskālos stimulus;

   ii) piekļuvi finansējumam, dotācijām vai subsīdijām;

   iii) informācijas sniegšanu;

   iv) paraugprojektus;

   v) darbības darba vietās;

b) paņēmieni un līdzekļi, ar ko patērētājus un patērētāju organizācijas iesaista iespējamā viedo skaitītāju ieviešanā, darot tiem zināmas:

   i) rentablas un viegli īstenojamas izmaiņas enerģijas izmantošanā;

   ii) informāciju par energoefektivitātes pasākumiem.

13. pants

Sankcijas

Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, kuras piemēro par to valsts noteikumu neievērošanu, kuri pieņemti saskaņā ar 7. līdz 11. pantu un 18. panta 3. punktu, un veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu to piemērošanu. Paredzētās sankcijas ir efektīvas, samērīgas un preventīvas. Dalībvalstis minētos noteikumus paziņo Komisijai līdz 2014. gada 5. jūnijam un nekavējoties tai paziņo par jebkuriem turpmākiem grozījumiem, kas tos ietekmē.

III NODAĻA

ENERĢIJAS PIEGĀDES EFEKTIVITĀTE

14. pants

Siltumapgādes un dzesēšanas efektivitātes veicināšana

1. Dalībvalstis līdz 2015. gada 31. decembrim veic augstas efektivitātes koģenerācijas un efektīvas centralizētas siltumapgādes un dzesēšanas izmantošanas potenciāla visaptverošu izvērtējumu, iekļaujot VIII pielikumā izklāstīto informāciju, un dara to zināmu Komisijai. Ja dalībvalstis jau ir veikušas līdzvērtīgu izvērtējumu, tās dara to zināmu Komisijai.

▼B

Visaptverošajā izvērtējumā pilnībā ņem vērā analīzi par valsts augstas efektivitātes koģenerācijas potenciālu, kas veikta saskaņā ar Direktīvu 2004/8/EK.

Pēc Komisijas pieprasījuma izvērtējumu ik pēc pieciem gadiem atjaunina un dara zināmu Komisijai. Komisija jebkuru šādu pieprasījumu iesniedz vismaz vienu gadu pirms paredzētā termiņa.

2. Dalībvalstis pieņem politikas pasākumus, ar ko mudina vietējā un reģionālā līmenī pienācīgi ņemt vērā efektīvu siltumapgādes un dzesēšanas sistēmu izmantošanas potenciālu, jo īpaši tādu sistēmu, kurās tiek izmantota augstas efektivitātes koģenerācija. Ņem vērā vietēju un reģionālu siltumenerģijas tirgu attīstības potenciālu.

3. Lai veiktu 1. punktā minēto novērtējumu, dalībvalstis attiecībā uz savu teritoriju saskaņā ar IX pielikuma 1. daļu veic izmaksu un ieguvumu analīzi, kuras pamatā ir klimatiskie apstākļi, ekonomiskā iespējamība un tehniskā piemērotība. Ar minētās izmaksu un ieguvumu analīzes palīdzību ir iespējams veicināt resursu izmantojuma ziņā visefektīvāko un rentablāko risinājumu apzināšanu, lai nodrošinātu siltumapgādes un dzesēšanas vajadzības. Minēto izmaksu un ieguvumu analīzi var veikt kā daļu no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2001/42/EK (2001. gada 27. jūnijs) par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu ([1]) paredzētā vides novērtējuma.

4. Ja 1. punktā minētajā izvērtējumā un 3. punktā minētajā analīzē ir konstatēts, ka ir potenciāls, lai izmantotu augstas efektivitātes koģenerāciju un/vai efektīvu centralizētu siltumapgādi un dzesēšanu, un tā radītie ieguvumi pārsniedz izmaksas, dalībvalstis veic atbilstīgus pasākumus, lai tiktu attīstīta efektīva centralizētas siltumapgādes un dzesēšanas infrastruktūra un/vai radītas iespējas augstas efektivitātes koģenerācijas attīstībai un siltuma pārpalikumu un atjaunojamo energoresursu izmantošanai siltumapgādē un dzesēšanā saskaņā ar 1., 5. un 7. punktu.

Ja 1. punktā minētajā izvērtējumā un 3. punktā minētajā analīzē nav konstatēts potenciāls, kura radītie ieguvumi pārsniedz izmaksas, tostarp administratīvās izmaksas, kas saistītas ar 5. punktā minētās izmaksu un ieguvumu analīzes veikšanu, attiecīgā dalībvalsts var iekārtām nepiemērot minētajā punktā paredzētās prasības.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek veikta izmaksu un ieguvumu analīze saskaņā ar IX pielikuma 2. daļu tajos gadījumos, kad pēc 2014. gada 5. jūnija:

a) tiek plānota jauna termoelektroenerģijas ražošanas iekārta, kuras kopējā ievadītā siltumjauda pārsniedz 20 MW, – lai izvērtētu, kādas būtu izmaksas un ieguvumi, nosakot, ka iekārtai jādarbojas kā augstas efektivitātes koģenerācijas iekārtai;

b) pastāvoša termoelektroenerģijas ražošanas iekārta, kuras kopējā ievadītā siltumjauda pārsniedz 20 MW, tiek būtiski modernizēta, – lai izvērtētu, kādas būtu izmaksas un ieguvumi, pārveidojot to par augstas efektivitātes koģenerāciju;

([1]) OV L 197, 21.7.2001., 30. lpp.

▼B

c) tiek plānota vai būtiski modernizēta rūpnieciska iekārta, kuras kopējā ievadītā siltumjauda pārsniedz 20 MW un kura rada siltuma pārpalikumu izmantojamā temperatūrā, – lai izvērtētu, kādas būtu izmaksas un ieguvumi, izmantojot siltuma pārpalikumus, lai apmierinātu ekonomiski pamatotu pieprasījumu, tostarp izmantojot koģenerāciju, kā arī pieslēdzot minēto iekārtu centralizētas siltumapgādes un dzesēšanas tīklam;

d) tiek plānots jauns centralizētas siltumapgādes un dzesēšanas tīkls, vai pastāvošā centralizētas siltumapgādes vai dzesēšanas tīklā tiek plānota jauna enerģijas ražošanas iekārta, kuras kopējā ievadītā siltumjauda pārsniedz 20 MW, vai ir paredzēts būtiski modernizēt šādu pastāvošu iekārtu, – lai izvērtētu, kādas būtu izmaksas un ieguvumi, izmantojot netālu esošu rūpniecisku iekārtu siltuma pārpalikumu.

Tādas iekārtas uzstādīšana, ar ko uztvert sadedzināšanas iekārtā radīto oglekļa dioksīdu, lai to ģeoloģiski uzglabātu, kā paredzēts Direktīvā 2009/31/EK, neuzskata par modernizāciju šā punkta b), c) un d) apakšpunkta nozīmē.

Dalībvalstis var pieprasīt, lai šā punkta c) un d) apakšpunktā minētā izmaksu un ieguvumu analīze tiktu veikta sadarbībā ar uzņēmumiem, kas atbild par centralizētas siltumapgādes un dzesēšanas tīklu darbību.

6. Dalībvalstis var atbrīvot no 5. punkta prasībām:

a) tādas maksimālās slodzes un rezerves elektroenerģijas ražošanas iekārtas, kuras paredzēts ekspluatēt mazāk nekā 1 500 darba stundas gadā – rēķinot kā slīdošo vidējo piecu gadu laikposmā –, balstoties uz dalībvalstu noteiktu pārbaudes procedūru, ar ko tiek nodrošināta šo atbrīvošanas kritēriju ievērošana;

b) kodolenerģijas iekārtas;

c) iekārtas, kam jāatrodas tuvu pie ģeoloģiskām uzglabāšanas vietām, kuras ir apstiprinātas saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK.

Dalībvalstis var atbrīvot atsevišķas iekārtas no 5. punkta c) un d) apakšpunkta prasībām, nosakot šādiem atbrīvojumiem robežvērtības, kas izteiktas kā pieejamā izmantojamā siltuma pārpalikuma apjoms, siltuma pieprasījums vai attālums starp rūpnieciskām iekārtām un centralizētas siltumapgādes tīkliem.

Dalībvalstis līdz 2013. gada 31. decembrim paziņo Komisijai par atbrīvojumiem, kas pieņemti saskaņā ar šo punktu, un par jebkādiem to turpmākiem grozījumiem.

7. Dalībvalstis pieņem atļaujas izsniegšanas kritērijus, kā minēts Direktīvas 2009/72/EK 7. pantā, vai līdzvērtīgus atļaujas kritērijus, lai:

a) ņemtu vērā 1. punktā minētā visaptverošā izvērtējuma rezultātu;

▼B

b) nodrošinātu, ka tiek izpildītas 5. punktā minētās prasības; un

c) ņemtu vērā 5. punktā minētās izmaksu un ieguvumu analīzes rezultātus.

8. Dalībvalstis var uz konkrētām iekārtām neattiecināt prasības, kas noteiktas ar 7. punktā minētajiem atļaujas izsniegšanas un atļaujas kritērijiem, īstenot risinājumus, kuru ieguvumi pārsniedz izmaksas, ja pastāv obligāti ievērojami nosacījumi, kas izriet no tiesību aktiem, īpašumtiesībām vai finansējuma. Šādā gadījumā attiecīgā dalībvalsts trīs mēnešos pēc šāda lēmuma pieņemšanas iesniedz Komisijai pamatotu paziņojumu par savu lēmumu.

9. Šā panta 5., 6., 7. un 8. punktu piemēro iekārtām, uz kurām attiecas Direktīva 2010/75/ES, neskarot minētās direktīvas prasības.

10. Pamatojoties uz II pielikuma f) punktā minētajām saskaņotajām efektivitātes atsauces vērtībām, dalībvalstis nodrošina, ka ir iespējams apliecināt augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas izcelsmi saskaņā ar objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem, kurus noteikusi katra dalībvalsts. Tās nodrošina, ka šis izcelsmes apliecinājums atbilst prasībām un ka tajā ir iekļauta vismaz X pielikumā norādītā informācija. Dalībvalstis savstarpēji atzīst savus izcelsmes apliecinājumus tikai kā šajā punktā minētās informācijas pierādījumu. Atteikums atzīt izcelsmes apliecinājumu kā šādu pierādījumu, jo īpaši ar krāpšanas novēršanu saistītu iemeslu dēļ, ir jāpamato ar objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem. Dalībvalstis paziņo Komisijai par šādu atteikumu un tā pamatojumu. Izcelsmes apliecinājuma atzīšanas atteikuma gadījumā Komisija var pieņemt lēmumu likt atteikuma paudējam atzīt izcelsmes apliecinājumu, jo īpaši atsaucoties uz objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem, ar kuriem pamatota šāda atzīšana.

Komisijai ir tiesības, pieņemot deleģētos aktus saskaņā ar šīs direktīvas 23. pantu, līdz 2014. gada 31. decembrim pārskatīt saskaņotās efektivitātes atsauces vērtības, kas noteiktas Komisijas Īstenošanas lēmumā 2011/877/ES ([1]), pamatojoties uz Direktīvu 2004/8/EK.

11. Dalībvalstis nodrošina, ka jebkāds pieejamais koģenerācijas atbalsts tiek piešķirts tikai tad, ja elektroenerģija tiek ražota augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā un siltuma pārpalikums tiek lietderīgi izmantots, lai panāktu primārās enerģijas ietaupījumu. Publiskajam atbalstam koģenerācijai un centralizētas siltumapgādes ražošanai un tīkliem attiecīgā gadījumā piemēro noteikumus par valsts atbalstu.

15. pants

Enerģijas pārveide, pārvade un sadale

1. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts energoregulatori, veicot Direktīvās 2009/72/EK un 2009/73/EK paredzētos regulatīvos uzdevumus attiecībā uz lēmumiem par gāzes un elektroenerģijas infrastruktūras darbību, pienācīgu uzmanību pievērš energoefektivitātei.

([1]) OV L 343, 23.12.2011., 91. lpp.

▼B

Dalībvalstis jo īpaši nodrošina, ka valstu energoregulatori saskaņā ar Direktīvu 2009/72/EK un atbilstīgi katra pasākuma izmaksām un ieguvumiem, veidojot tīkla tarifus un noteikumus, stimulē to, lai tīklu operatori tīklu lietotājiem darītu pieejamus sistēmas pakalpojumus, kas ļautu tiem īstenot energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus viedo tīklu ieviešanas kontekstā.

Šādus sistēmas pakalpojumus var noteikt sistēmas operators, un tie nelabvēlīgi neietekmē sistēmas drošību.

Attiecībā uz elektroenerģiju dalībvalstis nodrošina, ka tīklu noteikumi un tīklu tarifi atbilst XI pielikumā noteiktajiem kritērijiem, ņemot vērā pamatnostādnes un kodeksus, kas izstrādāti saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 714/2009.

2. Dalībvalstis līdz 2015. gada 30. jūnijam nodrošina, ka:

a) tiek veikts izvērtējums par gāzes un elektroenerģijas infrastruktūras energoefektivitātes potenciālu, jo īpaši attiecībā uz pārvadi, sadali, slodzes vadību un savietojamību, kā arī pieslēgumu enerģijas ražošanas iekārtām, tostarp enerģijas mikroģeneratoru piekļuves iespējām;

b) tiek apzināti konkrēti pasākumi un ieguldījumi, lai tīkla infrastruktūrā ieviestu rentablus energoefektivitātes uzlabojumus, paredzot to ieviešanas termiņus.

3. Dalībvalstis var atļaut pie tīkla piesaistītai enerģijas pārvadei un sadalei izmantot tādus shēmu un tarifu struktūru elementus, kuriem ir sociāls mērķis, ar noteikumu, ka jebkāda kropļojoša ietekme uz pārvades un sadales sistēmu ir, cik vien iespējams, neliela un nav nesamērīga ar sociālo mērķi.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek atcelti tie pārvades un sadales tarifos iestrādātie stimuli, kas negatīvi ietekmē elektrības ražošanas, pārvades, sadales un piegādes kopējo efektivitāti (tostarp energoefektivitāti) vai kas varētu kavēt pieprasījuma reakcijas dalību balansēšanas tirgos un papildpakalpojumu iepirkumos. Dalībvalstis nodrošina, ka tīklu operatoriem ir stimuls uzlabot infrastruktūras plānojuma un darbības efektivitāti un – Direktīvas 2009/72/EK ietvaros – tarifi ļauj piegādātājiem uzlabot patērētāju līdzdalību sistēmas efektivitātē, tostarp pieprasījuma reakciju atkarībā no valsts apstākļiem.

5. Neskarot Direktīvas 2009/28/EK 16. panta 2. punktu un ņemot vērā Direktīvas 2009/72/EK 15. pantu, kā arī to, ka ir jānodrošina siltumapgādes nepārtrauktība, dalībvalstis nodrošina, ka saskaņā ar prasībām, kas attiecas uz tīkla uzticamības un drošības saglabāšanu,

▼B

pamatojoties uz pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem, kurus noteikušas valsts kompetentās iestādes, pārvades sistēmu operatori un sadales sistēmu operatori, kad tie atbild par elektroenerģijas ražošanas iekārtu darbības vadību savā teritorijā:

a) garantē elektroenerģijas, kas iegūta augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā, pārvadi un sadali;

b) nodrošina elektroenerģijai, kas iegūta augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā, prioritāru vai garantētu piekļuvi tīklam;

c) vadot elektroenerģijas ražošanas iekārtu darbību, dod priekšroku elektroenerģijai, kas iegūta augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā, ciktāl to ļauj valsts elektroenerģijas sistēmas droša darbība.

Dalībvalsts nodrošina, ka noteikumi par dažādajām piekļuves un darbības prioritātēm, ko piešķir valsts elektroenerģijas sistēmā, ir detalizēti izskaidroti un publicēti. Gadījumos, kad augstas efektivitātes koģenerācijai tiek paredzēta prioritāra piekļuve vai darbības prioritāte, dalībvalstis var noteikt prioritātes pakāpes gan starp dažādiem atjaunojamas enerģijas un augstas efektivitātes koģenerācijas veidiem, gan to ietvaros, un tās jebkurā gadījumā nodrošina, lai netiktu kavēta prioritāra piekļuve vai darbības prioritāte ►C1 attiecībā uz enerģiju, ko iegūst no svārstīgu atjaunojamu energoresursu avotiem. ◄

Papildus pienākumiem, kas izklāstīti pirmajā daļā, pārvades sistēmu operatori un sadales sistēmu operatori ievēro XII pielikumā noteiktās prasības.

Dalībvalstis var īpaši veicināt mazo koģenerācijas iekārtu un mikrokoģenerācijas iekārtu augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas pieslēgumu tīkla sistēmai. Attiecīgos gadījumos dalībvalstis veic pasākumus, ar ko tīklu operatori tiek mudināti izveidot vienkāršu procedūru "uzstādi un paziņo" mikrokoģenerācijas iekārtu uzstādīšanai, lai vienkāršotu un saīsinātu atļaujas izsniegšanas procedūru individuālām personām un uzstādītājiem.

6. Saskaņā ar prasībām, kas attiecas uz tīkla uzticamības un drošības uzturēšanu, dalībvalstis veic piemērotas darbības, lai nodrošinātu, ka gadījumos, kad tas ir tehniski un ekonomiski īstenojams saistībā ar augstas efektivitātes koģenerācijas darbības režīmu, augstas efektivitātes koģenerācijas iekārtu operatori var piedāvāt balansēšanas pakalpojumus un citus operatīvus pakalpojumus pārvades sistēmu operatoru vai sadales sistēmu operatoru līmenī. Pārvades sistēmu operatori un sadales sistēmu operatori nodrošina, ka šādi pakalpojumi ietilpst pakalpojumu iepirkuma procesā, kas ir pārredzams, nediskriminējošs un pieejams rūpīgām pārbaudēm.

Attiecīgos gadījumos dalībvalstis var pieprasīt, lai pārvades sistēmu operatori un sadales sistēmu operatori veicina augstas efektivitātes koģenerācijas iekārtu izvietošanu netālu no elektroenerģijas pieprasījuma vietām, samazinot pieslēguma un sistēmas izmantošanas maksu.

7. Dalībvalstis var ļaut elektroenerģijas ražotājiem, kas izmanto augstas efektivitātes koģenerācijas režīmu un vēlas pieslēgties tīklam, izsludināt konkursu par pieslēgšanas darbiem.

▼B

8. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts energoregulatori veicina to, lai vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības tirgos līdzās piedāvājumam piedalītos arī pieprasījuma puses resursi, piemēram, pieprasījuma reakcija.

Ņemot vērā tīklu pārvaldībai piemītošos tehniskos ierobežojumus, dalībvalstis nodrošina, ka pārvades sistēmu un sadales sistēmu operatori, apmierinot prasības pēc līdzsvarošanas un papildu pakalpojumiem, pret pieprasījuma reakcijas sniedzējiem, tostarp agregatoriem, izturas nediskriminējoši, balstoties uz viņu tehniskajām spējām.

Ņemot vērā tīklu pārvaldībai piemītošos tehniskos ierobežojumus, dalībvalstis veicina pieprasījuma reakcijas piekļuvi līdzsvarošanas, rezerves un citu sistēmas pakalpojumu tirgum un līdzdalību šajos tirgos, *inter alia*, nosakot valsts energoregulatoram vai – ja tā paredzēts valsts regulējuma sistēmā – pārvades sistēmu operatoriem un sadales sistēmu operatoriem prasību ciešā sadarbībā ar pieprasījuma pakalpojumu sniedzējiem un patērētājiem formulēt tehniskos nosacījumus dalībai minētajos tirgos, balstoties uz minēto tirgu tehniskajām prasībām un pieprasījuma reakcijas sniedzēju spējām. Šādās specifikācijās ietilpst agregatoru līdzdalība.

9. Sniedzot ziņojumu saskaņā ar Direktīvu 2010/75/ES un neskarot tās 9. panta 2. punktu, dalībvalstis apsver iespēju ziņojumā iekļaut informāciju par energoefektivitātes līmeni iekārtās, kurās veic kurināmā sadedzināšanu un kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauda ir 50 MW vai vairāk, ņemot vērā attiecīgos labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, kas izstrādāti saskaņā ar Direktīvu 2010/75/ES un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/1/EK (2008. gada 15. janvāris) par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli ([1]).

Dalībvalstis var veicināt to, lai pirmajā daļā minēto iekārtu operatori uzlabotu savus gada vidējos neto darbības rādītājus.

IV NODAĻA

HORIZONTĀLI PASĀKUMI

16. pants

Kvalifikācijas, akreditācijas un sertifikācijas sistēmu pieejamība

1. Ja dalībvalsts uzskata, ka tehniskās kompetences, objektivitātes un uzticamības līmenis valstī nav pietiekams, tā nodrošina, ka energopakalpojumu sniedzējiem, energoaudita veicējiem, energopārvaldniekiem un ar enerģiju saistītu būves elementu, kas definēti Direktīvas 2010/31/ES 2. panta 9. punktā, uzstādītājiem līdz 2014. gada 31. decembrim tiek darītas pieejamas vai ir pieejamas sertifikācijas un/vai akreditācijas shēmas un/vai līdzvērtīgas kvalifikācijas shēmas, tostarp vajadzības gadījumā piemērotas apmācību programmas.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka 1. punktā minētās shēmas ir patērētājiem pārredzamas un uzticamas un sniedz ieguldījumu valstu energoefektivitātes mērķu sasniegšanā.

([1]) OV L 24, 29.1.2008., 8. lpp.

▼B

3. Dalībvalstis 1. punktā minētās sertifikācijas un/vai akreditācijas shēmas vai līdzvērtīgas kvalifikācijas shēmas dara publiski pieejamas un sadarbojas savā starpā un ar Komisiju, lai veiktu shēmu salīdzināšanu un atzīšanu.

Saskaņā ar 18. panta 1. punktu dalībvalstis veic piemērotus pasākumus, lai patērētāji būtu informēti par kvalifikācijas un/vai akreditācijas shēmu pieejamību.

17. pants

Informācija un apmācība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka informācija par pieejamiem energoefektivitātes mehānismiem un finanšu un tiesisko pamatu ir pārredzama un plaši izplatīta visiem attiecīgiem tirgus dalībniekiem, tostarp patērētājiem, celtniekiem, arhitektiem, inženieriem, vides auditoriem, energoauditoriem un būves elementu uzstādītājiem, kā tas noteikts Direktīvā 2010/31/ES.

Dalībvalstis veicina to, lai bankām un citām finanšu iestādēm tiktu sniegta informācija par iespējām piedalīties energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu finansēšanā, tostarp veidojot publiskā un privātā sektora partnerības.

2. Dalībvalstis rada tirgus dalībniekiem piemērotus apstākļus, lai tie nodrošinātu enerģijas patērētājiem atbilstošu un mērķtiecīgu informāciju un padomus energoefektivitātes jomā.

3. Komisija pārskata, kāda ir ietekme tās pasākumiem, ar kuriem atbalsta platformu attīstību, iesaistot, *inter alia*, Eiropas sociālā dialoga struktūras energoefektivitātes apmācību programmu veicināšanā, un vajadzības gadījumā ierosina turpmākus pasākumus. Komisija veicina Eiropas sociālo partneru diskusijas par energoefektivitāti.

4. Dalībvalstis, piedaloties ieinteresētajām personām, tostarp vietējām un reģionālām iestādēm, veicina piemērotas informācijas, izpratnes veidošanas un apmācību iniciatīvas, lai informētu iedzīvotājus par ieguvumiem un praktiskiem labumiem no energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem.

5. Komisija veicina informācijas par paraugpraksi energoefektivitātes jomā apmaiņu un plašu izplatīšanu dalībvalstīs.

18. pants

Energopakalpojumi

1. Dalībvalstis veicina energopakalpojumu tirgu un MVU piekļuvi šim tirgum:

a) izplatot skaidru un viegli pieejamu informāciju par:

▼B

i) pieejamiem energopakalpojumu līgumiem un noteikumiem, kas būtu jāiekļauj šādos līgumos, lai garantētu enerģijas ietaupījumu un galalietotāju tiesības;

ii) finanšu instrumentiem, stimuliem, dotācijām un aizdevumiem, ar ko tiek atbalstīti energoefektivitātes pakalpojumu projekti;

b) veicinot kvalitātes marķējumu izstrādi, *inter alia* no tirgotāju apvienību puses;

c) saskaņā ar 16. pantu darot publiski pieejamu un regulāri atjauninot pieejamo kvalificēto un/vai sertificēto energopakalpojumu sniedzēju un to kvalifikācijas dokumentu un/vai sertifikātu sarakstu vai arī nodrošinot saskarni, kur energopakalpojumu sniedzēji var sniegt informāciju;

d) atbalstot to, ka publiskais sektors izmanto energopakalpojumu piedāvājumus, jo īpaši ēku modernizācijai, un šajā nolūkā:

i) nodrošinot energoefektivitātes līgumu paraugus, kuros ietilpst vismaz XIII pielikumā uzskaitītie elementi;

ii) nodrošinot informāciju par paraugpraksi energoefektivitātes līgumu slēgšanā, tostarp izmaksu un ieguvumu analīzi, kurā izmantota dzīves cikla pieeja – ja tāda pieejama;

e) valsts energoefektivitātes rīcības plānā sniedzot kvalitatīvu pārskatu par energopakalpojumu tirgus pašreizējo un turpmāko attīstību.

2. Dalībvalstis atbalsta energopakalpojumu tirgus pareizu darbību, attiecīgā gadījumā:

a) apzinot un publiskojot kontaktpunktus, kur galalietotāji var iegūt 1. punktā minēto informāciju;

b) vajadzības gadījumā veicot pasākumus, lai novērstu regulatīvus un neregulatīvus šķēršļus, kas traucē slēgt energoefektivitātes līgumus un ieviest citus energoefektivitātes pakalpojumu paraugus enerģijas taupīšanas pasākumu apzināšanai un/vai īstenošanai;

c) apsverot iespēju izveidot neatkarīgu mehānismu, piemēram, ombudu, vai iecelt šādu uzdevumu veicēju, lai nodrošinātu sūdzību efektīvu izskatīšanu un strīdu ārpustiesas izšķiršanu saistībā ar energopakalpojumu līgumiem;

d) radot iespēju neatkarīgiem tirgus starpniekiem veicināt tirgus attīstību pieprasījuma un piedāvājuma pusē.

▼B

3. Dalībvalstis nodrošina, ka enerģijas sadales uzņēmumi, sadales sistēmu operatori un enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumi atturas no jebkādām darbībām, kas var kavēt energopakalpojumu vai citu energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu pieprasījumu un sniegšanu vai traucēt šādu pakalpojumu vai pasākumu tirgu attīstību, tostarp liedzot konkurentiem piekļuvi tirgum vai ļaunprātīgi izmantojot dominējošu stāvokli.

19. pants

Citi pasākumi energoefektivitātes veicināšanai

1. Dalībvalstis izvērtē un vajadzības gadījumā īsteno atbilstīgus pasākumus, lai novērstu reglamentējošus un nereglamentējošus šķēršļus energoefektivitātei, neskarot dalībvalstu īpašuma un īres tiesību pamatprincipus, jo īpaši saistībā ar šādiem jautājumiem:

a) atšķirības stimulos ēkas īpašniekam un īrniekam vai nomniekam vai arī vairākiem īpašniekiem – lai nodrošinātu, ka šīs personas netiek atturētas veikt ieguldījumus energoefektivitātes uzlabošanā, kurus tās citādi būtu veikušas, tādēļ, ka viņi paši nesaņems visus ieguvumus, vai ka nav noteikumu par to, kā starp viņiem sadalīt izmaksas un ieguvumus, tostarp valsts noteikumu un pasākumu, kas regulē lēmumu pieņemšanas procesus attiecībā uz īpašumu, kas pieder vairākiem īpašniekiem;

b) normatīvi akti un administratīvā prakse attiecībā uz publisko iepirkumu un ikgadējo budžeta veidošanu un grāmatvedību, lai nodrošinātu to, ka atsevišķas publiskās struktūras netiek atturētas veikt ieguldījumus energoefektivitātes uzlabošanā un paredzamo dzīves cikla izmaksu samazināšanā, kā arī izmantot energoefektivitātes līgumus un citus trešo personu finansēšanas pasākumus uz ilgtermiņa līguma pamata.

Šādi pasākumi šķēršļu novēršanai var ietvert stimulu nodrošināšanu, normatīvo noteikumu atcelšanu vai grozīšanu, pamatnostādņu pieņemšanu un skaidrojošus paziņojumus vai administratīvo procedūru vienkāršošanu. Pasākumus var kombinēt ar izglītības, apmācību, specifiskas informācijas un tehniskas palīdzības nodrošināšanu energoefektivitātes jautājumos.

2. Par 1. punktā minēto šķēršļu un pasākumu novērtējumu ziņo Komisijai pirmajā valsts energoefektivitātes rīcības plānā, kas minēts 24. panta 2. punktā. Komisija veicina valstu paraugprakses apmaiņu šajā jomā.

20. pants

Valsts energoefektivitātes fonds, finansēšana un tehnisks atbalsts

1. Neskarot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu, dalībvalstis atvieglo finansēšanas mehānismu izveidi vai spēkā esošo mehānismu izmantošanu energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem, lai pēc iespējas palielinātu dažādu finansējuma plūsmu sniegtos ieguvumus.

▼B

2. Komisija attiecīgā gadījumā tieši vai ar Eiropas finanšu iestāžu starpniecību palīdz dalībvalstīm izveidot finansēšanas mehānismus un tehniskā atbalsta sistēmas ar mērķi paaugstināt energoefektivitāti dažādās nozarēs.

3. Komisija veicina paraugprakses apmaiņu starp kompetentajām valsts vai reģionālajām iestādēm vai struktūrām, piemēram, izmantojot pārvaldes struktūru ikgadējas sanāksmes, publiskas datubāzes, kurās apkopota informācija par dalībvalstu īstenotajiem pasākumiem, un salīdzinājumu valstu starpā.

4. Dalībvalstis var izveidot valsts energoefektivitātes fondu. Fonda mērķis ir atbalstīt valstu iniciatīvas energoefektivitātes jomā.

5. Dalībvalstis var ļaut 5. panta 1. punktā izklāstītos pienākumus izpildīt, katru gadu valsts energoefektivitātes fondā iemaksājot summu, kas ir līdzvērtīga ieguldījumiem, kuri būtu nepieciešami, lai izpildītu minētos pienākumus.

6. Dalībvalstis var noteikt, ka atbildīgās puses savus 7. panta 1. punktā paredzētos pienākumus var izpildīt, katru gadu valsts energoefektivitātes fondā iemaksājot summu, kas ir līdzvērtīga ieguldījumiem, kuri būtu nepieciešami, lai izpildītu minētos pienākumus.

7. Ieņēmumus, kas gūti no Lēmumā 406/2009/EK minētajiem ikgadējiem emisiju sadales apjomiem, dalībvalstis var izmantot inovatīvu finansēšanas mehānismu attīstībai, lai praktiski realizētu 5. pantā noteikto mērķi – uzlabot ēku energoefektivitāti.

21. pants

Pārrēķina koeficienti

Lai salīdzinātu enerģijas ietaupījumu un veiktu pārrēķinu uz salīdzināmu vienību, piemēro IV pielikumā noteiktos pārrēķina koeficientus, izņemot gadījumus, kad var pamatot citu pārrēķina koeficientu izmantošanu.

V NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

22. pants

Deleģētie akti

1. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 23. pantu, lai pārskatītu saskaņotās efektivitātes atsauces vērtības, kas minētas 14. panta 10. punkta otrajā daļā.

2. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 23. pantu, lai tehnikas attīstībai pielāgotu I, II, III, IV, V, VII, VIII, IX, X un XII pielikumā noteiktās vērtības, aprēķina metodes, standarta primārās enerģijas koeficientu un prasības.

▼B

23. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt 22. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2012. gada 4. decembra.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 22. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Tiklīdz tā pieņem deleģētu aktu, Komisija par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

5. Saskaņā ar 22. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

24. pants

Īstenošanas pārskatīšana un pārraudzība

1. Sākot ar 2013. gadu, dalībvalstis katru gadu līdz 30. aprīlim ziņo par gūtajiem panākumiem virzībā uz valsts energoefektivitātes mērķi saskaņā ar XIV pielikuma 1. daļu. Šis ziņojums var būt daļa no valsts reformu programmas, kas minēta Padomes 2010. gada 13. jūlija Ieteikumā 2010/410/ES par vispārējām pamatnostādnēm dalībvalstu un Savienības ekonomikas politikai ([1]).

2. Līdz 2014. gada 30. aprīlim un pēc tam ik pēc trīs gadiem dalībvalstis iesniedz valstu energoefektivitātes rīcības plānus. Valstu energoefektivitātes rīcības plānos apraksta nozīmīgus energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus un paredzēto un/vai panākto enerģijas ietaupījumu, tostarp enerģijas piegādē, pārvadē un sadalē, kā arī enerģijas tiešajā lietošanā, lai sasniegtu 3. panta 1. punktā minētos valsts energoefektivitātes mērķus. Valstu energoefektivitātes rīcības plāniem pievieno atjauninātas aplēses par gaidāmo kopējo primārās enerģijas patēriņu 2020. gadā, kā arī aplēses par primārās enerģijas patēriņa līmeni XIV pielikuma 1. daļā minētajās nozarēs.

([1]) OV L 191, 23.7.2010., 28. lpp.

▼B

Komisija līdz 2012. gada 31. decembrim nodrošina orientējošu paraugu valstu energoefektivitātes rīcības plānu sagatavošanai. Minēto paraugu pieņem saskaņā ar 26. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru. Valstu energoefektivitātes rīcības plānos jebkurā gadījumā iekļauj XIV pielikumā norādīto informāciju.

3. Komisija novērtē gada ziņojumus un valstu energoefektivitātes rīcības plānus un izvērtē, kādā apmērā dalībvalstis ir guvušas panākumus 3. panta 1. punktā noteikto valsts energoefektivitātes mērķu izpildē un šīs direktīvas īstenošanā. Komisija savu izvērtējumu nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei. Pamatojoties uz ziņojumu un valstu energoefektivitātes rīcības plānu izvērtējumu, Komisija var sniegt dalībvalstīm ieteikumus.

4. Komisija pārrauga šīs direktīvas īstenošanas ietekmi uz Direktīvu 2003/87/EK, Direktīvu 2009/28/EK un Direktīvu 2010/31/ES, kā arī uz Lēmumu Nr. 406/2009/EK un rūpniecības nozarēm, jo īpaši tām, kas pakļautas ievērojamam oglekļa dioksīda emisijas pārvirzes riskam, kā noteikts Lēmumā 2010/2/ES.

5. Veicot pirmā valsts energoefektivitātes rīcības plāna izvērtējumu, Komisija pirmo reizi pārskata, vai joprojām ir vajadzīga iespēja noteikt 14. panta 6. punktā paredzētos atbrīvojumus, un pēc tam ik pēc trim gadiem to pārskata atkārtoti. Ja pārskats liecina, ka kāds no atbrīvojumu kritērijiem vairs nav pamatots, ņemot vērā siltumslodzes pieejamību un to iekārtu faktisko darbības režīmu, uz kurām attiecas atbrīvojums, Komisija ierosina attiecīgus pasākumus.

6. Saskaņā ar I pielikumā norādīto metodoloģiju dalībvalstis katru gadu līdz 30. aprīlim iesniedz Komisijai statistikas datus par valsts elektroenerģijas un siltuma ražošanu augstas un zemas efektivitātes koģenerācijas režīmā attiecībā pret kopējo siltuma un elektroenerģijas ražošanas jaudu. Tās iesniedz arī ikgadējos statistikas datus par koģenerācijas siltuma un elektroenerģijas ražošanas jaudu un koģenerācijai izmantoto kurināmo, un par centralizētas siltumapgādes un dzesēšanas ražošanu un jaudu attiecībā pret kopējo siltuma un elektroenerģijas ražošanu un jaudu. Dalībvalstis saskaņā ar II pielikumā noteikto metodoloģiju iesniedz statistikas datus par primārās enerģijas ietaupījumu, kas sasniegts, izmantojot koģenerāciju.

7. Komisija līdz 2014. gada 30. jūnijam iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei 3. panta 2. punktā minēto novērtējumu, kam nepieciešamības gadījumā pievieno priekšlikumus turpmākiem pasākumiem.

8. Komisija līdz 2015. gada 5. decembrim pārskata, cik efektīvi īstenots 6. pants, ņemot vērā prasības, kas noteiktas Direktīvā 2004/18/EK, un iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei. Minētajam ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno priekšlikumus turpmākiem pasākumiem.

▼B

9. Līdz 2016. gada 30. jūnijam Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par 7. panta īstenošanu. Minētajam ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno tiesību akta priekšlikumu vienam vai vairākiem šādiem nolūkiem:

a) mainīt 7. panta 1. punktā norādīto beigu datumu;

b) pārskatīt 7. panta 1., 2. un 3. punktā noteiktās prasības;

c) noteikt papildu kopējās prasības, jo īpaši attiecībā uz 7. panta 7. punktā minētajiem jautājumiem.

10. Līdz 2018. gada 30. jūnijam Komisija izvērtē panākumus, ko dalībvalstis guvušas, novēršot regulatīvus un neregulatīvus šķēršļus, kas minēti 19. panta 1. punktā. Šim izvērtējumam vajadzības gadījumā pievieno priekšlikumus turpmākiem pasākumiem.

11. Komisija 1. un 2. punktā minētos ziņojumus dara publiski pieejamus.

25. pants

Tiešsaistes forums

Komisija izveido tiešsaistes forumu, lai veicinātu šīs direktīvas praktisko īstenošanu valsts, reģionālā un vietējā līmenī. Ar minēto forumu veicina pieredzes apmaiņu attiecībā uz praksi, salīdzinošu vērtēšanu, sadarbības tīkla pasākumiem, kā arī inovatīviem paņēmieniem.

26. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.

27. pants

Grozījumi un atcelšana

1. Direktīvu 2006/32/EK atceļ no 2014. gada 5. jūnija, izņemot tās 4. panta 1. līdz 4. punktu un I, III un IV pielikumu, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņu, kurā tā ir transponējama valstu tiesību aktos. Direktīvas 2006/32/EK 4. panta 1. līdz 4. punktu un I, III un IV pielikumu atceļ no 2017. gada 1. janvāra.

Direktīvu 2004/8/EK atceļ no 2014. gada 5. jūnija, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņu, kurā tā ir transponējama valstu tiesību aktos.

Atsauces uz Direktīvu 2006/32/EK un Direktīvu 2004/8/EK uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu XV pielikumā.

▼B

2. Direktīvas 2010/30/ES 9. panta 1. un 2. punktu svītro no 2014. gada 5. jūnija.

3. Direktīvu 2009/125/EK groza šādi:

1) iekļauj šādu apsvērumu:

"(35.a) Direktīvā 2010/31/ES (2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti (*) prasīts, ka dalībvalstīm ir jānosaka energoefektivitātes prasības attiecībā uz būves elementiem, kas ir norobežojošo konstrukciju daļa, un sistēmas prasības attiecībā uz vispārējo energoefektivitāti, pareizu uzstādīšanu un pienācīgiem izmēriem, regulējumu un kontroli esošajās ēkās ierīkotajām inženiertehniskajām sistēmām. Šīs direktīvas mērķi saskan ar iespēju konkrētos apstākļos ar minētajām prasībām ierobežot tādu ar enerģiju saistītu ražojumu uzstādīšanu, kuri atbilst šai direktīvai un tās īstenošanas pasākumiem, ar noteikumu, ka šādas prasības nerada nepamatotu tirgus šķērsli.

(*) OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp.";

2) direktīvas 6. panta 1. punkta beigās pievieno šādu teikumu:

"Tas neskar energoefektivitātes prasības un sistēmas prasības, ko dalībvalstis noteikušas saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 4. panta 1. punktu un 8. pantu."

28. pants

Transponēšana

1. Normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības, dalībvalstīs stājas spēkā līdz 2014. gada 5. jūnijam.

Neatkarīgi no pirmās daļas dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai līdz attiecīgajos pantos un punktos noteiktajam laikam izpildītu prasības, kuras minētas 4. pantā, 5. panta 1. punkta pirmajā daļā, 5. panta 5. punktā, 5. panta 6. punktā, 7. panta 9. punkta pēdējā daļā, 14. panta 6. punktā, 19. panta 2. punktā, 24. panta 1. punktā, un 24. panta 2. punktā, kā arī V pielikuma 4. punktā.

Tās tūlīt dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos iekļauj atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus galvenos noteikumus tiesību aktos, ko tās pieņēmušas jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

▼B

29. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

30. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

▼B

I PIELIKUMS

KOĢENERĀCIJAS REŽĪMĀ SARAŽOTĀS ELEKTROENERĢIJAS APRĒĶINA VISPĀRĪGIE PRINCIPI

I daļa

Vispārīgie principi

Vērtības, ko izmanto koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas aprēķināšanai, nosaka, pamatojoties uz iekārtas paredzamo vai faktisko darbību normālos lietošanas apstākļos. Attiecībā uz mikrokoģenerācijas iekārtām šos aprēķinus var balstīt uz apstiprinātām vērtībām:

a) Koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas daudzumu uzskata par vienlīdzīgu ar iekārtas kopējo gadā saražotās elektroenerģijas daudzumu, ko mēra galvenā ģeneratora izejas punktā:

   i) koģenerācijas iekārtās, kas atbilst II daļā minētajam b), d), e), f), g) un h) tipam un kuru dalībvalstu noteiktā gada kopējā efektivitāte ir vismaz 75 %; un

   ii) koģenerācijas iekārtās, kas atbilst II daļā minētajam a) un c) tipam un kuru dalībvalstu noteiktā gada kopējā efektivitāte ir vismaz 80 %.

b) Koģenerācijas iekārtās, kuru gada kopējā efektivitāte ir zemāka par to, kas minēta a) punkta i) apakšpunktā (koģenerācijas iekārtas, kas atbilst II daļā minētajam b), d), e), f), g) un h) tipam) vai kuru gada kopējā efektivitāte ir zemāka par to, kas minēta a) punkta ii) apakšpunktā (koģenerācijas iekārtas, kas atbilst II daļā minētajam a) un c) tipam), koģenerāciju aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

   $E_{CHP}=H_{CHP}*C$

   Kur:

   E_{CHP} ir koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas daudzums,

   C ir attiecība starp elektroenerģiju un siltumu,

   H_{CHP} ir koģenerācijas režīmā saražotā lietderīgā siltuma daudzums (šim nolūkam aprēķināts kā kopējais saražotais siltuma daudzums, no kura atņemts siltuma daudzums, kas saražots atsevišķos apkures katlos vai iegūts, ekstrahējot tiešo tvaiku no tvaika ģeneratora pirms turbīnas).

   Koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas aprēķins jāpamato ar faktisko attiecību starp elektroenerģiju un siltumu. Ja nav zināma faktiskā attiecība starp elektroenerģiju un siltumu koģenerācijas iekārtā, attiecībā uz iekārtām, kas atbilst II daļā minētajam a), b), c), d) un e) tipam, jo īpaši statistikas vajadzībām var izmantot šādas standarta vērtības, ja aprēķinātais koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas daudzums ir mazāks par kopējo iekārtā saražoto elektroenerģijas daudzumu vai vienāds ar to:

Iekārtas tips	Standarta attiecība starp elektroenerģiju un siltumu, C
Kombinētā cikla gāzes turbīna ar siltuma rekuperāciju	0,95
Tvaika pretspiediena turbīna	0,45
Tvaika kondensācijas turbīna	0,45
Gāzes turbīna ar siltuma rekuperāciju	0,55
Iekšdedzes dzinējs	0,75

▼B

Ja dalībvalstis ievieš standarta vērtības attiecībai starp elektroenerģiju un siltumu iekārtās, kas atbilst II daļā minētajam f), g), h), i), j) un k) tipam, šādas standarta vērtības publicē un par tām paziņo Komisijai.

c) Ja daļu no enerģijas, kas ir koģenerācijas procesā izmantotajā kurināmajā, atgūst ķīmisku vielu veidā un pārstrādā, šo daļu var atņemt no izmantotā kurināmā daudzuma pirms a) un b) punktā izmantotās kopējās efektivitātes aprēķināšanas.

d) Ja iekārta koģenerācijas režīmā darbojas ar mazāku jaudu, dalībvalstis var noteikt attiecību starp elektroenerģiju un siltumu kā attiecību starp elektroenerģiju un lietderīgo siltumu, izmantojot attiecīgās iekārtas darbības datus.

e) To aprēķinu vajadzībām, kas veikti saskaņā ar a) un b) punktu, dalībvalstis var ievērot citus pārskata laikposmus, kuru ilgums nav viens gads.

II daļa

Koģenerācijas tehniskie paņēmieni, uz kuriem attiecas šī direktīva

a) Kombinētā cikla gāzes turbīna ar siltuma rekuperāciju

b) Tvaika pretspiediena turbīna

c) Tvaika kondensācijas turbīna

d) Gāzes turbīna ar siltuma rekuperāciju

e) Iekšdedzes dzinējs

f) Mikroturbīnas

g) Sterlinga dzinēji

h) Kurināmā elementi

i) Tvaika dzinēji

j) Organiskais Renkina cikls

k) Citi tehniskie paņēmieni vai to kombinācijas, kas atbilst 2. panta 30. punktā izklāstītajai definīcijai.

Īstenojot un piemērojot koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas vispārīgos aprēķina principus, dalībvalstis izmanto Komisijas Lēmumā 2008/952/EK (2008. gada 19. novembris), ar ko nosaka sīki izstrādātas pamatnostādnes Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/8/EK II pielikuma īstenošanai un piemērošanai ([1]) sīki izstrādātās pamatnostādnes.

([1]) OV L 338, 17.12.2008., 55. lpp.

▼B

II PIELIKUMS

KOĢENERĀCIJAS PROCESA EFEKTIVITĀTES NOTEIKŠANAS METODOLOĢIJA

Vērtības, ko izmanto koģenerācijas efektivitātes un primārās enerģijas ietaupījuma aprēķināšanai, nosaka, pamatojoties uz iekārtas paredzamo vai faktisko darbību normālos lietošanas apstākļos.

a) Augstas efektivitātes koģenerācija

Šajā direktīvā augstas efektivitātes koģenerācija atbilst šādiem kritērijiem:

— ražošana koģenerācijas režīmā koģenerācijas iekārtās nodrošina primārās enerģijas ietaupījumu, ko aprēķina saskaņā ar b) punktu, vismaz 10 % apmērā salīdzinājumā ar atsauces vērtībām siltuma un elektroenerģijas atsevišķai ražošanai,

— ražošanu maza apjoma koģenerācijas iekārtās un mikrokoģenerācijas iekārtās, kas ļauj sasniegt primārās enerģijas ietaupījumu, var uzskatīt par augstas efektivitātes koģenerāciju.

b) Primārās enerģijas ietaupījuma aprēķināšana

Primārās enerģijas ietaupījuma apjomu, kuru sasniedz koģenerācijas režīmā, kas definēts saskaņā ar I pielikumu, aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$PES = \left(1 - \frac{1}{\frac{CHPH\eta}{RefH\eta} + \frac{CHPE\eta}{RefE\eta}}\right) \times 100\%$$

Kur:

PES ir primārās enerģijas ietaupījums,

CHP Hη ir koģenerācijas procesa termiskais lietderības koeficients, ko izsaka kā gadā saražotā lietderīgā siltuma attiecību pret kurināmā daudzumu, kas izmantots, lai koģenerācijas režīmā saražotu kopējo lietderīgā siltuma un elektroenerģijas daudzumu,

Ref Hη ir efektivitātes atsauces vērtība atsevišķai siltuma ražošanai,

CHP Eη ir koģenerācijas procesa elektriskais lietderības koeficients, ko izsaka kā gadā koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas attiecību pret kurināmā daudzumu, kas izmantots, lai koģenerācijas režīmā saražotu kopējo lietderīgā siltuma un elektroenerģijas daudzumu. Ja koģenerācijas iekārtā ražo mehānisko enerģiju, gadā koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas daudzumu var palielināt, iekļaujot tajā papildu vienību, kas ir mehāniskās enerģijas daudzumam ekvivalents elektroenerģijas daudzums. Šī papildu vienība nedod tiesības izsniegt izcelsmes apliecinājumus saskaņā ar 14. panta 10. punktu,

Ref Eη ir efektivitātes atsauces vērtība atsevišķai elektroenerģijas ražošanai.

c) Enerģijas ietaupījuma aprēķināšana, izmantojot alternatīvas aprēķinu metodes

Dalībvalstis var aprēķināt primārās enerģijas ietaupījumu, kas radies, ražojot siltumu, elektroenerģiju un mehānisko enerģiju, kā ir norādīts turpmāk, nepiemērojot I pielikumu, lai neņemtu vērā siltumu, kas nav ražots koģenerācijas procesā, un šā procesa elektroenerģijas daļu. Šādu ražošanu var uzskatīt par augstas efektivitātes koģenerāciju, ja tā atbilst šā pielikuma a)

▼B

punktā minētajiem efektivitātes kritērijiem un ja attiecībā uz koģenerācijas iekārtām, kuru elektroenerģijas ražošanas jauda ir lielāka par 25 MW, kopējā efektivitāte pārsniedz 70 %. Tomēr šādā ražošanā koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas daudzumu izcelsmes apliecināšanas un statistikas vajadzībām nosaka saskaņā ar I pielikumu.

Ja primārās enerģijas ietaupījumu ražošanas procesā aprēķina pēc iepriekš minētās alternatīvās aprēķina metodes, primārās enerģijas ietaupījumu aprēķina pēc šā pielikuma b) punktā dotās formulas, aizstājot "CHP Hη" ar "Hη" un "CHP Eη" ar "Eη", kur:

Hη ir procesa termiskais lietderības koeficients, ko izsaka kā gadā saražotā siltuma daudzuma attiecību pret kurināmā daudzumu, kas izmantots, lai saražotu kopējo siltuma un elektroenerģijas daudzumu,

Eη ir procesa elektriskais lietderības koeficients, ko izsaka kā gadā saražotās elektroenerģijas daudzuma attiecību pret kurināmā daudzumu, kas izmantots, lai saražotu kopējo siltuma un elektroenerģijas daudzumu. Ja koģenerācijas iekārtā ražo mehānisko enerģiju, gadā koģenerācijas režīmā iekārtā saražotās elektroenerģijas apjomu var palielināt, iekļaujot tajā papildu vienību, kas ir mehāniskās enerģijas daudzumam ekvivalents elektroenerģijas daudzums. Šī papildu vienība nedod tiesības izsniegt izcelsmes apliecinājumus saskaņā ar 14. panta 10. punktu.

d) To aprēķinu vajadzībām, kas veikti saskaņā ar šā pielikuma b) un c) punktu, dalībvalstis var izmantot citus pārskata laikposmus, kuru ilgums nav viens gads.

e) Attiecībā uz mikrokoģenerācijas iekārtām primārās enerģijas ietaupījumu var aprēķināt, pamatojoties uz apstiprinātiem datiem.

f) Efektivitātes atsauces vērtības atsevišķai siltuma un elektroenerģijas ražošanai

Saskaņotās efektivitātes atsauces vērtības veido vērtību matrica, kur vērtības atšķiras pēc būtiskiem faktoriem, tostarp iekārtas izlaides gada un kurināmā veida, un to pamatā jābūt labi dokumentētai analīzei, kurā cita starpā ņemti vērā dati par ekspluatāciju reālos apstākļos, kurināmā kombināciju un klimatiskajiem apstākļiem, kā arī par izmantotajiem koģenerācijas tehniskajiem paņēmieniem.

Efektivitātes atsauces vērtības atsevišķai siltuma un elektroenerģijas ražošanai atbilstoši šā pielikuma b) punktā minētajai formulai nosaka darbības efektivitāti siltuma un elektroenerģijas atsevišķai ražošanai, kuru paredzēts aizstāt ar koģenerāciju.

Efektivitātes atsauces vērtības aprēķina saskaņā ar šādiem principiem:

1) attiecībā uz koģenerācijas iekārtām, salīdzinājums ar atsevišķu elektroenerģijas ražošanu ir balstīts uz principu, ka salīdzina viena veida kurināmo;

2) katru koģenerācijas iekārtu salīdzina ar labāko šīs iekārtas izlaides gadā tirgū pieejamo un ekonomiski pamatoto tehnoloģiju atsevišķai siltuma un elektroenerģijas ražošanai;

3) efektivitātes atsauces vērtības koģenerācijas iekārtām, kas ir vecākas par desmit gadiem, nosaka, pamatojoties uz atsauces vērtībām desmit gadus vecām iekārtām;

4) efektivitātes atsauces vērtības atsevišķai elektroenerģijas un siltuma ražošanai atspoguļo klimatiskās atšķirības starp dalībvalstīm.

▼B

III PIELIKUMS

ENERGOEFEKTIVITĀTES PRASĪBAS RAŽOJUMU, PAKALPOJUMU UN ĒKU IEGĀDĒ, KO VEIC CENTRĀLĀ VALDĪBA

Atbilstoši rentabilitātei, ekonomiskajai īstenojamībai, lielākai ilgtspējai, tehniskajai piemērotībai, kā arī pietiekamai konkurencei centrālās valdības, kas iegādājas ražojumus, pakalpojumus vai ēkas, tiek mudinātas:

a) ja uz ražojumu attiecas deleģēts akts, kas pieņemts saskaņā ar Direktīvu 2010/30/ES, vai ar saistītu Komisijas īstenošanas direktīvu, iegādāties vienīgi tādus ražojumus, kuri atbilst iespējami augstākās energoefektivitātes klases kritērijiem, ņemot vērā to, ka jānodrošina pietiekama konkurence;

b) ja uz ražojumu neattiecas a) punkts, bet attiecas īstenošanas pasākums saskaņā ar Direktīvu 2009/125/EK, kas pieņemts pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā, iegādāties tikai tādus ražojumus, kas atbilst energoefektivitātes kritērijiem, kas noteikti attiecīgajā īstenošanas pasākumā;

c) iegādāties tādus biroja aprīkojuma ražojumus, uz kuriem attiecas Padomes Lēmums 2006/1005/EK (2006. gada 18. decembris) par Amerikas Savienoto Valstu valdības un Eiropas Kopienas nolīgumu par biroja iekārtu energoefektivitātes marķēšanas programmu koordinēšanu ([1]), un kuri atbilst energoefektivitātes prasībām, kas nav mazākas par tām, kuras norādītas minētajam lēmumam pievienotā līguma C pielikumā;

d) iegādāties vienīgi tādas riepas, kas atbilst augstākajai degvielas energoefektivitātes klasei, kā ir noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1222/2009 (2009. gada 25. novembris) par riepu marķēšanu attiecībā uz degvielas patēriņa efektivitāti un citiem būtiskiem parametriem ([2]). Šī prasība neliedz publiskām struktūrām iegādāties riepas, kas pieder pie augstākās klases tādos parametros kā saķere ar slapju ceļu vai ārējais rites troksnis, ja to var pamatot ar drošības vai sabiedrības veselības apsvērumiem;

e) savos konkursos par pakalpojumu līgumiem pieprasīt, lai pakalpojumu sniedzēji, nodrošinot attiecīgo pakalpojumu, izmantotu vienīgi ražojumus, kas atbilst a) līdz d) apakšpunktā minētajām prasībām. Šī prasība attiecas tikai uz jauniem produktiem, ko pakalpojumu sniedzēji iegādājušies pilnībā vai daļēji nolūkā sniegt attiecīgo pakalpojumu;

f) iegādāties vienīgi tādas ēkas vai slēgt jaunus nomas līgumus vienīgi par tādām ēkām, kas atbilst vismaz minimālajām energoefektivitātes prasībām, kas minētas 5. panta 1. punktā, ja vien pirkuma mērķis nav:

   i) veikt pilnīgu renovāciju vai nojaukšanu;

   ii) publisko struktūru gadījumā – pārdot ēku, neizmantojot to pašas publiskās struktūras mērķiem; vai

   iii) saglabāt ēku, ko oficiāli aizsargā kā daļu no klasificētas vides vai tās īpašās arhitektūras vai vēsturiskās vērtības dēļ.

Atbilstību šīm prasībām pārbauda, izmantojot energoefektivitātes sertifikātus, kas minēti Direktīvas 2010/31/ES 11. pantā.

([1]) OV L 381, 28.12.2006., 24. lpp.
([2]) OV L 342, 22.12.2009., 46. lpp.

▼B

IV PIELIKUMS

ENERĢIJAS SATURS ATSEVIŠĶOS KURINĀMĀ VEIDOS TIEŠAJAI LIETOŠANAI – PĀRRĒĶINU TABULA ([1])

Enerģētikas ražojums	kJ (neto siltumietilpība)	kg naftas ekvivalenta (neto siltumietilpība)	kWh (neto siltumietilpība)
1 kg koksa	28 500	0,676	7,917
1 kg akmeņogļu	17 200–30 700	0,411–0,733	4,778–8,528
1 kg brūnogļu brikešu	20 000	0,478	5,556
1 kg melnā lignīta	10 500–21 000	0,251–0,502	2,917–5,833
1 kg brūnogļu	5 600–10 500	0,134–0,251	1,556–2,917
1 kg degslānekļa	8 000–9 000	0,191–0,215	2,222–2,500
1 kg kūdras	7 800–13 800	0,186–0,330	2,167–3,833
1 kg kūdras brikešu	16 000–16 800	0,382–0,401	4,444–4,667
1 kg kurināmā mazuta	40 000	0,955	11,111
1 kg dīzeļdegvielas	42 300	1,010	11,750
1 kg benzīna (petrolejas)	44 000	1,051	12,222
1 kg parafīna	40 000	0,955	11,111
1 kg sašķidrinātās naftas gāzes	46 000	1,099	12,778
1 kg dabasgāzes ([1])	47 200	1,126	13,10
1 kg sašķidrinātās dabasgāzes	45 190	1,079	12,553
1 kg malkas (mitrums 25 %) ([2])	13 800	0,330	3,833
1 kg granulu/malkas brikešu	16 800	0,401	4,667
1 kg atkritumu	7 400–10 700	0,177–0,256	2,056–2,972
1 MJ atvasināta siltuma	1 000	0,024	0,278
1 kWh elektroenerģijas	3 600	0,086	1 ([3])

Avots: *Eurostat* dati.

([1]) 93 % metāna.

([2]) Dalībvalstis var piemērot citas vērtības atkarībā no koksnes veida, ko visvairāk lieto attiecīgajā dalībvalstī.

([3]) Piemērojams, ja enerģijas ietaupījumu aprēķina primārās enerģijas izteiksmē, izmantojot augšupēju pieeju, ko balsta uz enerģijas galapatēriņu. Attiecībā uz elektroenerģijas ietaupījumu kWh dalībvalstis var piemērot iepriekš noteiktu koeficientu 2,5. Dalībvalstis var piemērot atšķirīgu koeficientu ar nosacījumu, ka to var pamatot.

([1]) Dalībvalstis var piemērot atšķirīgus pārrēķina koeficientus, ja tie ir pamatoti.

▼B

V PIELIKUMS

Kopīgas metodes un principi, lai aprēķinātu energoefektivitātes pienākuma shēmu vai citu to politikas pasākumu ietekmi, kuri veikti saskaņā ar 7. panta 1., 2. un 9. punktu un 20. panta 6. punktu

1. Enerģijas ietaupījuma aprēķināšanas metodes 7. panta 1. un 2. punkta, 7. panta 9. punkta otrās daļas b), c), d) e) un f) apakšpunkta un 20. panta 6. punkta nolūkā.

   Lai aprēķinātu enerģijas ietaupījumu, atbildīgās, iesaistītās vai pilnvarotās puses vai īstenojošās publiskās iestādes var izmantot vienu vai vairākas no turpmākajām metodēm:

   a) paredzamais ietaupījums, salīdzinot ar neatkarīgi konstatētiem iepriekšējo enerģijas uzlabojumu rezultātiem līdzīgās iekārtās. Vispārējo pieeju apzīmē "*ex ante*";

   b) uzskaitītais ietaupījums, saistībā ar kuru jāņem vērā, ka ar pasākumu vai pasākumu kopuma veikšanu panākto ietaupījumu nosaka, fiksējot faktisko enerģijas izmantojuma samazinājumu un pienācīgi ņemot vērā tādus faktorus kā papildietaupījums, izmantošanas mērķis, ražošanas līmeņi un laika apstākļi, kas var ietekmēt patēriņu. Vispārējo pieeju apzīmē "*ex post*";

   c) pakāpeniskais ietaupījums, saistībā ar kuru izmanto ietaupījuma tehniskās aplēses. Šo pieeju var izmantot tikai tad, ja attiecībā uz kādu konkrētu iekārtu ir grūti iegūt pilnīgi precīzi izmērītus datus vai šādu datu ieguve būtu nesamērīgi dārga, piemēram, nomainot kompresoru vai elektromotoru, attiecībā uz kuriem tika iegūta neatkarīga informācija par ietaupījumu, ar citiem, kuru kWh rādītāji ir atšķirīgi, vai tad, ja datus, pamatojoties uz valsts noteiktām metodēm un kritērijiem, iegūst kvalificēti vai akreditēti eksperti, kuri darbojas neatkarīgi no atbildīgajām, iesaistītajām vai pilnvarotajām pusēm;

   d) anketēšanā konstatētais ietaupījums, saistībā ar kuru nosaka patērētāju reakciju uz padomiem, informācijas kampaņām, marķējuma vai sertificēšanas shēmām vai viedo uzskaiti. Šo pieeju var izmantot tikai attiecībā uz ietaupījumu, ko izraisa patērētāju paradumu izmaiņas. To nedrīkst izmantot, lai noteiktu ietaupījumu, ko panāk, veicot fiziskus pasākumus.

2. Nosakot ietaupījumu, kas gūts, veicot energoefektivitātes pasākumu 7. panta 1. un 2. punkta, 7. panta 9. punkta otrās daļas b), c), d), e) un f) apakšpunkta un 20. panta 6. punkta nolūkā, piemēro šādus principus:

   a) atzīt var tikai tādus ietaupījumus, kas pārsniedz šādus līmeņus:

      i) Savienības emisijas standarti jauniem pasažieru automobiļiem un jauniem vieglajiem kravas automobiļiem, īstenojot attiecīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 443/2009 (2009. gada 23. aprīlis), ar ko, īstenojot daļu no Kopienas integrētās pieejas CO_2 emisiju samazināšanai no vieglajiem transportlīdzekļiem, nosaka emisijas standartus jauniem vieglajiem automobiļiem [1], un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 510/2011 (2011. gada 11. maijs) par emisiju standartu noteikšanu jauniem vieglajiem kravas automobiļiem saistībā ar Savienības integrēto pieeju vieglo transportlīdzekļu CO_2 emisiju samazināšanai [2];

(1) OV L 140, 5.6.2009., 1. lpp.
(2) OV L 145, 31.5.2011., 1. lpp.

▼B

ii) Savienības prasības par konkrētu ar enerģiju saistītu ražojumu izņemšanu no tirgus, ieviešot īstenošanas pasākumus saskaņā ar Direktīvu 2009/125/EK; un

b) lai ņemtu vērā reģionālās klimatiskās atšķirības, dalībvalstis ir tiesīgas izvēlēties ietaupījuma koriģēšanu atbilstoši standarta vērtībai vai saskaņot dažādos enerģijas ietaupījumus, ņemot vērā reģionos pastāvošās temperatūras atšķirības;

c) atbildīgo, iesaistīto vai pilnvaroto pušu darbībām ir jābūt uzskatāmām un būtiski saistītām ar deklarētā ietaupījuma nodrošināšanu;

d) uz ietaupījumu, kas gūts no atsevišķas darbības, var pretendēt ne vairāk kā viena puse;

e) aprēķinot enerģijas ietaupījumu, ņem vērā ietaupījuma dzīves ilgumu. To var panākt, uzskaitot ietaupījumu, ko ar katru atsevišķu darbību varēs iegūt laikā no tās īstenošanas dienas līdz 2020. gada 31. decembrim. Kā alternatīvu dalībvalstis var izveidot citu metodi, ar ko paredzēts sasniegt vismaz tādu pašu kopējā ietaupījuma apjomu. Izmantojot citas metodes, dalībvalstis nodrošina, ka kopējais ar šīm citām metodēm aprēķinātais enerģijas ietaupījuma apjoms nepārsniedz enerģijas ietaupījuma apjomu, kas būtu radies to aprēķina rezultātā, ja tiktu skaitīts ietaupījums, ko ar katru atsevišķu darbību varēs iegūt laikā no tās īstenošanas dienas līdz 2020. gada 31. decembrim. Dalībvalstis savā pirmajā energoefektivitātes rīcības plānā atbilstīgi šīs direktīvas XIV pielikuma noteikumiem sīki apraksta to, kādas citas metodes tās ir izmatojušas un kādi noteikumi ir paredzēti, lai nodrošinātu šīs saistošās aprēķināšanas prasības izpildi; un

f) ir atļautas darbības, ko atbildīgās, iesaistītās vai pilnvarotās puses veic vai nu individuāli, vai kolektīvi, lai panāktu iekārtas vai tirgu energoefektivitātes līmeņa noturīgu pāreju uz augstāku līmeni; un

g) veicinot energoefektivitātes pasākumu ieviešanu, dalībvalstis nodrošina ražojumu, pakalpojumu un uzstādīto ierīču kvalitātes standartu pastāvīgu piemērošanu. Ja šādu standartu nav, dalībvalstis strādā ar atbildīgajām, iesaistītajām vai pilnvarotajām pusēm, lai tādus ieviestu.

3. Nosakot enerģijas ietaupījumu, kas gūts no politikas pasākumiem, kas veikti saskaņā ar 7. panta 9. punkta otrās daļas a) apakšpunktu, piemēro šādus principus:

a) atzīst tikai tādu enerģijas ietaupījumu, kas gūts, piemērojot nodokļu pasākumus, kuri pārsniedz minimālo nodokļu līmeni, ko piemēro kurināmajam atbilstoši Padomes Direktīvai 2003/96/EK (2003. gada 27. oktobris), kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai ([1]) vai Padomes Direktīvai 2006/112/EK (2006. gada 28 novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu ([2]);

b) aprēķinot ietekmi, jāizmanto visjaunākie reprezentatīvie oficiālie dati par cenu elastīgumu; un

c) enerģijas ietaupījums, kas gūts saistībā ar papildu nodokļu politikas instrumentiem, tostarp fiskāliem stimuliem vai iemaksām fondā, ir jāuzskaita atsevišķi.

([1]) OV L 283, 31.10.2003., 51. lpp.
([2]) OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

▼B

4. Paziņojums par metodoloģiju

Dalībvalstis līdz 2013. gada 5. decembrim informē Komisiju par savu priekšlikumu sīki izstrādātai metodoloģijai, saskaņā ar kuru ir paredzēts īstenot energoefektivitātes pienākuma shēmas un 7. panta 9. punktā un 20. panta 6. punktā noteiktos mērķus. Izņemot gadījumus, kas attiecas uz nodokļiem, paziņojumā iekļauj šādu informāciju:

a) atbildīgās, iesaistītās vai pilnvarotās puses, vai īstenojošās publiskās iestādes;

b) mērķa nozares;

c) enerģijas ietaupījuma mērķa vai paredzētā ietaupījuma līmenis, kas jāsasniedz visā laikposmā un starpposmu laikā;

d) pienākuma laikposma un starpposmu ilgums;

e) atbilstīgo pasākumu kategorijas;

f) aprēķina metodoloģija, tostarp – kā noteikt papildināmību un būtiskumu, un kādas metodes un kādi kritēriji ir izmantoti, lai veiktu tehniskās aplēses;

g) pasākumu dzīves ilgums;

h) pieeja, kas izmantota, lai ņemtu vērā dalībvalstīs pastāvošās klimatiskās atšķirības;

i) kvalitātes standarti;

j) pārraudzības un pārbaudes protokoli un tas, kā tiek nodrošināta to neatkarība no atbildīgajām, iesaistītajām vai pilnvarotajām pusēm;

k) audita protokoli; un

l) kā tiek ņemta vērā nepieciešamība izpildīt 7. panta 1. punkta otrajā daļā izklāstīto prasību.

Gadījumos, kas attiecas uz nodokļiem, paziņojumā iekļauj šādu informāciju:

a) mērķa nozares un nodokļu maksātāju segments;

b) īstenojošā publiskā iestāde;

c) prognozētais ietaupījums;

d) nodokļa pasākuma ilgums un starpposmi; un

e) aprēķināšanas metodoloģija, ieskaitot to, kāds cenu elastīgums ir izmantots.

▼B

VI PIELIKUMS

Minimālie kritēriji attiecībā uz energoauditiem, tostarp tiem, ko veic kā daļu no energovadības sistēmām

Direktīvas 8. pantā minēto energoauditu pamatā ir šādas pamatnostādnes:

a) to pamatā ir jaunākie, konstatētie, izsekojamie darbības dati par enerģijas patēriņu un slodzes profiliem (attiecībā uz elektroenerģiju);

b) tie ietver sīku pārskatu par ēkas vai ēku grupas, rūpnieciskās darbības vai iekārtas, tostarp pārvadājumu, enerģijas patēriņa profilu;

c) tie pēc iespējas balstās uz dzīves cikla izmaksu analīzi, nevis uz vienkāršiem atmaksāšanās periodiem, lai ņemtu vērā ilgtermiņa ietaupījumu, ilgtermiņa ieguldījumu atlikušās vērtības un diskonta likmes;

d) tie ir samērīgi un pietiekami reprezentatīvi, lai varētu iegūt ticamu priekšstatu par vispārējo energoefektivitāti un ticami apzināt visnozīmīgākās iespējas veikt uzlabojumus.

Energoauditi ļauj veikt sīki izstrādātus un pamatotus aprēķinus par ierosinātajiem pasākumiem, lai varētu iegūt skaidru informāciju par iespējamiem ietaupījumiem.

Energoauditā izmantotie dati ir saglabājami vēsturiskās analīzes un darbības izsekojamības nolūkā.

▼B

VII PIELIKUMS

Minimālās prasības attiecībā uz rēķinu izrakstīšanu un rēķinu informāciju, pamatojoties uz faktisko patēriņu

1. Minimālās prasības rēķinu izrakstīšanai

1.1. Rēķini, kuru pamatā ir faktiskais patēriņš

Lai ļautu galalietotājam regulēt savu enerģijas patēriņu, uz faktisko patēriņu balstītu rēķinu vajadzētu izrakstīt vismaz reizi gadā, un rēķinu informāciju vajadzētu darīt pieejamu vismaz reizi ceturksnī; pēc pieprasījuma vai ja patērētāji ir izvēlējušies saņemt rēķinus elektroniski, vai citos gadījumos – divreiz gadā. Šo prasību var neattiecināt uz gāzi, ko izmanto vienīgi ēdiena gatavošanai.

1.2. Minimālā informācija, ko iekļauj rēķinā

Dalībvalstis attiecīgā gadījumā nodrošina, lai galalietotājiem skaidrā un saprotamā veidā rēķinos, līgumos, darījuma dokumentos un sadales staciju izsniegtajās kvītīs vai līdztekus minētajiem dokumentiem būtu pieejama šāda informācija:

a) enerģijas pašreizējās faktiskās cenas un faktiskais patēriņš;

b) galalietotāja pašreizējā enerģijas patēriņa salīdzinājums, vēlams – grafiskā veidā, ar patēriņu tajā pašā laikposmā iepriekšējā gadā;

c) informācija saziņai ar galalietotāju organizācijām, enerģētikas aģentūrām vai līdzīgām struktūrām, tostarp tīmekļa vietņu adreses, kur var iegūt informāciju par energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem, salīdzinošus datus par tiešo lietotāju profiliem un objektīvas enerģiju patērējošo iekārtu tehniskās specifikācijas.

Turklāt, ja iespējams un ir lietderīgi, dalībvalstis nodrošina, lai galalietotājiem skaidrā un saprotamā veidā rēķinos, līgumos, darījuma dokumentos un sadales uzņēmumu izsniegtajās kvītīs vai līdztekus minētajiem dokumentiem būtu pieejami salīdzinājumi ar tādas pašas lietotāju kategorijas vidējo normalizēto vai etalona galalietotāju.

1.3. Ieteikumi par energoefektivitāti, kas pievienoti rēķiniem, un cita atgriezeniskā saite ar galalietotājiem

Nosūtot līgumus un līgumu izmaiņas, un rēķinos, kurus saņem patērētāji, vai tīmekļa vietnēs, kas paredzētas individuāliem patērētājiem, enerģijas sadales uzņēmumi, sadales sistēmas operatori un enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmumi skaidrā un saprotamā veidā informē patērētājus par neatkarīgu patērētāju konsultēšanas centru, enerģētikas aģentūru vai līdzīgu iestāžu kontaktinformāciju, tostarp interneta adresēm, kur viņi var iegūt padomus par iespējamajiem energoefektivitātes pakalpojumiem, viņu enerģijas patēriņa salīdzināšanas profiliem un enerģiju patērējošo ierīču tehniskajām specifikācijām, kas var noderēt, lai samazinātu šo ierīču patēriņu.

▼B

VIII PIELIKUMS

Siltumapgādes un dzesēšanas efektivitātes potenciāls

1. Valsts siltumapgādes un dzesēšanas potenciāla visaptverošā novērtējumā, kas minēts 14. panta 1. punktā, iekļauj:

a) siltumapgādes un dzesēšanas pieprasījuma aprakstu;

b) prognozi tam, kā pieprasījums mainīsies turpmākajos desmit gados, jo īpaši ņemot vērā pieprasījuma attīstību ēkās un dažādos rūpniecības sektoros;

c) valsts teritorijas karti, kurā, vienlaikus aizsargājot komerciāli svarīgu informāciju, norāda:

i) siltumapgādes un dzesēšanas pieprasījuma punktus, tostarp:

— pašvaldības un konurbācijas, kuru apbūves intensitāte ir vismaz 0,3, un

— rūpniecības zonas, kur kopējais gada siltuma un dzesēšanas patēriņš ir lielāks par 20 GWh;

ii) pastāvošo un plānoto centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas infrastruktūru;

iii) potenciālos siltuma un dzesēšanas piegādes punktus, tostarp:

— elektroenerģijas ražošanas iekārtas ar kopējo gadā saražoto elektroenerģijas daudzumu lielāku par 20 GWh, un

— atkritumu sadedzināšanas stacijas,

— pastāvošās un plānotās koģenerācijas iekārtas, kas izmanto I pielikuma II daļā minētās tehnoloģijas, un centralizētās siltumapgādes iekārtas;

d) apzināto siltumapgādes un dzesēšanas pieprasījumu, kuru varētu apmierināt ar augstas efektivitātes koģenerāciju, ieskaitot mājokļu mikrokoģenerāciju, un ar centralizēto siltumapgādi un dzesēšanu;

e) apzināto augstas koģenerācijas papildu potenciālu, ieskaitot esošo koģenerācijas iekārtu modernizāciju un jaunu enerģijas ražošanas un rūpniecības iekārtu būvi vai citu iekārtu būvi, kurās rodas siltuma pārpalikums;

f) apzināto centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas infrastruktūras energoefektivitātes potenciālu;

g) stratēģijas, politikas jomas un pasākumus, kurus var pieņemt līdz 2020. gadam un līdz 2030. gadam, lai īstenotu e) apakšpunktā norādīto potenciālu ar mērķi apmierināt d) apakšpunktā minēto pieprasījumu, tostarp, vajadzības gadījumā, priekšlikumus:

i) palielināt koģenerācijas daļu siltumenerģijas un dzesēšanas enerģijas ražošanā un elektroenerģijas ražošanā;

ii) attīstīt efektīvu centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas infrastruktūru, kas ir piemērota augstas efektivitātes koģenerācijas attīstībai un siltuma pārpalikuma un atjaunojamo resursu izmantošanai siltumapgādē un dzesēšanā;

▼B

iii) veicināt jaunu termoelektrostaciju un rūpniecības iekārtu, kas rada siltuma pārpalikumu, atrašanos vietās, kur tiks rekuperēts maksimālais pieejamā siltuma pārpalikuma daudzums, lai apmierinātu pastāvošo vai paredzamo siltuma un dzesēšanas pieprasījumu;

iv) veicināt tādu jaunu dzīvojamo zonu vai jaunu rūpniecības iekārtu, kuras savā ražošanas procesā patērē siltumu, atrašanos vietās, kur ar pieejamo siltuma pārpalikumu, kā norādīts visaptverošajā izvērtējumā, var palīdzēt apmierināt siltumapgādes un dzesēšanas pieprasījumu. Šeit varētu iekļaut priekšlikumus, ar ko atbalsta vairāku atsevišķu iekārtu grupēšanu vienuviet, lai nodrošinātu optimālu siltumapgādes un dzesēšanas pieprasījuma un piedāvājuma atbilstību;

v) veicināt to, ka termoelektrostacijas, rūpniecības iekārtas, kas rada siltuma pārpalikumu, atkritumu sadedzināšanas stacijas un citas iekārtas, kur atkritumus pārvērš enerģijā, ir pieslēgtas vietējam centralizētās siltumapgādes vai dzesēšanas tīklam;

vi) veicināt to, ka dzīvojamās zonas un rūpniecības iekārtas, kuras savā ražošanas procesā patērē siltumu, ir pieslēgtas vietējam centralizētās siltumapgādes vai dzesēšanas tīklam;

h) augstas efektivitātes koģenerācijas daļu un noteikto potenciālu, un panākto virzību saskaņā ar Direktīvu 2004/8/EK;

i) aplēse par plānoto primārās enerģijas ietaupījumu;

j) aplēse par publiskā atbalsta pasākumiem siltumapgādē un dzesēšanā, ja tādi ir, norādot gada budžetu un potenciālo atbalsta elementu. Tas neskar atsevišķu paziņojumu par publiskā atbalsta shēmām valsts atbalsta novērtējumam.

2. Atbilstīgā apmērā visaptverošu izvērtējumu var veidot, apkopojot reģionālos un vietējos plānus un stratēģijas.

▼B

IX PIELIKUMS

IZMAKSU UN IEGUVUMU ANALĪZE

1. daļa

Izmaksu un ieguvumu analīzes vispārīgie principi

Saistībā ar 14. panta 3. punktā minētajiem siltumapgādes un dzesēšanas efektivitātes veicināšanas pasākumiem izstrādātas izmaksu un ieguvumu analīzes mērķis ir nodrošināt pamatu lēmumam, ar ko sabiedrības līmenī nosaka atbilstīgas prioritātes ierobežotu resursu izlietojumam.

Izmaksu un ieguvumu analīzē var iekļaut vai nu projekta izvērtējumu, vai projektu grupas izvērtējumu plašākā vietējā, reģionālā vai valsts izvērtējumā, lai siltumapgādes plānošanas nolūkā noteiktu visrentablāko un vislietderīgāko siltumapgādes vai dzesēšanas iespēju konkrētajai ģeogrāfiskajai teritorijai.

Izmaksu un ieguvumu analīzē, ko veic 14. panta 3. punkta nolūkos, iekļauj ekonomisko analīzi, ar kuru aptver sociāli ekonomiskos un vides faktorus.

Izmaksu un ieguvumu analīzē iekļauj šādus pasākumus un apsvērumus:

a) sistēmas robežas un ģeogrāfiskās robežas noteikšana

Minētās izmaksu un ieguvumu analīzes saturs nosaka attiecīgo energoapgādes sistēmu. Ģeogrāfiskā robeža attiecas uz piemērotu precīzi noteiktu ģeogrāfisku teritoriju, piemēram, rajonu vai lielpilsētas teritoriju, lai novērstu iespēju, ka tiek izraudzīti pa dažādiem projektiem sadalīti nepilnīgi risinājumi;

b) integrēta pieeja pieprasījuma un patēriņa iespējām

Izmantojot pieejamos datus, izmaksu un ieguvumu analīzē ņem vērā visus attiecīgos sistēmas un ģeogrāfiskajās robežās pieejamos apgādes resursus, tostarp elektroenerģijas ražošanas vai rūpnieciskajās iekārtās iegūtas siltumenerģijas pārpalikumu un atjaunojamo enerģiju, kā arī siltumapgādes un dzesēšanas pieprasījuma raksturojumu un tendences;

c) bāzlīnijas noteikšana

Bāzlīnijas nolūks ir sniegt atskaites punktu, attiecībā pret kuru izvērtē vairākus alternatīvus risinājumus;

d) alternatīvu risinājumu noteikšana

Visas attiecīgās bāzlīnijas alternatīvas ir jāapsver. Risinājumus, kas nav iespējami tehnisku un finansiālu iemeslu dēļ vai valstu tiesību aktu vai laika trūkuma dēļ, var laicīgi izslēgt no izmaksu un ieguvumu analīzes, ja to pamato ar rūpīgiem, skaidri formulētiem un labi dokumentētiem apsvērumiem.

Izmaksu un ieguvumu analīzē kā alternatīvi risinājumi salīdzinājumā ar bāzlīniju būtu jāņem vērā tikai augstas efektivitātes koģenerācija, efektīva centralizētā siltumapgāde un dzesēšana vai individuāla siltuma un dzesēšanas piegādes iespējas;

e) metode, lai aprēķinātu izmaksu un ieguvumu rezultātu

i) izvērtē un salīdzina kopējās siltuma un dzesēšanas piegādes iespēju ilgtermiņa izmaksas un ieguvumus;

▼B

ii) izvērtēšanas kritērijs ir neto pašreizējās vērtības (NPV) kritērijs;

iii) izvēlas tādu laikposmu, lai visas attiecīgās risinājumu izmaksas un ieguvumi tiktu iekļauti. Tā, piemēram, gāzes elektrostacijai atbilstīgais laikposms varētu būt 25 gadi, centralizētās siltumapgādes sistēmai – 30 gadi, savukārt tādām siltumapgādes iekārtām kā apkures katliem – 20 gadi;

f) cenu un citu pieņēmumu aprēķināšana un prognozes ekonomiskajai analīzei

i) dalībvalstis izmaksu un ieguvumu analīzes nolūkā izdara pieņēmumus par galveno ražošanas un patēriņa faktoru cenām un diskonta likmi;

ii) diskonta likmi, ko izmanto ekonomiskajā analīzē, lai aprēķinātu neto pašreizējo vērtību, izvēlas saskaņā ar Eiropas vai valsts pamatnostādnēm ([1]);

iii) dalībvalstis izmanto valsts, Eiropas vai starptautiskas enerģijas cenu attīstības prognozes, ja iespējams – valsts un/vai reģionālajā/vietējā kontekstā;

iv) cenas, kas izmantotas ekonomiskajā analīzē, atspoguļo patiesās sociālekonomiskās izmaksas un ieguvumus, un, cik vien iespējams, t. i., ja pastāv tirgus cena vai ja tā jau ir iekļauta Eiropas vai valsts tiesību aktos, minētajās cenās būtu jāiekļauj ārējās izmaksas, piemēram, ietekme uz vidi un veselību;

g) ekonomiskā analīze. Ietekmju pārskats

Ekonomiskajā analīzē ņem vērā visus attiecīgos ekonomikas ietekmes faktorus.

Dalībvalstis var izvērtēt un lēmumu pieņemšanā ņemt vērā izmaksas un enerģijas ietaupījumus, ko gūst, saistībā ar analizētajiem risinājumiem palielinot enerģijas piegādes elastīgumu un labāk izmantojot elektroenerģijas tīklus, tostarp ieekonomētās izmaksas un ietaupījumu no samazinātiem infrastruktūras ieguldījumiem.

Vērā ņemtajās izmaksās un ieguvumos iekļauj vismaz šādus punktus:

i) ieguvumi

— patērētāja ieguvums (siltumapgāde un elektroenerģija),

— ārējie ieguvumi, piemēram, ar vidi un veselību saistīti ieguvumi, kad vien tas iespējams;

ii) izmaksas

— iekārtu un aprīkojuma kapitāla izmaksas,

— saistīto enerģētikas tīklu kapitāla izmaksas,

— mainīgās un fiksētās ekspluatācijas izmaksas,

— enerģijas izmaksas,

— ar vidi un veselību saistītās izmaksas, kad vien tas iespējams;

([1]) Valsts diskonta likmē, kas izvēlēta ekonomiskās analīzes veikšanai, būtu jāņem vērā Eiropas Centrālās bankas sniegtie dati.

▼B

h) jutīguma analīze

Lai novērtētu projekta vai projektu grupas izmaksas un ieguvumus, ir jāiekļauj jutīguma analīze, kas pamatojas uz atšķirīgām enerģijas cenām, diskonta likmēm un citiem mainīgiem faktoriem, kam ir būtiska ietekme uz aprēķina rezultātiem.

Dalībvalstis izraugās kompetentas iestādes, kas atbildīgas par izmaksu un ieguvumu analīzes veikšanu saskaņā ar 14. pantu. Dalībvalstis var pieprasīt kompetentām vietējām, reģionālām vai valsts iestādēm vai atsevišķu iekārtu operatoriem veikt ekonomisko un finanšu analīzi. Tie iesniedz sīki izklāstītas metodikas un pieņēmumus saskaņā ar šo pielikumu, kā arī izveido un publisko procedūras ekonomiskās analīzes veikšanai.

2. daļa

Principi attiecībā uz 14. panta 5. un 7. punkta mērķi

Izmaksu un ieguvumu analīzē sniedz informāciju, kas vajadzīga 14. panta 5. un 7. punkta pasākumu veikšanai.

Ja tiek plānota iekārta, kas ražo tikai elektroenerģiju vai iekārta bez siltuma rekuperācijas, veic salīdzinājumu starp plānotajām iekārtām vai plānoto modernizāciju un līdzīgām iekārtām, kas ražo tādu pašu elektroenerģijas apjomu vai siltumu, un rekuperē siltuma pārpalikumu un piegādā siltumu, izmantojot augstas efektivitātes koģenerāciju un/vai centralizētu siltumapgādi un dzesēšanu.

Attiecīgajās ģeogrāfiskajās robežās veiktajā novērtējumā ņem vērā plānoto iekārtu un ikvienu atbilstīgu pastāvošu vai potenciālu siltuma pieprasījuma punktu, kuram tiktu nodrošināta piegāde, ņemot vērā racionālas iespējas (piemēram, tehnisko iespējamību un attālumu).

Sistēmas robežu nosaka tā, lai tajā iekļautu plānoto iekārtu un siltumslodzi, piemēram, ēku(-as) un ražošanas procesu. Šajā sistēmas robežā siltuma un elektroenerģijas piegādes kopējās izmaksas nosaka attiecībā uz abiem gadījumiem un tās salīdzina.

Siltumslodzē iekļauj esošo siltumslodzi, piemēram, rūpniecības iekārtas vai esošās centralizētas siltumapgādes sistēmas, kā arī – attiecībā uz pilsētu rajoniem – siltumslodzi un izmaksas, kas rastos, ja ēku grupām vai pilsētas daļai nodrošinātu jaunu centralizētas siltumapgādes tīklu un/vai ja tās/to pieslēgtu šādam tīklam.

Izmaksu un ieguvumu analīzes pamatā ir plānotās iekārtas apraksts un salīdzināmā(–s) iekārta(–s), ņemot vērā elektroenerģijas un siltumenerģijas jaudu, ja nepieciešams, kurināmā veidu, paredzēto izmantojumu un gadā paredzētās darbības stundas, izvietojumu un elektroenerģijas un siltumenerģijas pieprasījumu.

Lai veiktu salīdzināšanu, jāņem vērā siltumenerģijas pieprasījums un siltumapgādes un dzesēšanas veidi, kurus izmanto tuvumā esošie siltuma pieprasījuma punkti. Salīdzināšanā iekļauj plānotās iekārtas un salīdzināmās iekārtas ar infrastruktūru saistītās izmaksas.

Izmaksu un ieguvumu analīzē, ko veic saskaņā ar 14. panta 5. punktu, iekļauj ekonomisko analīzi, ar ko aptver finanšu analīzi, kurā atspoguļo pašreizējos naudas plūsmu darījumus, kas veikti saistībā ar ieguldījumiem un darbībām attiecībā uz atsevišķām iekārtām.

Projekti ar pozitīvu izmaksu un ieguvumu rezultātu ir tādi projekti, kuros ekonomiskajā un finanšu analīzē diskonta ieguvumu summa pārsniedz diskonta izdevumu summu (pozitīvas izmaksas un ieguvumi).

▼B

Dalībvalstis nosaka galvenos principus attiecībā uz metodoloģiju, pieņēmumiem un laikposmu ekonomiskās analīzes veikšanai.

Dalībvalstis var pieprasīt, lai uzņēmumi, kas atbildīgi par termoelektrostaciju ražošanas iekārtu darbību, rūpniecības uzņēmumi, centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas tīkli vai citas puses, ko ietekmē definētās sistēmu robežas un ģeogrāfiskās robežas, sniegtu datus, kurus izmantos atsevišķas iekārtas izmaksu un ieguvumu novērtējumā.

▼B

X PIELIKUMS

Augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotas elektroenerģijas izcelsmes apliecinājums

a) Dalībvalstis veic pasākumus, lai nodrošinātu to, ka:

i) augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotas elektroenerģijas izcelsmes apliecinājums:

— ļauj ražotājiem pierādīt, ka to pārdotā elektroenerģija ir saražota augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā, un šādā nolūkā to izsniedz pēc ražotāja pieprasījuma,

— ir precīzs, uzticams un pasargāts no krāpšanas,

— tiek izsniegts, nosūtīts un atcelts elektroniski;

ii) viena un tā pati augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotas enerģijas vienība tiek ņemta vērā tikai vienu reizi;

b) 14. panta 10. punktā minētajā izcelsmes apliecinājumā ir jāiekļauj vismaz šāda informācija:

i) iekārtas, kurā enerģija saražota, identitāte, atrašanās vieta, tips un (siltumenerģijas un elektroenerģijas) jauda;

ii) ražošanas datumi un vietas;

iii) elektroenerģijas ražošanā izmantotā kurināmā veida zemākā siltumspēja;

iv) līdz ar elektroenerģiju iegūtā siltuma daudzums un izmantojums;

v) augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražotās elektroenerģijas daudzums saskaņā ar II pielikumu, uz kuru attiecas apliecinājums;

vi) primārās enerģijas ietaupījums, kas aprēķināts saskaņā ar II pielikumu, pamatojoties uz saskaņotajām efektivitātes atsauces vērtībām, kuras norādītas II pielikuma f) punktā;

vii) rūpnieciskās iekārtas nominālā elektroenerģijas un siltumenerģijas efektivitāte;

viii) vai un kādā apmērā iekārta ir guvusi ieguldījumu atbalstu;

ix) vai un kādā apmērā enerģijas ražošanas vienība ir guvusi citu labumu no valsts atbalsta shēmas, un atbalsta shēmas tips;

x) datums, kad ir sākta iekārtas ekspluatācija; un

xi) izdošanas datums un valsts, un unikāls identifikācijas numurs.

Izcelsmes apliecinājums attiecas uz standarta apjomu 1 MWh. Tas attiecas uz tīro saražoto elektroenerģiju, kas izmērīta pie stacijas robežas un eksportēta uz tīklu.

▼B

XI PIELIKUMS

Energoefektivitātes kritēriji enerģijas tīkla regulēšanai un elektroenerģijas tīkla tarifi

1. Tīkla tarifi atspoguļo izmaksu ietaupījumu tīklos, kas panākts ar pieprasījuma puses un pieprasījuma reakcijas pasākumiem un ar dalītu ražošanu, ieskaitot ietaupījumu no piegādes izmaksu vai tīkla ieguldījumu izmaksu pazemināšanas un optimālākas tīkla darbības.

2. Tīkla regulēšana un tarifi netraucē tīkla operatoriem vai enerģijas mazumtirgotājiem darīt pieejamus sistēmas pakalpojumus pieprasījuma reakcijas pasākumiem, pieprasījuma pārvaldībai un dalītai ražošanai organizētos elektroenerģijas tirgos, jo īpaši:

   a) galalietotājiem slodzes pārvirzīšanu no maksimālā slodzes laika uz mazāk noslogotu laiku, ņemot vērā atjaunojamās enerģijas, koģenerācijas režīmā saražotas enerģijas un dalītas ražošanas pieejamību;

   b) enerģijas ietaupījumu no dalītu patērētāju pieprasījuma reakcijas, izmantojot enerģijas iepirkumu grupēšanu (agregatorus);

   c) pieprasījuma samazinājumu, pateicoties energoefektivitātes pasākumiem, ko veic energopakalpojumu sniedzēji, ieskaitot energopakalpojumu uzņēmumus;

   d) ražošanas avotu pieslēgšanu un izmantošanu ar zemāku sprieguma līmeni;

   e) patēriņa vietai tuvāku ražošanas avotu pieslēgšanu; un

   f) enerģijas uzglabāšanu.

   Šī noteikuma izpratnē termins "organizēti elektroenerģijas tirgi" ietver ārpusbiržas tirgus un elektroenerģijas biržas enerģijas, jaudas, līdzsvarošanas un papildu pakalpojumu tirdzniecībai visos laikposmos, tostarp nākotnes, nākamās dienas un diennakts tirgos.

3. Ar tīkla vai mazumtirdzniecības tarifiem var atbalstīt dinamiskas cenas galalietotāja pieprasījuma reakcijas pasākumiem, piemēram:

   a) lietošanas laika tarifus;

   b) kritiskās maksimālās slodzes cenas;

   c) reālā laika cenas; un

   d) maksimālās slodzes laika atlaides.

▼B

XII PIELIKUMS

Energoefektivitātes prasības pārvades sistēmas operatoriem un sadales sistēmas operatoriem

Pārvades sistēmu operatori un sadales sistēmu operatori:

a) izveido un publisko standarta noteikumus saistībā ar to izmaksu uzņemšanos un sadali, kas saistītas ar tehniskiem pielāgojumiem, piemēram, tīkla pieslēgumiem un tīkla pastiprinājumiem, uzlabotu tīkla darbību un noteikumiem par nediskriminējošu tīkla kodeksu īstenošanu, kuri ir nepieciešami, lai integrētu jaunus ražotājus, kas augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā saražoto elektroenerģiju piegādā savstarpēji savienotā tīklā;

b) katram jaunajam augstas efektivitātes koģenerācijas režīmā iegūtās elektroenerģijas ražotājam, kurš vēlas pieslēgties sistēmai, nodrošina plašu nepieciešamo informāciju, tostarp:

   i) visaptverošu un sīku ar pieslēgumu saistīto izmaksu aprēķinu;

   ii) pamatotu un precīzu laika grafiku tīkla pieslēguma pieprasījuma saņemšanai un apstrādei;

   iii) pamatotu indikatīvu laika grafiku jebkuram ierosinātajam tīkla pieslēgumam. Kopumā procesam, lai pieslēgtos tīklam, nevajadzētu būt ilgākam par 24 mēnešiem, ņemot vērā to, ciktāl tas ir praktiski iespējami un nediskriminējoši;

c) decentralizētiem augstas efektivitātes koģenerācijas ražotājiem nodrošina standartizētas un vienkāršotas pieslēgšanas procedūras, lai veicinātu viņu pieslēgšanos tīklam.

Standarta noteikumi, kas minēti a) punktā, balstās uz objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem, jo īpaši ņemot vērā visas izmaksas un ieguvumus, kas saistīti ar šo ražotāju pieslēgšanu tīklam. Tajos var paredzēt dažādu veidu pieslēgumus.

▼B

XIII PIELIKUMS

Datu minimums, kas iekļaujams energoefektivitātes līgumos ar publisko sektoru vai saistītajos konkursa noteikumos

— Skaidrs un pārredzams saraksts ar efektivitātes pasākumiem, kas jāīsteno, vai efektivitātes rezultātiem, kas jāsasniedz.

— Garantētais ietaupījums, kas jāpanāk, īstenojot līgumā noteiktos pasākumus.

— Līguma darbības termiņš un starpposma atskaites punkti, līguma laušanas nosacījumi un termiņi.

— Skaidrs un pārredzams katras līgumslēdzējas puses pienākumu saraksts.

— Atsauces datums(-i), kurā(-os) konstatējams panāktais ietaupījums.

— Skaidrs un pārredzams saraksts ar pasākuma vai pasākumu kopuma īstenošanai veicamajām darbībām un, attiecīgā gadījumā, saistītajām izmaksām.

— Pienākums pilnībā īstenot līgumā noteiktos pasākumus un visu projekta laikā veikto izmaiņu dokumentācija.

— Noteikumi par līdzvērtīgu prasību iekļaušanu, slēdzot jebkādu apakšlīgumu ar trešām personām.

— Projekta finansiālās ietekmes un panākto naudas ietaupījumu sadalījuma starp abām pusēm (tas ir, pakalpojuma sniedzēja atlīdzības) skaidrs un pārredzams atainojums.

— Skaidri un pārredzami noteikumi par panākto garantēto ietaupījumu mērījumiem un pārbaudi, kvalitātes pārbaudēm un garantijām.

— Noteikumi, kas paskaidro procedūru, kā rīkoties pamatnosacījumu maiņas gadījumos, kuri skar līguma saturu un tā iznākumu (ja mainās enerģijas cenas, iekārtas lietošanas intensitāte).

— Sīka informācija par katras līgumslēdzējas puses pienākumiem un sankcijām pārkāpumu gadījumos.

▼B

XIV PIELIKUMS

VISPĀRĒJĀ ZIŅOŠANAS SISTĒMA

1. daļa

Gada ziņojumu vispārējā struktūra

24. panta 1. punktā minētie gada ziņojumi nodrošina pamatu uzraudzībai par to, kā notiek virzība uz valstu 2020. gada mērķiem. Dalībvalstis nodrošina, lai ziņojumos būtu norādīta vismaz šāda informācija:

a) aprēķini par šādiem rādītājiem gadā pirms iepriekšējā gada (X gads [1] – 2):

i) primārās enerģijas patēriņš;

ii) kopējais enerģijas galapatēriņš;

iii) enerģijas galapatēriņš pa nozarēm:

— rūpniecība,

— transports (ja iespējams, atsevišķi pasažieru un kravas transports),

— mājsaimniecības,

— pakalpojumi;

iv) pievienotā bruto vērtība pa nozarēm:

— rūpniecība,

— pakalpojumi;

v) mājsaimniecību rīcībā esošie ienākumi;

vi) iekšzemes kopprodukts (IKP);

vii) termoelektrostacijās saražotā elektroenerģija;

viii) koģenerācijā saražotā elektroenerģija;

ix) termoelektrostacijās saražotais siltums;

x) koģenerācijas stacijās saražotais siltums, tostarp rūpniecības siltuma pārpalikums;

xi) termoelektrostacijās izmantotais kurināmais;

xii) pasažieru kilometri (pkm), ja iespējams;

xiii) tonnu kilometri (tkm), ja iespējams;

xiv) apvienotie transporta kilometri (pkm + tkm), ja xii) vai xiii) nav pieejami;

xv) iedzīvotāju skaits;

Nozarēs, kur enerģijas patēriņš paliek nemainīgs vai pieaug, dalībvalstīm ir jāanalizē tā iemesli un aprēķiniem jāpievieno savs vērtējums.

Otrajā ziņojumā un turpmākajos ziņojumos iekļauj arī b) līdz e) apakšpunktā minēto informāciju:

b) aktuālā informācija par nozīmīgiem normatīviem un nenormatīviem pasākumiem, kas īstenoti iepriekšējā gadā, kuri veicina kopējo valsts 2020. gada energoefektivitātes mērķu sasniegšanu;

[1] X = pašreizējais gads.

▼B

c) dalībvalstu centrālo valdību īpašumā esošo un izmantoto tādu ēku kopējā platība, kuru izmantojamā platība ir lielāka par 500 m^2 un, sākot ar 2015. gada 9. jūliju, – lielāka 250 m^2 un kuras tā gada 1. janvārī, kad iesniedzams ziņojums, neatbilst 5. panta 1. punktā minētajām energoefektivitātes prasībām;

d) dalībvalstu centrālo valdību īpašumā esošu un izmantotu tādu ēku kopējā platība, kuras apsilda un/vai dzesē un kuras iepriekšējā gadā ir renovētas atbilstīgi 5. panta 1. punktam, vai centrālās valdības īpašumā esošajās un izmantotajās ēkās panāktā enerģijas ietaupījuma apjoms, kas minēts 5. panta 6. punktā;

e) enerģijas ietaupījums, kas panākts saskaņā ar 7. panta 1. punktā minētajām valsts energoefektivitātes pienākuma shēmām vai alternatīviem pasākumiem, kas pieņemti, piemērojot 7. panta 9. punktu.

Pirmajā ziņojumā iekļauj arī 3. panta 1. punktā minēto valsts mērķi.

Dalībvalstis 24. panta 1. punktā minētajos gada ziņojumos var iekļaut arī valsts noteiktus papildu mērķus. Tie var būt saistīti jo īpaši ar šīs daļas a) punktā uzskaitītajiem statistikas rādītajiem vai to kombinācijām, tādiem kā primārās enerģijas vai enerģijas galapatēriņa intensitāte vai nozaru enerģijas intensitāte.

2. daļa

Valstu energoefektivitātes rīcības plānu vispārējā struktūra

24. panta 2. punktā minētie valstu energoefektivitātes rīcības plāni nodrošina struktūru valsts energoefektivitātes stratēģiju izstrādei.

Valstu energoefektivitātes rīcības plāni attiecas uz būtiskiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem un gaidāmajiem/panāktajiem enerģijas ietaupījumiem, tostarp enerģijas piegādē, pārvadē un sadalē, kā arī enerģijas galapatēriņā. Dalībvalstis nodrošina, lai šajos valstu energoefektivitātes rīcības plānos būtu norādīta vismaz šāda informācija:

1. Mērķi un stratēģijas:

— valsts indikatīvais energoefektivitātes mērķis 2020. gadam, kā ir noteikts 3. panta 1. punktā,

— valsts indikatīvais enerģijas ietaupījuma mērķis, kas noteikts Direktīvas 2006/32/EK 4. panta 1. punktā,

— citi spēkā esošie energoefektivitātes mērķi, kas attiecas uz visu ekonomiku vai konkrētām nozarēm.

2. Pasākumi un enerģijas ietaupījums

Valstu energoefektivitātes rīcības plānos norāda informāciju par pieņemtajiem vai iecerētajiem pasākumiem ar mērķi īstenot šīs direktīvas galvenos elementus un ar tiem saistīto ietaupījumu.

a) Primārās enerģijas ietaupījums

Valstu energoefektivitātes rīcības plānos norāda būtiskus pasākumus un darbības, ko visās ekonomikas nozarēs veic, lai ietaupītu primāro enerģiju. Katram pasākumam vai pasākumu/darbību kopumam norāda aprēķinu par 2020. gadā gaidāmo ietaupījumu un ietaupījumu, kas panākts līdz ziņojuma iesniegšanas brīdim.

▼B

Ja iespējams, būtu jānorāda arī informācija par citu ietekmi/ieguvumiem, ko sniedz pasākumi (siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinājums, uzlabota gaisa kvalitāte, izveidotas darbvietas utt.) un par īstenošanas budžetu.

b) Enerģijas galaietaupījums

Pirmajā un otrajā valsts energoefektivitātes rīcības plānā iekļauj rezultātus attiecībā uz Direktīvas 2006/32/EK 4. panta 1. un 2. punktā norādītā enerģijas galaietaupījuma mērķa sasniegšanu. Ja ietaupījuma aprēķins/aplēses par katru pasākumu nav pieejams, ir jānorāda nozaru līmeņa enerģijas samazinājums, kas panākts pasākumu (kombinācijas) rezultātā.

Pirmajā un otrajā valsts energoefektivitātes rīcības plānā jānorāda arī mērījumu un/vai aprēķināšanas metodika, kas izmantota enerģijas ietaupījuma aprēķināšanai. Ja tiek piemērota "ieteicamā metodoloģija" ([1]), valstu energoefektivitātes rīcības plānā vajadzētu būt atsaucei uz to.

3. Specifiska informācija, kas saistīta ar šo direktīvu

3.1. Publiskās struktūras (5. pants)

Valsts energoefektivitātes rīcības plānā iekļauj to publisko struktūru sarakstu, kuras ir izstrādājušas energoefektivitātes plānu saskaņā ar 5. panta 7. punktu.

3.2. Energoefektivitātes pienākumi (7. pants)

Valsts energoefektivitātes rīcības plānos iekļauj valsts koeficientus, kas izvēlēti saskaņā ar IV pielikumu.

Pirmajā valsts energoefektivitātes rīcības plānā iekļauj īsu aprakstu par 7. panta 1. punktā minēto valsts shēmu vai alternatīvajiem pasākumiem, kas pieņemti, piemērojot 7. panta 9. punktu.

3.3. Energoauditi un energovadības sistēmas (8. pants)

Valstu energoefektivitātes rīcības plānos iekļauj:

a) iepriekšējā periodā veikto energoauditu skaitu;

b) iepriekšējā periodā lielos uzņēmumos veikto energoauditu skaitu;

c) dalībvalsts teritorijā esošo lielo uzņēmumu skaitu, norādot to uzņēmumu skaitu, kuriem ir piemērojams 8. panta 5. punkts.

3.4. Efektīvas siltumapgādes un dzesēšanas veicināšana (14. pants)

Valstu energoefektivitātes rīcības plānos iekļauj novērtējumu par panākumiem, kas gūti, īstenojot 14. panta 1. punktā minēto visaptverošo izvērtējumu.

3.5. Enerģijas pārvade un sadale (15. pants)

Pirmajā valsts energoefektivitātes rīcības plānā un turpmākajos ziņojumos, ko iesniedz ik pēc desmit gadiem, iekļauj veiktos novērtējumus, pasākumus un ieguldījumus, kas apzināti, lai izmantotu gāzes un elektroenerģijas infrastruktūras energoefektivitātes potenciālu, kā ir noteikts 15. panta 2. punktā.

([1]) Ieteikumi par mērījumu un pārbaudes metodēm Direktīvas 2006/32/EK par enerģijas galapatēriņa efektivitāti un energoefektivitātes pakalpojumiem ietvaros.

▼B

3.6. Dalībvalstis kā daļu no sava valsts energoefektivitātes rīcības plāna iesniedz ziņojumu par pasākumiem, kas veikti, lai izmantotu un attīstītu pieprasījuma reakciju, kā minēts 15. pantā.

3.7. Kvalifikācijas, akreditācijas un sertifikācijas sistēmu pieejamība (16. pants)

Valstu energoefektivitātes rīcības plānos iekļauj informāciju par energopakalpojumu sniedzējiem, energoaudita veicējiem un citu energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu īstenotājiem pieejamajām kvalifikācijas, akreditācijas un sertifikācijas shēmām vai līdzvērtīgām kvalifikācijas shēmām.

3.8. Energopakalpojumi (18. pants)

Valstu energoefektivitātes rīcības plānos iekļauj interneta saiti uz tīmekļa vietni, kur var piekļūt 18. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajam energopakalpojumu sniedzēju sarakstam vai saskarnei.

3.9. Citi energoefektivitātes veicināšanas pasākumi (19. pants)

Pirmajā valsts energoefektivitātes rīcības plānā iekļauj 19. panta 1. punktā minēto pasākumu sarakstu.

▼B

XV PIELIKUMS

Atbilstības tabula

Direktīva 2004/8/EK	Šī direktīva
1. pants	1. panta 1. punkts
2. pants	1. panta 1. punkts
3. panta a) punkts	2. panta 30. punkts
3. panta b) punkts	2. panta 32. punkts
3. panta c) punkts	2. panta 31. punkts
3. panta d) punkts	2. panta 33. punkts
3. panta e) un f) punkts	—
3. panta g) punkts	2. panta 35. punkts
3. panta h) punkts	—
3. panta i) punkts	2. panta 34. punkts
3. panta j) punkts	—
3. panta k) punkts	2. panta 36. punkts
3. panta l) punkts	2. panta 37. punkts
3. panta m) punkts	2. panta 39. punkts
3. panta n) punkts	2. panta 38. punkts
3. panta o) punkts	—
—	2. panta 40., 41., 42., 43. un 44. punkts
4. panta 1. punkts	II pielikuma f) punkta pirmais apakšpunkts
4. panta 2. punkts	14. panta 10. punkta otrā daļa
4. panta 3. punkts	—
5. pants	14. panta 10. punkta pirmā daļa un X pielikums
6. pants	14. panta 1. un 3. punkts, VIII un IX pielikums
7. panta 1. punkts	14. panta 11. punkts
7. panta 2. un 3. punkts	—
8. pants	15. panta 5. punkts
—	15. panta 6., 7., 8. un 9. punkts
9. pants	—
10. panta 1. un 2. punkts	14. panta 1. punkts un 24. panta 2. punkts, XIV pielikuma 2. daļa
10. panta 3. punkts	24. panta 6. punkts
11. pants	24. panta 3. punkts
—	24. panta 5. punkts

▼B

Direktīva 2004/8/EK	Šī direktīva
12. panta 1. un 3. punkts	—
12. panta 2. punkts	II pielikuma c) punkts
13. pants	22. panta 2. punkts
14. pants	—
15. pants	28. pants
16. pants	—
17. pants	29. pants
18. pants	30. pants
I pielikums	I pielikuma II daļa
II pielikums	I pielikuma I daļa un II daļas pēdējā daļa
III pielikums	II pielikums
IV pielikums	VIII pielikums
—	IX pielikums

Direktīva 2006/32/EK	Šī direktīva
1. pants	1. panta 1. punkts
2. pants	1. panta 1. punkts
3. panta a) punkts	2. panta 1. punkts
3. panta b) punkts	2. panta 4. punkts
3. panta c) punkts	2. panta 6. punkts
3. panta d) punkts	2. panta 5. punkts
—	2. panta 2. un 3. punkts
3. panta e) punkts	2. panta 7. punkts
3. panta f), g), h) un i) punkts	—
—	2. panta 8. līdz 19. punkts
3. panta j) punkts	2. panta 27. punkts
—	2. panta 28. punkts
3. panta k) punkts	—
3. panta l) punkts	2. panta 25. punkts
—	2. panta 26. punkts
3. panta m) punkts	—
3. panta n) punkts	2. panta 23. punkts
3. panta o) punkts	2. panta 20. punkts
3. panta p) punkts	2. panta 21. punkts
3. panta q) punkts	2. panta 22. punkts
3. panta r) un s) punkts	—
—	2. panta 24., 29., 44. un 45. punkts

▼B

Direktīva 2006/32/EK	Šī direktīva
—	3. pants
—	4. pants
4. pants	—
5. pants	5. un 6. pants
6. panta 1. punkta a) apakšpunkts	7. panta 8. punkta a) un b) apakšpunkts
6. panta 1. punkta b) apakšpunkts	18. panta 3. punkts
6. panta 2. punkts	7. panta 1., 5., 6., 7., 9., 10., 11. un 12. punkts
—	7. panta 2. un 3. punkts
6. panta 3. punkts	18. panta 2. punkta b) un c) apakšpunkts
6. panta 5. punkts	—
7. pants	17. pants
8. pants	16. panta 1. punkts
—	16. pants 2. un 3. punkts
9. panta 1. punkts	19. pants
9. panta 2. punkts	18. panta 1. punkta d) apakšpunkta i) punkts
—	18. panta 1. punkta a), b), c) apakšpunkts, d) apakšpunkta ii) punkts un e) apakšpunkts
10. panta 1. punkts	15. panta 4. punkts
10. panta 2. punkts	15. panta 3. punkts
—	15. panta 7., 8. un 9. punkts
11. pants	20. pants
12. panta 1. punkts	8. panta 1. punkts
12. panta 2. punkts	—
—	8. panta 2., 3., 4., 5., 6. un 7. punkts
12. panta 3. punkts	—
13. panta 1. punkts	9. pants
13. panta 2. punkts	10. pants un VII pielikuma 1.1. punkts
13. panta 3. punkts	VII pielikuma 1.2. un 1.3. punkts
—	11. pants
—	12. pants
—	13. pants
—	15. panta 1. un 2. punkts
—	18. panta 2. punkta a) un d) apakšpunkts
—	21. pants
14. panta 1. un 2. punkts	24. panta 1. un 2. punkts
14. panta 3. punkts	—

▼B

Direktīva 2006/32/EK	Šī direktīva
14. panta 4. un 5. punkts	24. panta 3. punkts
—	24. panta 4. un 7. līdz 11. punkts
—	22. panta 1. punkts
15. panta 1. punkts	22. panta 2. punkts
15. panta 2., 3. un 4. punkts	—
—	23. pants
—	25. pants
16. pants	26. pants
17. pants	27. pants
18. pants	28. pants
19. pants	29. pants
20. pants	30. pants
I pielikums	—
II pielikums	IV pielikums
III pielikums	—
IV pielikums	—
V pielikums	—
VI pielikums	III pielikums
—	V pielikums
—	VI pielikums
—	VII pielikums
—	XI pielikums
—	XII pielikums
—	XIII pielikums
—	XIV pielikums
—	XV pielikums